

Euroopa Liidu

Teataja

C 71

48. aastakäik

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

22. märts 2005

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	I <i>Teave</i>	
	.....	
	II <i>Ettevalmistavad aktid</i>	
	Regioonide komitee	
	57. plenaaristung, 17. ja 18. november 2004. aasta	
2005/C 71/01	Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõud	1
2005/C 71/02	Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile ühe direktiivettepaneku ja kahe soovitusepaneku kohta, mis puudutavad kolmandate riikide kodanike lubamist Euroopa Ühendusse lihtsustatud tingimustel teadusuuringute läbiviimise eesmärgil	6
2005/C 71/03	Regioonide komitee, arvamus teemal: "Kohalik ja regionaalne omavalitsus Venemaal ning Euroopa Liidu ja Venemaa vahelise koostöö areng"	11
2005/C 71/04	Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb "Komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllunduse Euroopa tegevuskava kohta"	16
2005/C 71/05	Regioonide komitee arvamus: "Roheline raamat avaliku ja erasektori koostöölepete (PPP) ning ühenduse õiguse kohta riigihangete ja kontsessioonide alal"	19
2005/C 71/06	Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb komisjoni teatist "Teadus ja tehnoloogia: Euroopa tuleviku võti – suunised Euroopa tulevase teaduse toetamise poliitika koostamiseks"	22

ET

2005/C 71/07	Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb komisjoni teatist — “Euroopa raudteesüsteemi edasine integreerimine – kolmas raudteepakett” — “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta ühenduse raudteede arendamist käsitleva nõukogu direktiivi 91/440/EMÜ muutmiseks” — “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb ühenduse raudteedel vedurite ja rongide juhtimisega tegeleva raudteepersonali sertifitseerimist” — “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb reisijate õiguseid ja kohustusi rahvusvahelistel raudteeliinidel” — “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb kompensatsioone lepinguliste kvaliteedinõuete mittetäitmise korral raudtee-kaubaveol”	26
2005/C 71/08	Regioonide komitee arvamus, teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele teemal e-tervishoid – Euroopa kodanike tervishoiu parandamine: Euroopa e-tervishoiu piirkonna tegevuskava”	30
2005/C 71/09	Regioonide komitee arvamuse eelnõu, teemal Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis rajab programmi “AKTIIVSED NOORED” perioodiks 2007 — 2013	34
2005/C 71/10	Regioonide komitee arvamus komisjoni teatise kohta “Tugevam partnerlus äärepoolseimate piirkondadega”	40
2005/C 71/11	Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega luuakse “Euroopa piiriülese koostöö liit”	46
2005/C 71/12	Regioonide komitee 18. novembri resolutsioon Türgi Euroopa Liiduga liitumise läbirääkimiste kohta	53
2005/C 71/13	Regioonide komitee arvamus, teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele ”Euroopa ühendamine suurel kiirusel: “sise-riiklikud lairibastrateegiad”	55
2005/C 71/14	Regioonide komitee arvamus teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele: Tegevuskava e-Euroopa 2005: ajakohastamine”	59
2005/C 71/15	Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb rohelist raamatut “Võrdõiguslikkus ja diskrimineerimise vastu võitlemine laienenud Euroopa Liidus”	62

II

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

57. PLENAARISTUNG, 17. JA 18. NOVEMBER 2004. AASTA

Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõud

(2005/C 71/01)

REGIOONIDE KOMITEE

VÕTTES ARVESSE Euroopa Parlamendi põhiseaduskomisjoni aruande eelnõud Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu kohta (PE 347.119),

VÕTTES ARVESSE Euroopa Parlamendi 2004. a 14. septembri otsust konsulteerida antud küsimuses regioonide komiteega vastavalt asutamislepingu artikli 265 lõikele 4,

VÕTTES ARVESSE 29. oktoobril 2004 Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide poolt allkirjastatud Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõud (CIG 87/2/04 rev 2, CIG 87/04 add. 1 rev 1 ja add. 2 rev 2),

VÕTTES ARVESSE 14.—15. detsembri 2001 Laekeni Euroopa Ülemkogu otsuseid ja eriti Laekeni deklaratsiooni Euroopa Liidu tulevikust,

VÕTTES ARVESSE 17.—18. juuni 2004 Brüsseli Euroopa Ülemkogu otsuseid,

VÕTTES ARVESSE oma arvamust "Regioonide komitee ettepanekud valitsuste vahelisele konverentsile" (CdR 169/2003 fin ⁽¹⁾), resolutsioone "Soovitused EL tulevikukonvendile" (CdR 198/2003 fin ⁽²⁾) ja "Valitsuste vahelise konverentsi tulemused" (CdR 22/2004 fin ⁽³⁾) ning deklaratsiooni põhiseadusliku protsessi kohta (CdR 77/2004),

VÕTTES ARVESSE oma arvamust "Piirkondlike valitsuste esindajate osalus Euroopa nõukogu ja regioonide komitee osalus mitteametlikel nõukogu istungitel" (CdR 431/2000 fin ⁽⁴⁾),

VÕTTES ARVESSE arvamuse eelnõud (RK 354/2003 rev. 1), mille 21.septembril 2004. a võttis vastu põhiseaduse ja valitsemisasjade komisjon liikmete (raportöörid **hr. Franz SCHAUSBERGER**, Salzburgi piirkonna esindaja regioonide komitees (AT-PPE) ja **Lord TOPE**, Suur-Londoni piirkonnaesinduse liige (UK-ELDR),

⁽¹⁾ ELT C 23 27.1.2004, lk 1

⁽²⁾ ELT C 256 24.10.2003, lk 62

⁽³⁾ ELT C 109 30.4.2004, lk 52

⁽⁴⁾ EÜT C 107 3.5.2002, lk 5

- 1) Laekeni Euroopa Ülemkogu otsuste suund ning Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide poolt võetud kohustus luua Euroopale põhiseaduslik struktuur, mis tagaks eelkõige demokraatia, seaduslikkuse, läbipaistvuse ja nii aidata laienenud Euroopa demokraatiavaeguse vastu,
- 2) Euroopa komisjoni Euroopa valitsemist käsitlev valge raamat tunnistab, et EL on hakanud toimima mitmetasandiline valitsemine ja sellest tulenevalt peaks koheselt suurenema kohalike ja piirkondlike omavalitsuste mõjuvõimu osakaal ja viimaste suunaline austus,
- 3) Euroopa põhiseaduse leping annab Euroopale põhiseadusliku aluse subsidiaarsuse printsiibi rakendamiseks ja tagamiseks, kaitstes liikmesriikide, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste eelisõigusi, võttes samas arvesse Euroopa Liidu seadusandlusest tulenevate haldus- ja rahandusaspektide mõju regionaalsetele kooslustele,
- 4) uue *ex ante* poliitilise kontrollmehhanismi loomine, mis esmakordselt Euroopa integratsiooni ajaloos ühendab Euroopa seadusloome protsessiga Euroopa rahvusparlamendid ja sobival juhul ka seadusloome õigusega regionaalsed parlamendid, ning regioonide komitee kaasamine tagantjärele teostatud järelevalve protsessi kujutavad endast olulist uuendust subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse printsiibi rakendamisel,
- 5) olulisteks teguriteks on tasakaalu loomine subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse printsiibi järgimisel ja liidu tegevuse tulemuslikkuse vajadus,
- 6) Euroopa Parlamendi poolt esitatud konsulteerimistaotlusega tunnustatakse RK panust põhiseaduslikku protsessi, pidades silmas eriti komitee rolli kohalike ja regionaalsete omavalitsuste esindajana Euroopa tuleviku konvendis.

võttis oma 57. plenaaristungil, mis peeti 17. ja 18. novembril 2004 (17. novembri istungil) vastu järgmise arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

töötamiseks, sest viimatimainitud osa tekst ei ole täielikult kooskõlas esimeses osas väljendatuga,

REGIOONIDE KOMITEE

(a) Põhiseaduslik protsess

1.1 tervitab Iirimaa eesistujamaana, kuna oma volituste kestel viis viimane läbi ja lõpetas edukalt valitsuste vahelise konverentsi (VVK),

1.2 rõhutab uuesti oma panust põhiseaduslikku protsessi, sellisena nagu selle esitasid Euroopa tulevikukonvendi delegatsiooni vaatlejaliikmed ning tegevusi ja algatusi, mida arendati koos Euroopa piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ühendustega ja mis peamiselt käsitlesid subsidiaarsuse printsiipi ning piirkondlikku ja kohalikku mõõdet põhiseaduse lepingus; **tervitab** fakti, et Euroopa tulevikukonvendi poolt esitatud selle suunalised ettepanekud kiideti valitsuste vaheline konverentsi poolt heaks,

1.3 **rõhutab** uuesti oma toetust põhiseadusloome protsessile ja eriti Euroopa tulevikukonvendi tööle, mis oli avatud, mitmekülgne ja andis igapäevase võimale; **arvab**, et võeti küll arvesse aga samas ka alahinnati piirkondlike koosluste rolli Euroopa integratsiooni edendamisel, mida eriti hästi peegeldas ainult ühe poolepäevase sessiooni pühendamine antud teemale; **avaldab muret**, et Euroopa tulevikukonvent ei leidnud rohkem aega põhiseaduse lepingu kolmandas osas käsitletud poliitikaaladega

1.4 **tervitab** põhiseaduse lepingu ettevalmistusel Euroopa Parlamendi toetust kohalike ja regionaalsete omavalitsuste institutsionaalse ja poliitilise osatähtsuse suuremale tunnustusele ühenduse otsustamisprotsessis (vt hr Napolitano poolt koostatud aruanne, mis käsitleb regionaalsete ja kohalike omavalitsuste osatähtsust Euroopa ehitamisel, ning hr Lamassoure'i poolt koostatud aruanne, mis käsitleb pädevuste jagamist ELi ja liikmesriikide vahel),

(b) Leping

1.5 **arvestab**, et leping on oluline edusamm Euroopa Liidu arengus ja löi mitmeid sambaid liidu tõhusaks valitsemiseks,

1.6 **arvestab**, et nii selge seose loomine majandus- ja tööhõivepoliitika koordineerimise vahel [Artiklid I-14 ja I-15] kui ka horisontaalse sotsiaalvaldkonda puudutava punkti tutvustamine, mille kohaselt liit peab oma poliitika defineerimisel ja rakendamisel võtma arvesse kõrge tööhõive taseme propageerimisega seotud nõudeid, piisava sotsiaalse kaitse garanteerimist, võitlust sotsiaalse tõrjutuse vastu ja haridust, koolitust ja tervisekaitset [Article III-117], annab sobiliku seadusliku aluse Euroopa sotsiaalse mudeli ja jätkusuutliku arengu teostamiseks, nagu see on mainitud EL põhiõiguste harta sissejuhatuses ja EL eesmärkides [Artikkel I-3(3)];

1.7 **kiidab heaks** EL põhiõiguste harta lepinguga liitmise. Kodanike jaoks kätkeb harta endas Euroopa kodakondsusega määratud õiguste kohast selgust ja turvalisust ja aitab nii toetada õiglasemat ja sotsiaalselt võrdsemat Euroopat;

1.8 **tunneb muret**, et liikmesriikide vetoõigus on teatud aladel liigselt koondunud ja et see ei oma muud efekti kui pärsib liigselt otsustusprotsessi tõhusust,

1.9 **kiidab heaks** regulatsiooni, mis sätestab, et nõukogu peab kultuuriala teenindust käsitlevat kaubandust, audiovisuaalset tegevust, haridust ja tervist käsitlevad rahvusvahelised lepingud ühehäälselt otsustama [Artikkel III-315];

1.10 **tervitat** põhiseaduse lepingu kolmandas osas toodud tavaseadusloome protsesside rakendamist käsitlevaid sätteid [Artikkel IV-445];

1.11 **arvab**, et leping defineerib ja jaotab selgemalt Euroopa Liidu sisest pädevuse jaotust, lihtsustab instrumente ning tugevdab demokraatlikku legitiimsust ja otsustusprotsessi läbipaistvust, samuti ka institutsioonide tõhusust, lisades samas viimaste paindlikkust, et nad saaksid uutes suundades oma tegevust arendada.

(c) *Subsidaarsuse ja liikmesriikide omavalitsuste roll*

1.12 **tervitat** subsidaarsuse printsiibi uut definitsiooni ja regioonide komitee kaasamist subsidaarsuse printsiibi rakendamise ex post kontrolli protsessi (subsidaarsuse printsiibi rakendusprotokolli art 8), **tunneb heameelt**, et komisjoni raportiga on teiste hulgas ka talle pandud kohustuseks Põhiseaduse lepingu art I-11 rakendamine (käsitleb subsidaarsust ja proportsionaalsust), seda samadel tingimustel teiste institutsioonide ja liikmesriikide rahvusparlamentidega (subsidaarsuse printsiibi rakendusprotokolli art 9); kahetseb, et proportsionaalsuse printsiipi käsitlevad sätted on subsidaarsuse printsiibi vastavate regulatsioonidega võrreldes vähem välja arendatud,

1.13 **kiidab heaks** viite kohalikule ja regionaalsele autonoomiale (art I-5 ja teise osa sissejuhatus) ning Euroopa Liidu esindusdemokraatia tähtsuse tunnustamise (art I-46, lg 3) ja esindusühenduste osa Euroopa Liidu demokraatias (art I-47, lg 2); **kahetseb**, et teda siiski ei ole lepingu VI osas mainitud, arvestades esindusdemokraatia põhimõtet, kuna tema liikmed esindavad oma tasandi esindusdemokraatiat Euroopa Liidus ("Esindusdemokraatia põhimõte", art I-46),

1.14 **arvestab**, et kohaliku ja piirkondliku mõõtme veelgi laiapõhjalisem tunnustamine Euroopa Liidu uues ehituses parandab nii selle tõhusust kui ka suhteid kodanikega: ta nõustub, et Euroopa integratsiooniga kaasnevate poliitiliste otsuste tegemisel võetakse arvesse kohalikke ja piirkondlikke seisukohti, arvestades, et viimased moodustavad selle haldustasandi, mis on kohustatud üle võtma ja kohaldama suuremat osa Euroopa Liidu seadusandlusest ja tegevustest ning kuna nad on kodanikele lähemal võivad nad anda olulise panuse ühenduse seadusandluse kvaliteedile (art I-5); on seisukohal, et konsulteerimine ei tohiks asendada regioonidel ja kohalikel

omavalitsustel lasuvat vastutust ja kohustust arvestada oma vastutusalaadega, sellest tuleb kinni pidada ja selle kohta aru anda. On kokku lepitud anda piirkondlikele üksustele võimalus näidata, et nad on võimelised, täites vastava liikmesriigi sisest korda, silmas peetud tegevuse eesmärgi piires tasemel täitma;

1.15 **kiidab heaks** sätte, mis näeb ette, et Euroopa Liit austab liikmesriikide võrdsust põhiseaduse ees ning nende identiteeti, sealhulgas õigust piirkondlikule ja kohalikule omavalitsusele ning samuti ka vastava riigi põhifunktsioone (art I-5), eelkõige territoriaalset tervikkust, ühiskondliku korra säilitamist ja rahvusliku julgeoleku kaitset, tehes seda osas, kus ta võib regionaalsete ja kohalike üksuste, kes toetuvad seaduslik-demokraatlikule põhimõttele ja aruandmiskohustusele, pädevuse osas otsustavat rolli omada;

1.16 **tervitat** seda, et uus leping tagab regionaalsetele ministritele õiguse osaleda nõukogu töös oma liikmesriigi nimel, kinnitades nii oma art I-23, lg 2, Euroopa Ühenduse asutamislepingu art 203; kutsub liikmesriike oma siseriiklikul tasandil looma struktuure ja mehhanisme eesmärgiga kaasata regioonide ja kohalike omavalitsusi liikmesriikide Euroopa alapolitika loomisel ning samuti tagama regioonide osaluse valdkondades, mis kuuluvad kohalike ja regionaalsete omavalitsuste pädevusse, nõukogu uues koostöökorras,

1.17 **tunneb heameelt** fakti üle, et komisjonile on pandud kohustus viia seadusloome protsessi käigus läbi palju laiemapõhjalisemaid konsultatsioone; selleks, et täieõiguslikult osaleda Euroopa otsustusprotsessi nendes valdkondades, kus neil lasub seadusandluse ülevõtmise või kohaldamise kohustus, peavad regionaalsed ja kohalikud üksused olema õieti teavitatud hetkeolukorrast ja läbi tuleb viia eelkonsultatsioon. Tegemist on kaheksakuulise protsessiga: need konsultatsioonid võivad komisjonile endale anda võimaluse olla kohaliku ja regionaalse olukorra suhtes paremini teavitatud ning nii anda oma panuse parema seadusandluse loomisele (subsidaarsuse printsiibi rakendusprotokolli art 2),

1.18 **nõuab** uue komisjoni mandaadi algusest alates reaalse dialoogi sisseeadmist ja selle laiendamist peamistele tegevusvaldkondadele;

1.19 **kutsub üles** parandama otsekonsultatsioone riiklikul tasandil rahvusparlamentide ja kohalike ning regionaalsete omavalitsuste vahel, mis vastutavad liidu seadusandluse ülevõtmise ja/või kohaldamise eest,

1.20 **tervitat** lepinguga komisjonile pandud kohustust võtta eeliskorras arvesse seadusloomest tulenevad rahalised ja halduslikud mõjud ja **arvab**, et sellele peab järgnema hinnang nende mõjust regionaalsetele ja kohalikele üksustele, seda juhul kui viimane on *in fine* Euroopa liidu uute algatuste ülevõtmise ja kohaldamise eest vastutav haldusüksus, **kutsub** Euroopa Parlamenti pöörama omapoolsetele seadusandluse muudatustele samasugust tähelepanu (subsidaarsuse printsiibi rakendusprotokolli art 4),

1.21 **võtab teatavaks** 27. mai 2004 Berliinis toimunud subsidiaarsuse printsiibi alase konverentsi laiaulatusliku ja konstruktiivse debati sisu; **on teadlik**, et subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse printsiibi kohaldamist ja hindamist käsitleb RK ühes oma tulevas arvamuses.

(d) Alapoliitika

1.22 **kiidab heaks** territoriaalse ühtekuuluvuse liitmise Euroopa Liidu eesmärkidega ja eri tüüpi alade, mida iseloomustab keerukas olukord, kaasamise erilist tähelepanu pälvivate piirkondade hulka; **kahetseb**, et lepingus siiski ei mainita piiriülest, rahvuste ja regioonide vahelist koostööd ja et ei nähta ette ei selgeid seaduslikke meetmeid, ega raamistikku sõprussuhete rahaliseks toetamiseks või mingi muu sarnase koostöö vormi osas (art III-220-224). Euroopa riikide, rahvuste ja regioonide vahelisel koostööl on pikad traditsioonid, mis moodustavad Euroopa integratsiooni sotsiaal-kultuurilise samba ning mis peaks Euroopa uue naabruspoliitika raamides tähtsust juurde saama. Samas on Euroopa Liidule selle koostöö rakendamiseks seadusliku baasi loomine vältimatu,

1.23 **tunneb heameelt**, et leping on seadnud liikmesriikidele ja kõigile riigi haldusüksustele kohustuse tagada, delegeerida ja rahastada kõiki majanduse üldhuvidesse kuuluvaid teenuseid,

1.24 **võtab heameelega vastu** kultuurilise ja keelelise mitmekülgse tunnustamise, see aitab kohalikku ja regionaalset pärandit hoida ja arendada ning samuti võidelda Euroopa kultuurilise samastumise vastu [Artiklid I-3 & III-280];

1.25 **võtab teatavaks** märke, et Euroopa Liidu tegevus toetab, koordineerib või täiendab liikmesriikide spordialaseid [Artikkel III-282], turismialaseid [Artikkel III-281] ja kodanikekaitsese alaseid tegevusi [Artikkel III-284], need on valdkonnad, kus kohalikel üksustel on tähtis osakaal ja **kutsus** komisjoni selleks tarvitama Euroopa raamseadusi;

1.26 **arvab**, et tal on vaja hoolikalt kontrollida kas Euroopa Liidule võimalik täiendava vastutuse usaldamine kultuuri, hariduse, tervise ja sotsiaalteenuste valdkondi puudutava kaubanduse osas on vastavuses subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse printsiibiga ja **soovib**, et komisjon üldiselt kasutaks Euroopa raamseaduseid, jättes riiklikule, regiooni ja kohalikule haldustasandile valikuvõimaluse soovitud tulemusteni jõudmiseks vajaliku tegevuse vormi ja vahendite osas.

(e) Regioonide komitee

1.27 **väljendab kahetsust**, et VVK ei tugevdanud regioonide komitee institutsioonilist staatust, et kehtestada jõuliselt oma

kohustusliku konsultatsiooni alasil põhiseaduslikus raamistikus ja tugevdada oma nõuandvat rolli, näiteks jagatud pädevuse aladel majandus- ja tööhõivepoliitika meetmete koordineerimiseks ning toetavate, koordineerivate ja täiendmeetmete alal;

1.28 **tervitab** seda, et regioonide komiteele anti õigus algatada kohtumenetlusi oma eelisõiguste kaitsmiseks ja subsidiaarsuse põhimõtte rikkumise osas [Artikkel III-365]; kuid komitee **väljendab kahetsust**, et valitsustevaheline konverents ei andnud seadusandlike pädevustega regioonidele võimalust algatada kohtumenetlusi oma seadusandlike pädevuste kaitsmiseks.

1.29 **tervitab** kinnitust, et ametiaega pikendatakse viie aastani, mis aja jooksul võib ühilduda parlamendi ja komisjoni ametiajaga [Artikkel III-386].

2. Regioonide komitee soovitus

REGIOONIDE KOMITEE

(a) Lepingu ratifitseerimine

2.1 **pöördub** Euroopa Parlamendi poole heakskiidu saamiseks põhiseaduse leppele ja kiidab heaks EP komitee initsiatiivi, mis puudutab põhiseaduslike küsimusi ja seisneb konsulteerimises RK-ga viimase arvamuse osas põhiseaduse lepingu eelnõu kohta;

2.2 **jagab** Euroopa Parlamendi seisukohta, et põhiseaduse lepinguga on vaieldamatult saavutatud olulised edusammud demokraatia tugevdamises,

2.3 **pöördub** liikmesriikide riiklike ja regionaalsete parlamentide poole, et nad ratifitseeriks vastavalt vajadusele põhiseaduse lepingu;

2.4 **toetab** Euroopa Parlamendi poliitilisi jõupingutusi põhiseadusliku protsessi tugevdamiseks, rõhutades selle põhiseaduse lepingu eeliseid, sealhulgas eriti regionaalarengukomisjoni poolt esitatud ettepanekuid,

2.5 **nõuab**, et sõlmitaks institutsioonidevaheline kokkulepe, mille eesmärgiks on ühise kommunikatsioonistrateegia loomine Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu avaldamiseks ja selgitamiseks avalikkusele, iseäranis arvestades lepingu peatset ratifitseerimist;

2.6 **kohustub** osalema mainitud strateegias ja aitama kaasa lepingu arusaadavusele ja aktsepteerimisele tavakodanike poolt ja taotlema arusaamist ja aktsepteerimist ka selle liikmete ning nende asutuste ja esindusorganite poolt.

2.7 **tervitat** initsiatiivi "1000 arutlust Euroopa poolt" ja kinnitab oma valmidust osaleda aktiivselt kampaanias, mille eesmärgiks on Euroopa kodanike teadlikkuse tõstmine läbi oma kohalike ja piirkondlike võimude võrgustiku ning **kutsub** Euroopa Parlamendi liikmeid ja kohalike ja regionaalsete volikogude saadikuid **üles** tegema koostööd tulevase Euroopa põhiseaduse lepingu tutvustamisel ja toetamisel ning andma ühist panust ratifitseerimisprotsessi käigus peetavasse poliitilisse ja demokraatlikku arutellu;

(b) *Lepingu rakendamine*

2.8 **ootab** põhiseaduse lepingu kehtestamiselt tegeliku lisaväärtuse andmist demokraatlikule elule ja tööle Euroopa Liidus,

2.9 **kohustub** andma hinnangut uutele õigustele ja kohustustele, mis saavad osaks komiteele endale, ja tegema vajalikke ettevalmistusi ja sisemisi ümberkorraldusi, reageerimaks suurenenud vastutusele efektiivselt ja tõhusalt,

2.10 **pöörab** Euroopa Parlamendi tähelepanu mõnele põhiseaduse lepingust tulenevatele mõjudele ning kutsub parlamenti üles toetama eriti komitee järgmisi taotlusi:

- RK kvalitatiivne kaasatus ELi poliitilisse ellu ja ühenduse otsustamisprotsessi;
- subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete protokolli sätete tõhus ja edukas rakendamine nii ettevalmistavas poliitilises konsulteerimisprotsessis kui ka õiguslikus järelevalves;
- kohalike ja regionaalsete omavalitsuste pädevuste austamine kooskõlas subsidiaarsuse põhimõtte uue määratlusega ning pädevuste jagamise uue süsteemiga Euroopa Liidus;
- territoriaalse ühtekuuluvuse tunnustamine Euroopa Liidu uue eesmärgina ning uues majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse protokollis kinnitatud kohustuste järgimine;
- piiriülese ja regioonidevahelise koostöö edendamine Euroopa Liidu lõimumisprotsessi olulise tegurina hoolimata õigusliku aluse puudumisest, pidades silmas eriti liidu naabruspoliitika auahneid eesmärke;
- uue ühenduse eesmärgina kinnitatud kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse austamine.

2.11 **innustab** Euroopa Parlamenti kasutama senisest rohkem võimalust konsulteerida RK-ga, nagu sätestatud põhiseaduse lepingus [artikkel III-388], selleks, et suurendada arusaamist kohalikust ja regionaalsest dimensioonist;

2.12 **taotleb**, et juhtudel, kui vastavalt põhiseaduse lepingule on vaja nõu pidada komiteega, peab komiteega nõu pidanud institutsioon esitama oma põhjendused selle kohta, miks ta ei rakenda komitee soovitusi;

2.13 **taotleb**, et teda kaasataks subsidiaarsuse põhimõtte kaitsmisesse koos rahvuslike parlamentidega kuuenädalase varase hoiatamise perioodi jooksul ja antaks õigus esitada põhjendatud arvamus, kui ettepanek ei ole kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, ning et seda ka võetaks arvesse [*subsid. – artikkel 6*]

2.14 **kutsub** rahvusparlamente **üles** looma regulaarset ja tõhusat dialoogi kohalikul ja regionaalsel tasandi esindajatega, kes on tuttavad käsilolevate küsimuste mitmepalgelisusega ja vastutavad tagajärgede eest selles osas, mis puudutab subsidiaarsuse põhimõtte rakendamist;

2.15 **pöördu** siseriiklike valitsuste ja parlamentide poole, et nad kannaksid EL "süsteemaatilise dialoogi" vaimu ja filosoofiat oma siseriiklikus haldusalases tegevuses, kus seda pole varem veel tehtud, kaasates regionaalsete ja kohalike valitsuste esindajaid seadusettepanekute üksikasjalikku ettevalmistamisse;

2.16 **pöördu** Euroopa Komisjoni poole, et see annaks aru regioonide komiteele artikli I-10 (kodakondsus) kohaldamise kohta, eelkõige seoses asjaoluga, et see reguleerib õigust kandideerida ja valida kohalike omavalitsuste valimistel [Artikkel III-129];

2.17 võttes arvesse, et ettepanekut tugevdada RK praegust nõuandvat rolli horisontaalse klausli abil, mis sätestab, et RK-ga tuleb konsulteerida jagatud kompetentsi valdkonnas ja majandus- ning tööhõivepoliitikat koordineerivate vahendite ning toetavate, koordineerivate või täiendavate tegevuste osas, ei kiidetud heaks, **kutsub** RK Euroopa Komisjoni **üles** endaga konsulteerima kõikide algatuste osas, mis puudutavad kohaliku või regionaalse mõõtme manifesteerimise valdkondi või kompetentsi, mille puhul leping ei näe ette kohustuslikku konsultatsiooni. Nende valdkondade alla kuulub muuhulgas ka seadusandlus, mis puudutab põhimõtete ja tingimuste defineerimist, seda iseäranis majandus- ja finantsvaldkonnas, mis võimaldab majanduslikel üldhuviteenustel täita oma missioon [Artikkel III-122], teenuste liberaliseerimist [Artikkel III-147]; kaudse maksustamise alase seadusandluse harmoneerimine (art. III-171); siseturgu käsitleva seadusandluse ühtlustamine (art. III-172, III-173); riiklik abi (art. III-167, III-168, III-169); põllumajandus-, maaelu arengu ja kalanduspoliitika (art. III-231); teadusuuringud ja tehnoloogia arendamine (art. III-251, III-252 ja III-253), turism (art. III-281) ja kodanikukaitse (art. III-284);

2.18 **pöördu** Euroopa Komisjoni poole, et see peaks nõu regioonide komiteega kõigi tulevaste muutuste osas selle koosseisus, valmistades ette nõukogu otsuste ettepanekuid [art. I-31 ja art. III-386].

(c) *Lepingu ja selle sätete ülevaatamine*

2.19 **usub**, et EL edasise arengu huvides on vajalik käigus hoida ülevaatusprotsessi, otsustamaks, missuguseid ülesandeid saab täita ühiselt märkimisväärselt suurenenud Euroopa Liidus;

2.20 **kinnitab** oma tahet osaleda aktiivselt ja täielikult põhiseaduse läbivaatamise tulevikus ja teeb ettepaneku, et liikmesriigid kaasaksid regioonide esindajaid ja kohalikke omavalitsusi oma delegatsioonidesse valitsustevahelistel konverentsidel

[CdR 198/2003; 3.7.] mis tegelevad liikmesriigi tasandist madalamaid tasandeid mõjutavate lepingusätete läbitöötamisega, ja tulevaste konventide delegatsioonidesse;

(d) *Lõppmärkus*

2.21 **teeb** oma presidendile **ülesandeks** edastada see arvamused Euroopa Liidu Nõukogule, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Komisjonile.

Brüssel, 17. november 2004

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamused, mis käsitleb komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile ühe direktiivettepaneku ja kahe soovitusettepaneku kohta, mis puudutavad kolmandate riikide kodanike lubamist Euroopa Ühendusse lihtsustatud tingimustel teadusuuringute läbiviimise eesmärgil

(2005/C 71/02)

REGIOONIDE KOMITEE,

VÕTTES ARVESSE komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile direktiivettepaneku ja kahe soovitusettepaneku esitamise kohta, mis puudutavad kolmandate riikide kodanike lubamist Euroopa Ühendusse lihtsustatud tingimustel teadusuuringute läbiviimise eesmärgil (KOM(2004) 178 lõplik — 2004/0061 (CNS) — 2004/0062 (CNS) — 2004/0063 (CNS));

VÕTTES ARVESSE komisjoni 29. juuni 2004. a. otsust konsulteerida regioonide komiteega selles küsimuses vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1;

VÕTTES ARVESSE juhatuse 15. juuni 2004. a. otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks välissuhete komisjonile;

VÕTTES ARVESSE oma 16. mai 2002. a. arvamust sisserändepoliitika (komisjoni teatis ühise poliitika kohta illegaalse sisserände alal (KOM(2001) 672 lõplik)) ja varjupaigapoliitika kohta (ettepanek nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb miinimumnõudeid kolmandate riikide kodanike ja ilma kodakondsuseta isikute tunnustamise kohta põgenike või muude isikutena, kes rahvusvahelist kaitset vajavad (K(2001) 510 (lõplik) - 2001/0207 (CNS)) (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

VÕTTES ARVESSE oma arvamust 20. novembri 2002 a. rohelise raamatu kohta, mis käsitleb ühenduse poliitikat illegaalsete sisserändajate tagasipöördumise kohta (KOM(2002) 175 lõplik) (CdR 242/2002 fin) ⁽²⁾);

⁽¹⁾ EÜT C 278, 14.11.2002, lk. 44.

⁽²⁾ ELT C 73, 26.3.2003, lk. 13.

VÕTTES ARVESSE oma 20. novembri 2002. a. arvamust nõukogu muudetud direktiivettepaneku kohta, mis puudutab perekondade taasühinemist (K(2002) 225 (lõplik) — 1999/0258 CSN) (CdR 243/2002 fin) ⁽³⁾;

VÕTTES ARVESSE oma 9. aprilli 2003. a. arvamust nõukogu direktiivettepaneku kohta, mis käsitleb kolmandate riikide kodanike EL-i sisenemist ja seal viibimist kõrgkooliõpingute, tööalase koolituse või vabatahtliku teenistuse eesmärgil (KOM(2002) 548 lõplik — 2002/0242 CSN) (CdR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾;

VÕTTES ARVESSE oma arvamust, mis käsitleb nõukogu otsuseettepanekut Euroopa Põgenikefondi loomise kohta ajavahemikul 2005-2010 (KOM(2004) 102 lõplik 2004/0032 (CNS)), mis võeti vastu 17. juunil 2004 (CdR 80/2004 fin);

VÕTTES ARVESSE välissuhete komisjoni poolt selle 17. septembri 2004 koosolekul vastu võetud arvamuse eelnõud (CdR 168/2004 rev. 1), raportöör: hr Gustav SKUTHÄLLA (FI/ELDR), Närpesi linnapea; ning arvestades järgmist:

Ühiste ja õiglaste reeglite kehtestamine kolmandate riikide kodanikele teadusuuringute eesmärgil Euroopa Liitu sisenemise ja seal viibimise kohta toovad kasu nii sisserändajatele, nende päritolumaale kui ka nende sihtmaale. Eesmärgiks on toetada kolmandate riikide kodanike sisenemist EÜ alale teadusuuringute eesmärgil ja nende mobiilsust.

Euroopa Liit vajab kuni aastani 2010 700 000 uut teadlast, et saavutada Euroopa Liidu Ülemkogu poolt Barcelonas püstitatud eesmärk tõsta selle aastakümne lõpuks kulutusi teadusuuringutele ja tehnoloogilisele arendusele 3 %-ni liikmesriikide SKP-st. Vajadust teadlaste järele tuleb katta erinevate, kooskõlastatud meetmete abil. Näiteks tuleb tõsta teadustöö atraktiivsust koolinoorte silmis, parandada teadlaste karjäärivõimalusi Euroopa Liidus ja laiendada võimalusi hariduse ja mobiilsuse alal. Kuna Euroopa Liidus eeldatavasti ei leidu piisavalt teadlasi, siis tuleb rakendada meetmeid, et tuua teadlasi juurde kolmandatest riikidest.

See direktiivettepanek on kasulik täiendus ettepanekutele, mis puudutavad sisserännet töötamise eesmärgil, perekonna taasühinemise õigust ja EL-i sisenemise ja seal viibimise tingimusi kolmandate riikide kodanikele, kes tahavad EL-i siseneda kõrgkooliõpingute, tööalase koolituse või vabatahtliku töö eesmärgil: kõik kokku moodustavad nad ühiste reeglite paketi ja ühtse õigusliku raamistiku.

EL-i teaduspoliitika tähelepanu keskmes ja EL-i poolt järgmiseks aastakümneks seatud strateegilise eesmärgi nurgakiviks on Euroopa teadusruum: Euroopa Liit tahab pürgida maailmas kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majandusruumiks. Selle eesmärgi saavutamiseks on vajalik välja töötada globaalne strateegia teadmuspõhisele ühiskonnale ja majandusruumile üleminekuks.

võttis oma 17. ja 18. novembril 2004. aastal toimunud 57. plenaaristungil (17. novembri istung) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse:

ETTEPANEK NÕUKOGU DIREKTIIVI KOHTA, MIS KÄSITLEB ERIMENETLUST KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE LUBAMISEKS EUROOPA ÜHENDUSSE TEADUSUURINGUTE EESMÄRGIL

1. Regioonide komitee seisukoht

Komitee hinnang

Direktiivettepanek

1.1 Regioonide komitee (RK) tervitab komisjoni direktiivettepanekut ja paneb ette järgmised muudatused:

⁽³⁾ ELT C 73, 26.3.2003, lk. 16.

⁽⁴⁾ ELT C 244, 10.10.2003, lk. 5.

1.2 Regioonide komitee juhib tähelepanu sellele, et peale meetmete, mis seostuvad kolmandate riikide kodanike EL-i sisenemisega ja seal viibimisega teadusuuringute eesmärgil tuleb rakendada ka teisi asjakohaseid meetmeid, saavutamaks eesmärki kulutada selle aastakümne lõpuks teadusuuringutele 3 % liikmesriikide SKP-st. Sellega seoses tuleb äratada noortes huvi teadustöö vastu, laiendada teadusalase täiendõppe ja mobiilsuse võimalusi ning parandada teadlaste karjäärivõimalusi ühenduses (põhjendus 4).

1.3 RK rõhutab, et direktiivi rakendamine ei tohi viia teadlaste äravooluni edasijõudnud arengumaadest ja arengumaadest. Koos päritoluriikidega tuleb rakendada täiendavaid meetmeid, soodustamaks teadlaste tagasipöördumist nende päritolumaale ja tõstmaks nende mobiilsust, et luua globaalne migratsioonipoliitika. RK peab esmavajalikuks esitada 2004. aastal konkreetsed ettepanekud vastavalt nõukogu 19. mai 2003. a. üleskutsele (põhjendus 6).

1.4 RK peab ka asjakohaseks, et EL-i saabuvatelt teadlastelt ei nõutaks lisaks elamisloale tööloa. Tavapärase sissesõidumenetlus omab siiski veel muuhulgas tähtsust doktorandidele, kes tegelevad teadusuuringutega, kuid on üliõpilase staatuses, kuna direktiivi ei kohaldata nende suhtes (põhjendus 7).

1.5 Regioonide komitee tervitab seda, et ettepanekus antakse teadusasutusele keskne roll teadlaste sissesõidumenetluses. Siinjuures tuleb aga selgelt reguleerida pädevuse ja ülesannete jagunemine teadusasutuse ja ametkondade vahel, muuhulgas ka selleks, et vältida tarbetut dubleerimist ja ebaotstarbekaid bürookraatlikke lahendusi. Komitee juhib tähelepanu sellele, et õiguskindluse aspektist lähtudes on oluline kehtestada konkreetset sätteid kõigi asjaosaliste pädevuse kohta. Koostöö teadusasutuse ja ametkondade vahel ei tohi takistada ametkondadel täitmast nende seaduslikke järelevalve- ja kontrollkohustusi (põhjendus 8).

1.6 Regioonide komitee rõhutab vastuvõtukokkuleppe määravat tähtsust sissesõidumenetluses. Vastuvõtukokkuleppe kohustub teadlane läbi viima vastavat teadusprojekti ning teadusasutus omalt poolt kohustub teadlast vastu võtma eeldusel, et talle antakse elamisluba. Kuna vastuvõtukokkulepe on teadlase sissesõidu ja riigis elamise eelduseks, siis peab see ka sisaldama kõiki andmeid, mis on otsuse jaoks olulised. Ka uurimisprojekti andmed peavad olema põhjalikud, et uurimis- asutus – selle puudumisel vastav ametiasutus – saaks hinnata asjaolusid. Komitee arvates on neid aspekte direktiivis asjatundlikult käsitletud. (põhjendus 9)

1.7 RK konstateerib, et ulatuslik majanduslik vastutus kulude eest, mida teadlane võib tekitada oma viibimise ajal liikmesriigis, võib viia sissesõidu ja riigis elamise praktika muutumiseni. Komitee peab vältimatuks, et tuleb piisava täpsusega defineerida kuluread, mis kuuluvad teadlase elamiskulude, meditsiinikulude ja tagasisõidukulude alla, samuti ka majandusliku vastutuse alguse ajahetk (põhjendus 10).

1.8 Regioonide komitee peab määratlust "teadlane" otstarbekaks: mõiste lai tõlgendamine võimaldab direktiivi laialatuslikku kohaldamist. Nii ei eeldata selgesõnaliselt, et antud isik peab olema päritoluriigis teadlasena töötanud. Sissesõidu- ja elamisloa andmine peab olema uurimisprojekti läbiviimise huvides, kusjuures lubatud on ka õpetamine kõrgemas õppeasutuses (põhjendus 11).

1.9 Regioonide komitee konstateerib, et mõiste "teadusasutus" on mõistlikult defineeritud. Täitmaks eesmärki kulutada teadusele 3 % SKP-st, tuleb kaasata sellesse definitsiooni ka

erasektori institutsioonid ja ettevõtted. Oluline on see, et organisatsiooni saaks käsitleda teadusasutusena ja et ta on saanud loa liikmesriigilt, mille territooriumil ta asub (artikkel 2).

1.10 Regioonide komitee rõhutab, et tuleb arvestada regioonide kohalike omavalitsuste seisukohta eelneva loa andmise osas teadusasutusele, mis kavatseb vastu võtta teadlasi kolmandatest riikidest (artikkel 4).

1.11 Regioonide komitee tervitab seda, et liikmesriigid võivad teadusasutuse loa ära võtta või selle pikendamise keelduda. See võib juhtuda siis, kui teadusasutus ei täida enam artikli 4 lõigetes 2, 3, 4 ja 7 nimetatud tingimusi; kui teadlane ei täida artiklites 5 ja 6 nimetatud tingimusi ja kui teadusasutus on sõlminud vastuvõtukokkuleppe kolmanda riigi kodanikuga, kelle suhtes liikmesriik on kohaldanud artikli 8 lõiget 1. RK väljendab arvamust, et need võimalikud sanktsioonid soodustavad valmidust täita direktiivi sätteid – neil on ka ennetav funktsioon (artikkel 4).

1.12 Komitee juhib tähelepanu olulisele asjaolule, et kehtiva elamisloa ja kehtivate reisidokumentidega teadlane võib teostada ühe osa uurimisprojekti mõne teise liikmesriigi territooriumil, eeldusel, et sellega ei seata ohtu avalikku korda, turvalisust ega tervist. Sõltuvalt niisuguse ajavahemiku pikkusest, võib uurimisprojekti jooksul osutada vajalikuks uue vastuvõtukokkuleppe sõlmimine. Vastava vastuvõtukokkuleppe alusel tuleb anda teadlasele elamisluba teises liikmesriigis. RK peab otstarbekaks lihtsustada ja soodustada mobiilsust EL-s. See peaks parandama konkurentsivõimet rahvusvahelisel tasandil (artikkel 13).

1.13 Regioonide komitee peab pädevale ametiasutusele pandud kohustust teha otsus sissesõidu- või elamisloa andmise või elamisloa pikendamise asjus 30 päeva jooksul pärast taotluse esitamist kiire menetluse vajalikuks garantiiks. Kui tuleb otsustada selle üle, kas avaldus lugeda keerukaks, siis peaks RK arvates õiguskindluse eesmärgil püüdlema ühtse ja prognoositava kohtlemise poole, kuna niisugustel juhtudel võib ületada etteantud tähtaega (artikkel 15).

Ettepanek nõukogu soovitusel koostada kolmandate riikide kodanike lubamist Euroopa Liitu teadusuuringute läbiviimise eesmärgil

1.14 Regioonide komitee on seisukohal, et soovitusel nimetatud meetmed täidavad olulist funktsiooni kohustuste ja reeglite järkjärgulise kohandamise juures, mida tuleb arvestada direktiivi rakendamisel.

1.15 Komitee võtab teadmiseks, et teadlastele soovitatakse anda vabastus tööloa omamise nõudest või siis väljastada neile tööluba automaatselt. See peaks lühendama dokumentide vormistamise aega. Võttes arvesse Euroopa Liidu pikaajalist ja suurt vajadust teadlaste järele, on lisaks põhjust anda piiratud tähtajaga töö- ja elamislubasid välja vaid siis, kui see on vajalik teadlase päritolumaajaduste tõttu (soovitus 1 a, 1 c, 2 b).

1.16 Regioonide komitee juhhib tähelepanu sellele, kui tähtis on kaasata teadusasutus juba varakult sissesõidu- ja elamisloamenetlusse, loomaks vastastikuse usalduse õhkkonda ja aitamaks kaasa optimaalsele koostööle teadusasutuse ja pädeva ametkonna vahel (soovitus 2 c).

1.17 Regioonide komitee tervitab soovitusi soodustada perekondade taasühinemist, lubades muuhulgas esitada perekonna taasühinemise taotlust pärast vastavasse liikmesriiki saabumist; seda ei ole direktiivis perekondade taasühinemise osas kohustusena fikseeritud. Veel juhhib regioonide komitee tähelepanu sellele, et perekonnaliikmete sissesõidu- ja elamisloa taotlusi tuleb menetleda kiiresti. On täiesti alust arvata, et raskused seoses perekonnaliikmete sissesõidu- või elamisloa saamisega

võivad ajendada teadlast liikmesriigis viibimisest loobuma (soovitus 3a, 3b, 3d).

Ettepanek nõukogu soovituse kohta lihtsustada teadusuuringute eesmärgil Euroopa Liidus liikuvatele teadlastele liikmesriikide ühtse lühiajalise viisa väljastamist

1.18 Regioonide komitee peab oluliseks, et liikmesriigid kasutaksid laialdaselt võimalust väljastada mitmekordseid viisasid. Konkurentsikaalutlustel tuleks viisa kehtivusaja kindlaksmääramisel võtta arvesse uurimisprojekti kestvust. Niisugused pragmaatilised lahendused võivad globaalses konkurentsiolukorras tõsta oma riigi atraktiivsust (soovitus 2).

1.19 Regioonide komitee peab soovitusi põhimõtetest kinnipidamist liikmesriikide poolt oluliseks, et tõsta nende teadlaste mobiilsust, kes peavad sageli lühemate teadusprojektide tõttu välismaal viibima. Selles mõttes võib lähtuda oletusest, et teadlased, kes taotleavad elamisloa Euroopa Liidus, on ausate kavatsustega, mida tuleb ka arvestada seoses tõendite esitamise viisa taotlemisel (soovitus 3).

2. Regioonide komitee soovitus (muudatused)

Soovitus 1 direktiivettepaneku kohta

Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Teadlasi puudutav erimenetlus põhineb liikmesriikide teadusasutuste ja migratsiooniasutuste koostööl. Teadusasutustele antakse loamenetluses oluline roll, et lihtsustada ja kiirendada kolmandate riikide teadlastel ühenduses sissesõidu- ja elamisloa saamist, säilitades liikmesriikide pädevust migratsioonipolitsei osas.	Teadlasi puudutav erimenetlus põhineb liikmesriikide teadusasutuste ja migratsiooniasutuste koostööl. Teadusasutustele antakse loamenetluses oluline roll, et lihtsustada ja kiirendada kolmandate riikide teadlastel ühenduses sissesõidu- ja elamisloa saamist, säilitades liikmesriikide pädevust migratsioonipolitsei ja muude pädevate ametkondade osas.

Motivatsioon

Teadusasutuse kaasamine ei tohiks õõnestada pädevate ametiasutuste õigust täita oma kohustusi sisserändekontrolli suhtes. Kuna sedalaadi kohustused ei ole mitte ainult politseil, siis näib olevat kohane mainida ka ülejäänud ametiasutuste kontrollivat tegevust seoses sisserändajatega. Niisuguste ühenduse ametkondade ammendav nimistu ei näi olevat vajalik.

Soovitus 2 direktiiviettepaneku kohta

Artikkel 4 lõige 1

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Iga teadusasutus, mis tahab selle direktiiviga ette nähtud loamenetluse raames vastu võtta teadlast, peab olema eelnevalt selleks loa saanud liikmesriigilt, mille territooriumil ta asub.	Iga teadusasutus, mis tahab selle direktiiviga ette nähtud loamenetluse raames vastu võtta teadlast, peab olema eelnevalt selleks loa saanud liikmesriigilt, mille territooriumil ta asub. <u>Loa andmisel tuleb arvestada regionaalseid ja kohalikke aspekte, milleks tuleb võtta eesmärgiks niisuguste teadusasutuste otstarbekas geograafiline paiknemine.</u>

Motivatsioon

Lisalause näib olevat vajalik selleks, et otsustamisprotsessi mõjutavate faktorite terviklikul hindamisel võetaks piisaval määral arvesse ka regionaalseid ja kohalikke aspekte.

Soovitus 3 direktiiviettepaneku kohta

Artikkel 15 lõige 2

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Otsused elamisloa andmisest keeldumise, selle muutmise, selle pikendamise keeldumise või selle tühistamise kohta peavad olema piisaval määral põhjendatud. Teates juhitakse taotluse esitaja tähelepanu võimalikele edasikaebamise menetlustele ja vastavatele tähtaegadele.	Otsused elamisloa andmisest keeldumise, selle muutmise, selle pikendamise keeldumise või selle tühistamise kohta peavad olema piisaval määral põhjendatud. <u>Teates juhitakse taotluse esitaja tähelepanu võimalikele edasikaebamise menetlustele ja vastavatele tähtaegadele. Teade peab sisaldama viiteid võimalikele edasikaebusvahenditele koos informatsiooniga edasikaebuse sisu ja lisade, selle esitamise tähtaja ja koha kohta.</u>

Motivatsioon

Õiguskindluse eesmärgil peab olema isiku õigusi ja kohustusi puudutavas otsuses võimalikult selgesti kirjeldatud, kuidas isik saab saavutada selle otsuse teistkordset läbivaatamist.

Brüssel, 17. novembril 2004. aastal

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee, arvamuse teemal: "Kohalik ja regionaalne omavalitsus Venemaal ning Euroopa Liidu ja Venemaa vahelise koostöö areng"

(2005/C 71/03)

REGIOONIDE KOMITEE

Võttes arvesse regioonide komitee juhatuse otsust 19. märtsist 2004 teha välissuhete komisjonile vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 265 lõikele 5 ülesandeks omaalgatusliku arvamuse väljatöötamine Venemaa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning Euroopa Liidu ja Venemaa vahelise koostöö arengu kohta;

Võttes arvesse Vene Föderatsiooni presidendi Vladimir Putini avaldust Vene riigiametnike iga-aastasel kohtumisel majandusringkondade ning kohalike omavalitsuste kõrgete esindajatega 1. juulil 2004, mis on aluseks Venemaa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning Euroopa Liidu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pideva dialoogi sisseseadmisele;

Võttes arvesse Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumist 21. mail 2004;

Võttes arvesse ELi ja Venemaa partnerlus- ja koostöölepingu 27. aprillil 2004 allkirjastatud protokolli lepingu laiendamise kohta alates 1. maist 2004 kümnele uuele liikmesriigile;

Võttes arvesse komisjoni teatist 10. veebruarist 2004 KOM(2004)106 (lõplik), milles komisjon esitab ettepanekud ELi ja Venemaa vaheliste suhete parandamise meetmete kohta;

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi 2. veebruari 2004. aasta aruannet A5-0053/2004 (lõplik) ja Euroopa Parlamendi soovitus eelnõu nõukogule ELi ja Venemaa suhete kohta;

Võttes arvesse Rooma tippkohtumist novembris 2003;

Võttes arvesse regioonide komitee 9. oktoobri 2003. aasta arvamust Põhjamõõtme teise tegevuskava kohta aastateks 2004-2006 (KOM(2003) 343 lõplik), mis võeti vastu 9. oktoobril 2003 (CdR 102/2003 fin) (1);

Viidates Vene Föderatsiooni kohaliku omavalitsuse korralduse üldiste põhimõtete föderaalasutusele nr 131-FZ 6. oktoobrist 2003 ja selle praegusele rakendamisele;

Viidates ELi ja Venemaa nelja ühisruumi loomisele vastavalt Peterburi tippkohtumisel juunis 2003 kokkulepitule;

Võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust teemal "ELi ja Venemaa strateegiline partnerlus: kuidas edasi?" 20. märtsist 2002 (CES 354/2002);

Võttes arvesse Vene Föderatsiooni Riigiduum Nõukogu ja Euroopa Liidu regioonide komitee koostöö alast vastastikuse mõistmise memorandumit 30. märtsist 2001;

Võttes arvesse ELi ja Venemaa "ühisstrateegiat" aastast 1999, millel põhineb ELi peamine lähenemine suhetele Venemaaga;

Võttes arvesse Euroopa kohaliku omavalitsuse hartat, mille Vene Föderatsioon ratifitseeris 1998. aastal;

Võttes arvesse ELi ja Venemaa partnerlus- ja koostöölepingut aastast 1997;

Võttes arvesse Kaliningradi oblasti duuma välissuhete komisjoni esimehe Aleksander Songali regioonide komitee välissuhete komisjoni koosolekul 5. septembril 2004 peetud konstruktiivset kõnet ja sellele järgnenud arutelu;

Võttes arvesse hr Alexander Viktorovitši, Krasnojarski krai kubeneri, regioonidevahelise ühenduse "Siberi kokkulepe" liikme regioonide komitee välissuhete komisjoni koosolekul 17. septembril 2004 peetud konstruktiivset kõnet ja sellele järgnenud arutelu;

(1) ELT C 23, 27.1.2004, lk. 27

Võttes arvesse regioonide komitee arvamuse eelnõu (CdR 105/2004 rev. 1), mille välissuhete komisjon võttis vastu 17. septembril 2004 (raportöör: hr Lars Abel, Kopenhaageni linnavolikogu liige (Taani Kuningriik/Euroopa Rahvapartei));

ning arvestades järgmist:

- 1) Regioonide komitee usub, et tugevad piirkondlikud ja kohalikud omavalitused järgivad demokraatliku õiguspärasuse ja vastutuse põhimõtet oma organites.

Seetõttu innustab regioonide komitee kõikide Euroopa riikide ametivõime arendama ja laiendama kohaliku omavalitsuse põhimõtet vastavalt Euroopa Kohaliku Omavalitsuse Hartale (15. oktoober 1985) ja hoiduma igasugustest piirangutest vahetu kodanikuosaluse osas kohalikul ja piirkondlikul tasandil.

- 2) ELi laienemine on oluliselt pikendanud ELi ja Venemaa ühist piiri. ELile on head suhted oma suurima naabri Venemaaga vältimatult vajalikud. Seetõttu peaks EL toetama heade valitsemistavade arengut Venemaal mitte ainult riiklikul, vaid ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil. ELi huvides on tegutseda avatud, stabiilse ja demokraatliku Venemaa nimel, mis võib olla strateegiliseks partneriks, kaitseb ühiseid väärtusi, jätkab reformipüüdlusi, täidab oma kohustusi ja etendab koos ELiga konstruktivset rolli suhetes uute sõltumatute riikidega (SRÜ).
- 3) Tõeline partnerlus peaks põhinema praktilisel strateegial ja programmil kui poliitiliste avalduste konkreetsetel väljendusel. Euroopa Liidu laienemise ja Venemaa-suhetega seotud muutustele ja uutele väljakutsetele reageerimine nõuab praktilisi ja konkreetseid abinõusid. Kohalikul ja piirkondlikul tasandil tuleb tagada majanduskasv kui tulevase heaolu alus ning kohandada areng erinevate tingimustega kohalikul tasandil. Haridus, keskkond, transport, majanduse arendamine avaliku ja erasektori partnerluse kaudu, sotsiaalteenused ja tervishoid on piirkondliku arengu olulised elemendid, mis peavad suurendama Venemaa ja ELi majanduskasvu ning tugevdama koostööd kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel.
- 4) EL peab eritähelpanu pöörama ka eriliste arenguvajadustega Põhjamõõtme riikidele. Selliste alade hulka kuuluvad Loode-Venemaa koos Kaliningradi (Königsbergi) piirkonnaga ning Venemaa polaar- ja lähispolaaralad. Oluline on keskenduda rasketele kliimatingimustele, mis mõjutavad majanduslikku arengut, haridust, tervishoidu ja keskkonda.
- 5) Rõhutada tuleks, et regioonide komitee kavatseb keskenduda valdkondadele, mis kuuluvad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusse. Riiklikud asutused tegelevad üldisemate, kogu ühiskonda puudutavate küsimustega, samal ajal kui kohalikud ja piirkondlikud organid keskenduvad valdkondadele, mis on olulised ühiskonna eri osade igapäevases elus.
- 6) Regioonide komitee aktiivne osalus peab keskendumisele praktilistele küsimustele, mida saab lahendada konkreetsetes koostöös ELi ja Venemaa kohalike ja piirkondlike partnerite vahel. Koostöö süvendamise kaudu kohalikul ja piirkondlikul tasandil saab EL kaasa aidata Vene majanduse suuremale mitmekesistamisele, mis on vajalik suurendamiseks välismaiste otseinvesteeringute hulka, millega saab luua uut reaalkapitali ja moderniseerida infrastruktuuri. Regioonide komitee märgib, et Euroopa Komisjon viitab oma analüüsis KOM(2004) 106 (lõplik) 10. veebruarist 2004 sellele, et avaliku ja finantssektori, elamuehituse, kommunaalteenuste, tervishoiu ja hariduse reformimisel on veel palju teha. Nõutavate struktuuriliste, sotsiaalsete ja institutsionaalsete reformide kiirendamisega Venemaal saab parandada investeerimis- ja ärikliimat ning tõsta tööstussektori tootlikkust.
- 7) Tiheda koostöö kaudu projektitasandil saab EL anda oma panuse avaliku sektori reformi tasakaalustatud teostamisse nii föderaal- kui ka piirkondlikul tasandil. Koostöö kaudu sellistes projektides saab EL konkreetsetes valdkondades parendusi tehes aidata kaasa inimkapitali arendamisele. EL peab ka edaspidi toetama rahvusvahelisi kontakte rohujuure tasandil, muuhulgas partnerluse kaudu hariduse valdkonnas.

Võttis oma 57. plenaaristungil 17. ja 18. novembril (17. novembri istungil) vastu järgmise arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **Märgib**, arvestades alalise partnerlusnõukogu 2004. aasta aprilli istungi järeldusi, et ELi ja Venemaa vahelise koostöö arengu olulise ja stabiilse aluse moodustab ka edaspidi partnerlus- ja koostööleping. Leping kehtestab kahepoolse koostöö raamid ning näeb ette organite loomise, mis on kõige vajalikumad ühiste küsimuste arutamiseks ja otsuste tegemiseks kõigil tasanditel, nagu ka teabevahetuseks ja konfliktide lahendamiseks;

1.2 **on valmis** konstruktiivselt kaasa aitama Peterburi tippkohtumisel mais 2004 otsustatud nelja ühisruumi loomisele ja arendamisele: üks ühine majandusruum, üks ühine vabaduse, julgeoleku ja õiguskindluse ruum, üks ühine välisjulgeoleku ruum ning üks ühine teadus-, haridus- ja kultuuriruum;

1.3 **on arvamisel**, et kõnealuse nelja ruumi paljud elemendid puudutavad loomulikult ka kohalikke ja piirkondlikke organeid. Komitee kutsub vahetult osalema ühisruumide arendamises nii komitee pädevusse jäävates valdkondades kui ka valdkondades, mida hallatakse avatud kooskõlastusmeetodi abil;

1.4 **kiidab heaks** konkreetsete koostöövaldkondade ettenägemise kohalikul ja piirkondlikul tasandil regioonide komitee ja Venemaa vastastikuse mõistmise memorandumis;

1.5 **ootab** rahuloluga kohalike ja piirkondlike omavalitsuste reformitud seaduste jõustumist Venemaal 2006. aastal; regioonide komitee loodab, et see on edasiviivaks sammuks ELi ja Venemaa detsentraliseeritud omavalitsuste võimalikus koostöös, seda iseäranis piiriülese koostöö alaste pädevuste selge kindlaksmääramise tulemusena; regioonide komitee on Euroopa Nõukogu ja Venemaa vaheliste jätkuvate kõneluste põhjal igati veendunud, et Kohaliku Omavalitsuse Harta põhimõtteid järgitakse ka seoses hiljutiste Venemaal tehtud seadusandlike ettepanekutega;

1.6 **omistab** koostööle Venemaa ja ELi kohalike ja piirkondlike ametivõimude vahel suurt tähtsust, kuna seeläbi keskendutakse ühiste probleemide lahendamise võimalustele kohalikul, rohujuure tasandil;

1.7 **on arvamisel**, et kohalikul ja piirkondlikul tasandil teavet ja parimaid praktikaid vahetades saab toetada demokraatiat ning majanduslikku ja sotsiaalset arengut;

1.8 **märgib rahuloluga**, et ELi ja Venemaa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vaheliste projektide positiivsed tulemused tugevdavad soovi tõhusa koostöö järele;

1.9 **rõhutab**, et ühine projektijuhtimine on detsentraliseeritud omavalitsuste vahelise jätkusuutliku koostöö olulise tähtsusega eeltingimus.

2. Regioonide komitee soovitus

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 *Peamised kohalikud ja piirkondlikud prioriteetidid ja otsustusprotsessid*

2.1.1 **kutsub** ELi ja Venemaad ühise huvi valdkondades tegema koostööd kohalikul tasandil. Regioonide komitee ja Venemaa vastastikuse mõistmise memorandumis nimetatakse selliseid valdkondi nagu kultuur, sotsiaalelu, piirkondlik majandus, keskkond, transport, põllumajandus, teadus ja majanduse arendamine, kus võiks teha ettepanekuid konkreetseteks algatusteks. Kokkuvõetuna katavad need olulise osa detsentraliseeritud omavalitsuste ülesannetest kohaliku ja piirkondliku elu arendamisel;

2.1.2 **on arvamisel**, et tervis, ja eriti rahvatervis, on ühiskonna kasvupotentsiaali võtmetegur ning vastav pädevusvaldkond on seega kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks põhilise tähtsusega. Seda aspekti ei ole vastastikuse mõistmise memorandumis selgesõnaliselt nimetatud, kuid see on seotud sotsiaalpoliitikaga ning mõjutab muid sektoreid otseselt või kaudselt. Sellisena on ta muude sektorite oluline alus ning aitab tagada ja alal hoida ühiskonna stabiilsust;

2.1.3 **kiidaks heaks**, kui regioonide komitee töötaks Euroopa Komisjoni asjakohase toetusega, arvestades ELi ja Venemaa partnerlus- ja koostöölepingut, ning koostöös Venemaa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajatega välja uue instrumendi – standardlepingu vastastikuse mõistmise memorandumini kujul koos vastavate suunistega, mis võiks olla ELi liikmesriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kogu Venemaa vastavate piirkondlike omavalitsuste konkreetsete koostöölepingute aluseks. See pakuks ELi ja Venemaa kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele huvitavaid ja motiveerivaid väljavaateid seoses põhiliselt altpoolt tuleva algatuse tugevdamiseks ja bürokraatlike takistuste kõrvaldamiseks;

2.1.4 **kutsub üles** tegema konkreetset koostööd ning arendama konkreetseid projekte ja partnerlust ELi ja Venemaa kohalike omavalitsuste vahel valdkondades, mida on nimetatud regioonide komitee ja Venemaa vastastikuse mõistmise memorandumis. Valdkondade loetelu ei ole ammendav, kuid seda saab täiendada läbirääkimistel konkreetsete Vene ja Euroopa kohalike omavalitsuste ja regioonide vahel;

2.1.5 **soovib**, et kõik lepingud sisaldaksid selgeid eesmärgi, suuniseid tegevus- ja ajakavade koostamiseks, rahastamis- ja eesmärki ning lepingu hindamise eeskirju ja tähtaegu;

2.1.6 **soovitab** edendada teabe- ja parimate praktikate vahetust valdkondades, kus sellest on kasu kogu ühiskonnale. Regioonide komitee välissuhete komisjon RELEX toetab regulaarseid konsultatsioone Venemaa küsimustes, et hinnata koostöö ning Venemaa ja ELi suhete arengut, pöörates peamist tähelepanu iseäranis kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusvaldkondadele;

2.1.7. **julgustaks** ELi ja Venemaa piirkondliku ja kohaliku tasandi poliitikute edaspidiste kohtumiste korraldamist arutamaks ühist huvi pakkuvaid küsimusi, sealhulgas ELi uue naaberriikide poliitika perspektiive kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning nende tasandite konkreetseid algatusi. Niisuguste kohtumiste tulemusena võidakse esitada Euroopa Komisjonile ja Venemaa valitsusele ettepanekuid ELi ja Venemaa vahelise koostöö edasiseks intensiivistamiseks. Komisjon viitab kõnealuses seoses positiivsetele kogemustele 1997. aastal ellukutsutud töösturite ümarlauaga;

2.1.8 **on arvamisel**, et teabe- ja kogemustevahetus regioonide komitee ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee vahel saab kaasa aidata paremale mõistmisele ELi ja Venemaa vahel ühist huvi pakkuvates valdkondades ning suurendada konkreetsete algatuste võimalusi suhetes Venemaaga näiteks kursuste, seminaride, istungite ja konverentside kujul, kuna mõlemad pooled soovivad kaasa aidata ELi ja Venemaa koostöö intensiivistamisele;

2.2 Piirkondadevaheline koostöö – nüüd ja edaspidi

2.2.1 **rõhutab** uue naaberriikide programmi esimese etapi tähtsust, mille teostamine on kavandatud aastateks 2004 – 2006 ja mille konkreetset tulemusel avavad loodetavasti tee paremale ja sujuvamale piiriülesele koostööle ELi ja Venemaa vahel; regioonide komitee tervitab kõnealuses seoses uut piirkondliku koostöö näidisprogrammi ja TACISE riiklikku näidisprogrammi Venemaal, kus täpsemalt selgitatakse ELi omapoolset tegevust ning tuuakse välja eesmärgid ja prioriteetid ajavahemikuks 2004 – 2006;

2.2.2 **kiidab heaks** ELi ja naaberriikide järjepideva piirkondadevahelise koostöö uue naabrus- ja partnerlusinstrumenti aastateks 2007 – 2013, mille eesmärk on soodustada pidevat piirkondadevahelist koostööd ELi ja naaberriikide vahel ning mis hõlmab ühiseid taotluste esitamise tähtaegu, ühist menetlus- ja aruandluskorda;

2.2.3 **kutsub** Venemaad andma oma panust ühisesse rahastamisinstrumenti, mis põhineb ühistel algatustel ja ühisel juhtimisel, ja selles osalema, et nii EL kui Venemaa tunnetaksid intensiivsema koostöö eelseid ja väärtust;

2.2.4 **rõhutab** mestimiskontseptsiooni tähtsust kogemuste vahetamiseks konkreetsetes valdkondades kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

2.2.5 **toonitab** koostöö rajamise ja süvendamise eelseid eelkõige kultuuri ja hariduse valdkondades, mis eriti suures ulatuses põhinevad kohaliku ja piirkondliku tasandi tegevusel, traditsioonidel ja elanikkonna kultuurilisel mitmekesisusel;

2.3 ELi Põhjamõõde ja Venemaa – Kaliningrad ning Loode-Venemaa piirkonnad ja polaaralad

2.3.1 **rõhutab**, et ELi ja Venemaa vahelised rahvusvahelised suhted puudutavad ennekõike Venemaa vahetult ELiga piirnevaid piirkondi; Loode-Venemaa koos Kaliningradiga on ELi Põhjamõõdme lahutamatu osa;

2.3.2 **toonitab** Põhjamõõdme teise tegevuskava tähtsust, mille raames on kõigil Põhjamõõdme huvigruppidel võimalus osaleda konkreetsetes projektides, koostöös ja parimate praktikate vahetuses kindlates valdkondades, mis on tegevuskavas loetletud. Lisaks on tähtis muuta tegevuskava sisuliste elementide elluviimiseks vajalik finantseerimine hõlpsasti kättesaadavaks, kui soovitakse arendada Põhjamõõdme kui ühtse geograafilise piirkonna sotsiaal- ja majanduselu kogu ELi kasuks;

2.3.3 **juhhib tähelepanu** Kaliningradi piirkonna seisundile erimajandustsoonina ja viitab samas piiriülesele koostöö võimalusele vahetult Kaliningradiga piirnevate riikidega, millel on seetõttu samad probleemid ja võimalused nagu kõnealusel piirkonnal;

2.3.4 **tervitaks** Kaliningradi ja ELi vaheliste projektide piisaval määral arvessevõtmist ka Euroopa Põhjamõõdme arendamise tegevuskava rahastamisel loomaks alust piiriülesele tehnilisele koostööle kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

2.3.5 **soovitab** ELil ja Venemaal keskenduda Põhjamõõdme raskesti ligipääsetavatele piirkondadele, kus valitseb väga karm kliima ja kus seepärast arengu, keskkonna jätkusuutlikkuse, majanduse arendamise, sotsiaalteenuste ning hariduse ja tervishoiu ees seisavad kliimatingimuste, suurte kauguste, nõrgalt arenenud infrastruktuuri ja väikeste rahvastikugruppide tõttu erilised probleemid; komisjon viitab kõnealuses seoses Arktika akna kontseptsioonile ning suhetele loodepiirkonna polaar- ja lähispolaaralade 16 riigi ja piirkonna vahel;

2.3.6 **meenutab**, et regioonide komitee võiks loomulikult täita kesket rolli ühise koordineeriva ja nõustava organi loomisel, kuhu on kaasatud kohaliku ja piirkondliku tasandi esindajaid kogu Põhjamõõdme alalt.

Brüssel, 17. november 2004

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

LISA

Vene Föderatsiooni Riigiduumi Nõukogu ja Euroopa Liidu regioonide komitee koostöö alane vastastikuse mõistmise memorandum

Vene Föderatsiooni Riigiduumi Nõukogu ja Euroopa Liidu regioonide komitee vaheliste suhete tugevdamise huvides kiidame heaks mainitud institutsioonide presidentide pühendumise dialoogi arendamisele, mille eesmärgiks on infovahetuse õhutamise regionaalsetes ja kohalikes küsimustes.

Me nendime Vene Föderatsiooni Nõukogu ja Euroopa Liidu regioonide komitee nimel, et globaliseerumisprotsessi tulemusena luuakse maailm, mis on üha enam avatud ja kõikidele ligipääsetav.

Me oleme teadlikud mõlema osapoole omaduste ja erijoonte põhjalikuma tundmise tähtsustest ning nendime, et Vene Föderatsiooni Nõukogu ja Euroopa Liidu regioonide komitee vahelised head suhted on olulised ja vajalikud.

Selles valguses kiidame me heaks laiaulatusliku infovahetuse tagamaks, et meie kodanikud oleksid rohkem kaasatud otsustusprotsessi regionaalsel ja kohalikul tasandil. On oluline omada rohkem teavet oma partnerite kohta.

Me väljendame ühist otsustavust õhutada suhete arengut järgnevates olulistes valdkondades:

- kultuur;
- ühiskondlik elu;
- regionaalmajandus;
- keskkond;
- maa- ja linnapiirkondade areng;
- kohalik ja regionaalne transport;
- põllumajandus;
- uurimistegevus;
- juhtimiskoolitus.

Me võtame oma kohuseks sidemete tugevdamise Euroopa Liidu regioonide komitee ja Vene Föderatsiooni Nõukogu vahel eesmärgiga tuua Euroopa Liidu ja Vene Föderatsiooni kodanikke üksteisele lähemale.

Moskva, 30. märts 2001

Euroopa Liidu regioonide komitee
Jos CHABERT
President

Vene Föderatsiooni Nõukogu
Jegor STROJEV
President

Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb “Komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllunduse Euroopa tegevuskava kohta”

(2005/C 71/04)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse “Komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile: Mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllunduse Euroopa tegevuskava” (COM(2004) 415 final) ja selle lisa, komisjoni töödokumenti: Mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllunduse Euroopa tegevuskava (SEC(2004) 739);

võttes arvesse Euroopa komisjoni 5. juuli 2004 otsust taotleda Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 kohaselt arvamust selle teema kohta;

võttes arvesse oma presidendi 27. jaanuari 2004 otsust teha säästva arengu komisjonile ülesandeks vastavasisulise arvamuse väljatöötamine;

võttes arvesse nõukogu 24. juuni 1992 määrust (EMÜ) nr 2092/91 põllumajandustoodete mahepõllumajandusliku tootmise kohta ja seal antud suuniseid põllumajandustoodete ja toiduainete⁽¹⁾ kohta ning selle määruse muudatusi;

võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogu määruse koostamiseks, et toetada maaelu arengut Euroopa maaelu arengu põllumajandusfondi (EAFRD) kaudu (COM(2004) 490 final — 2004/0161(CNS));

võttes arvesse oma arvamust “Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: Ühise põllumajanduspoliitika poole perioodi kokkuvõte” ((COM (2002) 394 final) — CdR 188/2002 fin⁽²⁾) kohta;

võttes arvesse oma arvamust “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele: Säästva põllumajanduse suunised” ((COM(1999) 22 final) — CdR 183/1999 fin⁽³⁾) kohta;

võttes arvesse oma arvamuse eelnõu (CdR 251/2004 rev.1), mille võttis 20. septembril 2004 vastu säästva arengu komisjon (raportöör: hr Jyrki Myllyvirta, Mikkeli linnapea (FI/EPP);

ning arvestades, et:

- 1) mahepõllumajanduslik toit ja mahepõllundus etendavad üha olulisemat rolli põllumajandusliku tootmise kohanemisel turu nõudmistega, ELi kodanike soovide arvestamisel, mis puudutavad väga kõrgeid keskkonnakaitse, loodusvarade ja loomakaitse alaseid standardeid ning säästva arengu kindlustamisel Euroopas;
- 2) komisjoni teatis rõhutab õigustatult mahepõllunduse sotsiaalse rolli kaht poolt: ühest küljest on see keskkonnasõbralik ja kindel meetod toiduainete ja teiste põllumajandustoodete tootmiseks, mis vastab tarbijate huvidele ning mida tingivad turujõud; teisest küljest toob ta ühiskonnale kasu, edendades eriti säästvat arengut nagu ka keskkonna- ja loomakaitset;
- 3) erilist tähelepanu tuleb pöörata võimaluste tagamisele mahepõllumajanduslikuks tootmiseks ühenduse erinevates piirkondades esinevates erinevates tingimustes. Mahepõllumajanduslike toodete standardid peavad olema usaldusväärsed, ühtsed ja mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtetega vastavuses, kuid samaaegselt peavad nad pakkuma tõelise võimaluse tulevaseks tootmiseks ja töötlemiseks erinevates looduslikes ja turutingimustes kogu ühenduses,

võttis oma 57. plenaaristungil, mis toimus 17. ja 18. novembril 2004. a (17. novembri istungil) ühehäälselt vastu järgneva arvamuse:

⁽¹⁾ EÜT L 198, 22.7.1991, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 73, 26.3.2003, lk 25.

⁽³⁾ EÜT C 156, 6.6.2000, lk 40

1. Regioonide komitee arvamused

REGIOONIDE KOMITEE,

1.1 **märgib**, et teatis on mahepõllumajandusliku tootmise väärtuse tunnustamisel ja selle eeltingimuste parandamisel Euroopa Liidus positiivne ja teretulnud samm edasi;

1.2 **kiidab** fakti, et teatis on koostatud suure hoolega ja koostöös huvigruppidega;

1.3 **rõhutab**, et mahepõllumajanduslikul tootmisel on märkimisväärsed kohalikud ja piirkondlikud mõjud ning et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused etendavad teatistes väljendatud eesmärkide ellu rakendamisel keskset osa;

1.4 **on arvamusel**, et teatis on ulatuselt suhteliselt üldine ja tema eesmärgid on teatud osas tagasihoidlikud, sest mahepõllumajandusliku tootmise osa tuleb suurendada, kui tahetakse saavutada märkimisväärset mõju keskkonnale.

Turumehhanismid

REGIOONIDE KOMITEE

1.5 **rõhutab**, et turu edendamine ja tarbija teadlikkuse suurendamine mahepõllumajanduslike toodete osas on oluline, ning loodab, et ühendus osaleb samuti sel eesmärgil korraldatud kampaaniate finantseerimises. Teadlikkuse suurendamine mahepõllumajanduslike toodete osas on osa laiemast teabe- ja reklaamialasest tegevusest, mis on suunatud inimeste teadlikkuse suurendamisele säästva arengu põhimõtete alal. Kampaaniate finantseerimist tuleb korraldada nii, et selles oleks võimalus osaleda ka toiduainetesektoris väiketootjatel ja VKEdel;

1.6 **tervitab** ettepanekuid EL mahemärgise kasutamise suurendamiseks, kõrvuti riiklike ja piirkondlike märgistega. Oluline on ühtsete ja usaldusväärsete kriteeriumide olemasolu EL märgise kasutamiseks ELis ja sellest väljastpoolt pärinevatele toodetele. EL mahemärgisele peaks olema võimalik lisada toote regionaalset päritolu puudutav teave;

1.7 **tunnistab**, et mahepõllumajanduslike standardite ühtlustamine on ühenduse turuarendamise alaste algatuste edu seisukohalt otsustava tähtsusega ja kiidab teatistes esitatud ettepanekuid selles valdkonnas heaks. Toetust väärivad ettepanekud koostada standardid (töödeldud loomsete toodete ja loomade heaolu jaoks, keskkonnastandardid jne) ja kehtestada ühtlustatud standardid uutele tootegruppidele (akvakultuurid, orgaanilised veinid);

1.8 **rõhutab**, et kaupade vaba liikumise tagamiseks siseturul on oluline standardite ühtlustamine. Kunstlike kaubandustõkete

likvideerimine aitaks parandada pakkumise ja nõudluse tasakaalu. Ühest küljest takistab mitmel turul sektori arengut toormaterjali puudus ning teisest küljest on kaugemate ja hõredama asustusega tootmispiirkondade seisukohalt oluline, et puuduksid igasugused tõkked toodete turustamiseks suurema nõudlusega piirkondades;

1.9 **nõustub**, et turu arengu kontrollimise seisukohalt on õigustatud ettepanek parandada mahepõllunduse statistiliste andmete kogumist.

Rahvusvahelise kaubanduse alased kaalutlused

REGIOONIDE KOMITEE

1.10 **rõhutab**, et nagu teatistes väideti, on oluline ka tõkete likvideerimise soodustamine mahepõllumajanduslike toodete rahvusvahelises kaubanduses. Vaba kaubandus tagaks piisava varustuse piirkondades, kus kohalik varustus on ebapiisav, ja stimuleeriks ka keskkonnasõbralike põlluharimismeetodite kasutamist ühendusest väljaspool. Rahvusvaheline kaubandus on õigustatud juhul, kui on vajalik saavutada majanduslikult tasuvat tootmismahut. Samaaegselt tuleb rõhutada, et mahepõllunduse tuumaks olevad säästva arengu põhimõtted räägivad kohaliku ja piirkondliku tootmise ja turustamise tugevdamise kasuks. Kolmandate riikide lisamisel samaväärsusnimekirja tuleks lisaks kohustuslike vastavasisuliste mahepõllunduse tootmiseeskirjadele järgimisele pidada silmas ka muude, ELis toiduainete tootmisele kehtivate standardite täitmist.

Ühenduse põllumajanduspoliitika

REGIOONIDE KOMITEE

1.11 **märgib**, et mahepõllunduse edendamisele tuleks nii ühenduse kui liikmesriikide põllumajanduspoliitikas rohkem tähelepanu pöörata. Mahepõllumajanduslikule tootmisele tuleks eraldada praegusest suurem osa ühenduse ja liikmesriikide poolt keskkonnasõbralikuma põllumajandustootmise toetamiseks suunatud fondidest. Positiivse keskkonnamõju maksimeerimiseks peaks mahepõllundus olema põlluharijate jaoks elujõuline alternatiiv ka piirkondades, mis sobivad väga hästi ka intensiivseks maaviljeluseks;

1.12 **rõhutab**, et piirkondliku spetsialiseerumise asemel tuleks toetada projekte ja algatusi, mis on suunatud mahepõllukultuuri tootmise ja maheloomakasvatuse paremale integreerimisele. Lisaks tuleks teha jõupingutusi, et leida teid eluskarja mahepõllumajandusliku tootmise eeltingimuste parandamiseks;

1.13 **kiidab heaks** teatistes tehtud ettepanekud riiklike otsustajate abistamiseks ning julgustamiseks, et viimased kasutaksid võimalikult laialt erinevaid toetusvorme. Uuringud näitavad, et maapiirkondades asuvad mahepõllumajanduslikud ettevõtted saavad tihti tulu mitmest erinevast allikast ja et nad osalevad aktiivselt maapiirkondades tegutseva võrgustiku töös. Seetõttu on maaelu mitmekesisuse ja maapiirkondade elujõu säilitamise seisukohalt oluline, et mahepõllundusele ja -tootmisele antaks suurem osakaal maaelu arendamise programmide raames toimuval finantseerimisel;

1.14 **nõustub** teatisega, et geneetiliselt muundatud organisme (GMO) sisaldavate toodetena märgistatud tooteid ei tohi märgistada mahepõllumajanduslike toodetena ja et GMOde juhusliku esinemise piirnorm mahepõllumajanduslikus toodangus peaks olema sama mis üldine piirnorm. Veel kehtestamata üldine piirnorm seemnetele tuleks määrata tasemele, mida saab rakendada ka mahepõllumajanduslikule toodangule;

1.15 **usub**, et pikas perspektiivis on oluline kaaluda, kuidas toiduainete tootmise keskkonnakulud saaks liita tootehinnale ja seega tugevdada keskkonnasõbralike ja antud regioonis toodetud toodete turuseisu.

Uurimistöö

REGIOONIDE KOMITEE

1.16 **tõstab esile** uurimistöö tähtsust probleemide lahendamisel, mis seisavad alles lapsekingades oleval sektoril ees seoses mahepõllumajanduslike toodete tootmise ja turustamisega. Mahepõllumajandusliku sektoriga seotud teemade uurimist tuleks nii riiklike kui ELi rahastatud programmide raames finantseerida eraldi, vastavalt nende olulisusele ja arengu eesmärkidele;

1.17 **sooviks** tugevdada mahepõllumajandusliku tootmise probleemidega tegelevate, piirkondlike uurimis- ja haridusasutuste suutlikkust. Nende tegevus aitab laiemalt edendada maaelu arengut. Mahepõllumajanduslikus sektoris tegutsevad peamiselt väiketootjad või tootjate organisatsioonid, kelle endi vahenditest ei piisa kogu olemasoleva probleemide skaala haldamiseks.

Kontrolli- ja järelvalvemeetmed

REGIOONIDE KOMITEE

1.18 **on rahul**, et tegevuskava käsitleb põhjalikult järelvalve- ja kontrollimeetmeid ning vajadust töötada välja nende aluseks olevad standardid. Standardid ja kontroll on olulised, sest nad panevad aluse mahepõllumajanduslike toodete usaldusväärsele. Kuna mahepõllumajandusliku tootmisketi toetamiseks kasutatakse riiklike vahendeid ja tarbijad maksavad mahepõllumajanduslike toodete eest hinnalisa, tuleb tagada toodete vastavus kogu ühenduses mahepõllumajanduslikele toodetele kehtestatud sätetele;

1.19 **toob esile**, et kohmakad kontrollimeetodid on peamine kuluallikas, seda eriti väikeste mahepõllumajanduslike tootjate jaoks. Seetõttu tuleks kontrollitegevust parandada lähtudes seejuures riskianalüüsidel põhinevast skeemist, tänu millele oleks tegevust võimalik paremini juhtida. Mahepõllunduse kasulikkuse tõttu ühiskonnale on põhjendatud riiklike vahendite kasutamine osade kontrolli- ja järelvalvekulude katmisel, tagamaks eelkõige, seda et järelvalve- ja kontrollikulud ei oleks takistuseks tootmise alustamisel.

2. Regioonide komitee soovitus

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **soovib**, et mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllunduse Euroopa tegevuskava ellurakendamisel pöörataks erilist tähelepanu tingimuste tagamisele sellise tegevuse korraldamiseks kogu ELis ja et ellurakendamine toimuks tihedas koostöös liikmesriikide ja kohalike ning piirkondlike omavalitsustega;

2.2 **peab** oluliseks, et ühenduse meetodite rakendamist koordineeritaks kohalike ja piirkondlike meetodite rakendamise teel ja et komisjon kontrolliks tegevuskava ellurakendamist, ent ei paneks seejuures liikmesriikidele täiendavat finants- ja haldusalast koormat ning teeks vajaduse korral uusi ettepanekuid;

2.3 **julgustab** liikmesriike kasutama maaelu arendamise meetmeid, et edendada kohalike ja piirkondlike mahepõllumajanduslike toodete turgu;

2.4 **julgustab** avalikus sektoris tegutsevaid operaatoreid ja riiklikult finantseeritud operaatoreid, nagu kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, reklaamima mahepõllumajanduslikke tooteid näiteks koolides, lasteaedades ja teistes asutustes.

Brüssel, 17. november 2004. a

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamused: "Roheline raamat avaliku ja erasektori koostöölepete (PPP) ning ühenduse õiguse kohta riigihangete ja kontsessioonide alal"

(2005/C 71/05)

REGIOONIDE KOMITEE,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni poolt esitatud rohelist raamatut avaliku ja erasektori koostöölepete ning ühenduse õiguse kohta riigihangete ja kontsessioonide alal (KOM(2004) 327 (lõplik));

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni 30. aprilli 2004. a otsust küsida komitee arvamust selle teema kohta vastavalt EÜ lepingu artikli 265 lõikele 1;

VÕTTES ARVESSE oma presidendi 26. mai 2004. a otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile;

VÕTTES ARVESSE oma arvamust, mis puudutab ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb riiklike tarnelepingute, riiklike teenuslepingute ja riiklike ehitustöölepingute sõlmimise korra kooskõlastamist ja ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika- ja transpordisektoris tegutsevate tellijate hankemenetlused (KOM(2000) 275 (lõplik) — 2000/0115 COD ja KOM(2000) 276 (lõplik) — 2000/0117 COD — Cdr 312/2000 fin (1));

VÕTTES ARVESSE oma arvamust, mis puudutab rohelist raamatut üldhuviteenuste kohta Euroopas (KOM(2003) 270 (lõplik) — Cdr 149/2003 fin (2));

VÕTTES ARVESSE oma arvamust Lissaboni strateegia vahekokkuvõtte kohta ja arvestades komisjoni teatist Euroop tööühenduste strateegia tõhustamise kohta ja nõukogu otsust puudutavat ettepanekut, mis käsitleb suuniseid tööühenduste poliitika meetmete kohta liikmesriikides ja nõukogu soovitusi tööühenduste poliitika läbiviimise kohta liikmesriikides (KOM(2004) 239 lõplik — Cdr 152/2004 fin);

VÕTTES ARVESSE oma majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjoni poolt 4. oktoobril 2004 vastu võetud arvamuse eelnõud (Cdr 239/2004 rev 1) (raportöör: **pr Segersten Larsson**, Värmlandi läänivalitsuse esimees (SE/EPP));

võttis vastu oma 17. ja 18. novembril toimunud 57. plenaaristungil (17. novembri koosolekul), vastu järgmise arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tervitab** komisjoni poolt esitatud rohelist raamatut avaliku ja erasektori koostöölepete ning ühenduse õiguse kohta riigihangete ja kontsessioonide alal, kuna koostöö kohalike/piirkondlike omavalitsuste ja erasektori vahel omandab ELis järjest suuremat tähtsust. Küsimusi nagu majanduskasv, ühtekuuluvus ja konkurents saab liigitada ühe Lissaboni strateegia tähtsa elemendi juurde, milleks on hästitoimiva siseturu raamtingimuste parandamine. Samas tõdeb komitee, et erinevate liikmesriikide ja ka erinevate tegevusalade vahel on suuri erinevusi partnerluskoostöö laadi, ulatuse ja vormide osas;

1.2 **konstateerib**, et rohelistes raamatutes ei sisaldu konkreetseid ettepanekuid, selle asemel loob ta selgust ühenduse sätete ulatuse osas, mis puudutavad erasektori partneri valikut ja sellele järgnevat faasi. Peetakse vajalikuks võimalikke küsitavusi uurida ja analüüsida, kas ühenduse raamistik arvestab piisavalt PPPde väljakutsete ja spetsiifiliste tunnustega. Rohelistes

raamatutes tõstatatakse peale selle ka rida küsimusi, millele vastamine on komisjoni edasise töö suhtes olulise tähtsusega;

1.3 **on arvamusel**, et avaliku ja erasektori koostöölepete temaatikat tuleks vaadelda mitte ainult erialasest ja juriidilisest aspektist, vaid ka laiemas seoses poliitilisest perspektiivist lähtudes;

1.4 **loodab**, et kõiki koostööleppeid, hankeid ja üldhuviteenuseid puudutavaid küsimusi käsitletakse terviklikust aspektist;

1.5 **usub**, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kui kodanike kõige lähemal seisva riigist järgmise tasandi esindajate otsustada on see, kas nad täidavad ülesandeid ise, tellivad neid kolmandatelt isikutelt või otsivad muid koostöövorme partneritega. RK rõhutab kesksel rollil, mida see poliitiline tasand etendab otsustes selle üle, kes riiklikult finantseeritud töid teostab;

1.6 **on seisukohal**, et sageli saavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kõige paremini selle üle otsustada, millises vormis tuleks teenuseid finantseerida;

(1) EÜT C 144, 16.5.2001, lk 23

(2) ELT C 73, 23.3.2004, lk 7

1.7 **rõhutab** seda, et kohalikud omavalitsused ja regioonid täidavad erinevaid funktsioone, et neil pole mitte ainult organiseerimis-, juhtimis- ja kontrollikohustused, vaid nad teostavad teatud töid ka ise (oma struktuuride abil);

1.8 **ei pea** koostöölepeid tingimata imevahendiks. Komitee on arvamusel, et iga projekti puhul tuleb eraldi hinnata avaliku ja erasektori vaheliste koostöölepete võimalikku lisaväärtust;

1.9 **nõustub** roheline raamatu väitega, et riiklik partner peab avalikke huve silmas pidades olema võimeline määrama kindlaks eesmärgid, pakutava teenuse kvaliteedi ja hinnakujunduse põhimõtted ning suutma eesmärkide järgimist kontrollida.

Avaliku ja erasektori vahelise partnerluse areng

REGIOONIDE KOMITEE

1.10 **konstateerib**, et mõistet "partnerlus" tõlgendatakse tänapäeval palju laiemalt kui see algselt mõeldud oli,

1.11 **paneb ette**, et "avaliku ja erasektori vahelisi koostöölepeid" tulevikus selgemini piiritletak ja et see tähistaks pikaajalist koostöösuhet, ühist riskide võtmist ja suuremat majanduslikku vastutust.

1.12 **peab** seega esmatahtsaks defineerida partnerluse mõistet, et panna alus asjakohasele arutelule ühenduse võimalike tulevaste tööde üle.

1.13 **täheldab**, et seega mõistetakse partnerluse/koostöö all tavaliselt midagi enam kui ainult koostöölepet avaliku ja erasektori vahel. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused teevad koostööd ka paljude teiste osalejatega, nagu näiteks teiste kohalike/piirkondlike omavalitsustega, kõrgkoolidega, ametiühinguorganisatsioonidega, usuühingutega, liitudega, huviühendustega, vabatahtlike ühendustega ja eraisikutega. Nende koostööpartnerite osatähtsus võib tulevikus isegi oluliselt tõusta;

1.14 **märgib**, et mõnikord nimetatakse ka traditsioonilisi riigihankeid, mille puhul partnerid teevad tihedat koostööd ja püüdlevad ühise vastutuse poole, samuti avaliku ja erasektori vaheliseks partnerluseks või avaliku ja erasektori vaheliseks lepinguliseks partnerluseks;

1.15 **peab** tihedat koostööd oluliseks ka traditsioonilises riigihankemenetluses, seda isearanis töö teostamise faasis;

1.16 **juhhib tähelepanu** sellele, et jagatud vastutusega koostöösuhtes või "institutsioonilises" PPPs on sageli riiklik partner see, kes lõplikku vastutust kannab. Lisaväärtusteks, mis kaasnevad erasektori suurema vastutuse ja ühise rahastamisega, on uued ideed ja lähenemisviisid ning pikaajaline koostöösuhe.

1.17 **rõhutab**, et üldmajanduslikke huve puudutavate teenuste osutamise korduvkontroll, nagu ka avalikku sektorit

hõlmavad koostöölepped, on juba olemas. Ei tohi unustada, et majandusalased ja poliitilised otsused alluvad demokraatlikule korduvhääletuse protseduurile ning seega nende endi järelevalveorganite poolsele eelkontrollile ja üksikasjalikule ettevalmistamisele. Kõik need kindlustavad läbipaistvuse.

2. Regioonide komitee soovitused

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **rõhutab**, et EÜ asutamislepingus fikseeritud põhimõtted nagu läbipaistvus, võrdõiguslikkus, proportsionaalsus ja vastastikune tunnustamine peavad olema aluseks kõigile koostööliikidele;

2.2 **ei pea** praeguses olukorras õige ühenduse regulatsioonide kehtestamist partnerluse kohta, kuna partnerluse mõiste ei ole selgelt defineeritud. Peale selle on ta arvamusel, et avaliku ja erasektori vahelised koostöölepped ei tohiks kuuluda riigihankeid käsitleva direktiivi alla, kuna see ei innusta piisaval määral initsiatiivi üles näitama, riske võtma ega paindlikult tegutsema. Reeglilik ei ole piisavalt paindlik, kuna koostöösuhtes pole tegemist tavapärase tarnesuhtega, vaid partnerite aktiivsete rollidega. Komisjon on küll osaliselt arvesse võtnud regioonide komitee varasemaid arvamusi, ent mitte piisaval määral;

2.3 **rõhutab**, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused etendavad kesket rolli üldhuviteenuste defineerimise, korraldamise, finantseerimise ja järelevalve juures;

2.4 **usub**, et niivõrd, kui võrd on järgitud läbipaistvuse, võrdõiguslikkuse, proportsionaalsuse ja vastastikuse tunnustamise põhimõtteid, peavad riiklikud osalejad saama vabalt valida ja katsetada erinevaid koostöövorme, kuid samal ajal on neil ka kohustus tagada üldhuviteenuste kättesaadavus;

2.5 **arvab**, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused saavad kõige paremini otsustada, mis liiki teenuseid millises vormis ja millise kvaliteediga osutada, kuna nad on kodanikele kõige lähemal. Lisaks kindlustavad demokraatlikud protseduurid, millele avalik sektor selliste otsuste tegemisel allub, igakülge järelevalve ja läbipaistvuse;

2.6 **peab tähtsaks** veelkord rõhutada, et kohalikud omavalitsused saaksid ise otsustada, kas nad osutavad teenuseid ise, tellivad neid kolmandatelt isikutelt või osutavad neid koostöös teiste partneritega;

2.7 **peab oluliseks**, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel oleks võimalus individuaalselt ja paindlikult erinevaid koostöövorme arendada;

2.8 **rõhutab** seda, et rohkem tuleb silmas pidada kodanike huviseid, sest neile ju teenuseid osutatakse;

2.9 **konstateerib** oma arvamuses, mille teemaks on ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb riiklike tarnelepingute, riiklike teenuselepingute ja riiklike ehitustöölepingute sõlmimise korra kooskõlastamist, et avaliku ja erasektori partnerlusprojektid peavad olema paindlikud ja üldiselt kättesaadavad. Peale selle tõstis komitee esile ulatusliku dialoogi tähtsust tellijate ja teenusepakkujate vahel kogu hankemenetluse jooksul;

2.10 **märkis** samas arvamuses, et "tuleb sätestada, et direktiivid ei kuulu kohaldamisele hangete andmise suhtes kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poolt oma autonoomsetele juriidilistele isikutele ja seda tuleb vaadelda kui nende endi juhtimisel tehtavat tööd";

2.11 **nõustub** rohelise raamatu väitega: "Ühenduse õigus- sätteid riigihankelepingute ja kontsessioonide kohta ei mõjuta liikmesriikide otsust selle üle, kas avalik teenus tuleks osutada ise või tellida see kolmandatelt isikutelt";

2.12 **täheldab**, et mõnedes liikmesriikides on välja kujunenud partnerluse vorm, mille puhul kodanik määrab ise teenuseosutaja. Riiklikul osalejal on sealjuures pigem kohustus tagada kodanikule miinimumkvaliteet ja hoolitseda selle eest, et teenust osutaksid hea mainega ettevõtted. Kehtivad riigihankeeskirjad ei arvesta selliste olukordadega, kus kodanikel on tähtis positsioon ja nad langetavad lõpliku otsuse selle kohta, kes teenust osutama hakkab;

2.13 **ei avalda** veel arvamust küsimuse suhtes, kas tuleks kehtestada ühenduse õigussätteid teenusekontsessioonide kohta, ega saa seda partnerluse definitsiooni puudumise tõttu ka teha. Komitee on arvamuses, et teenusekontsessioonid ei tohiks kuuluda EÜ riigihankeid käsitleva direktiivi alla, kuna kontsessioonid eeldavad paindlikumat menetlust kui hankelepingud;

2.14 **peab** kehtivaid õigussätteid riigihangete kohta ikka veel liiga keerulisteks ja leiab, et need ei soodusta paindlikkust ega uuenduslikke ideid;

2.15 **rõhutab** selgesõnaliselt, et ettevõtte ülekandmine avalikust sektorist erasektoris on majanduslik otsus, mis on seega liikmesriikide ainupädevuses;

2.16 **loodab**, et saadakse kogemusi vabal konkrentsil põhineva läbirääkimistega pakkumismenetluse kohta, enne kui hakatakse tegema ettepanekuid täiendavate meetmete suhtes. Samuti viitab ta sellele, et väljendas oma arvamuses riigihangete

direktiivi kohta reservatsioon selle pakkumismenetluse suhtes ja pooldas selle asemel rohkem läbirääkimistega pakkumismenetlusega riigihankekonkursside;

2.17 **loodab**, et komisjon selgitab õiguslikku olukorda seoses Teckali otsusega, mida erinevates liikmesriikides erinevalt tõlgendatakse. Komitee arvates ei tohiks majandustegevus, millega tegeldakse täielikult avaliku ettevõtte vormis, kuuluda ühenduse riigihankeid käsitlevate sätete alla, kuna need ettevõtted alluvad riiklikule kontrollile ja võrduvad riigipoolse teenuse osutamisega ja kuna see juriidiline isik teostab oma majandustegevust olulisel määral riikliku struktuuri kaudu, mille alla ta kuulub;

2.18 **rõhutab** poliitilise konsensuse tähtsust kohalikul/piirkondlikul tasandil, kui on vaja sõlmida pikaajalisi kokkuleppeid;

2.19 **sooviks rõhutada**, et seda temaatikat ei vaadeldaks mitte ainult konkurentsi aspektist, vaid et leiaksid arvestamist ka demokraatlikud ja kodanike ootusi peegeldavad aspektid;

2.20 **taotleb** uut kuulamist, niipea kui partnerluse mõiste on defineeritud;

2.21 **tahaks** lõpetuseks tõstatada mõned küsimused:

- Kuidas arvestatakse partnerluslepetes ja riigihangetes demokraatlikke aspekte?
- Millised võimalused on kodanikel poliitilise vastutuse võtmiseks?
- Kuidas on pikaajaliste lepingute puhul olukord majandusliku tegevusvabadusega?
- Kuidas tagatakse poliitiline tegevusvabadus?
- Kuidas on pikaajaliste lepingute puhul võimalik reageerida vajaduste ja raamtingimuste muutumisele?
- Kuidas viiakse kodanikke majandustegevuse jooksva korraldusega kurssi?
- Kas avalikel osalejatel on kindel võimalus juhtida majandustegevust, teostada selle üle järelevalvet ja tagada kodanikele teenuste kõrge kvaliteet?
- Millist mõju avaldavad struktuurifondid avaliku ja erasektori vahelistele koostöölepetele ja kui olulised nad selle jaoks on?

Brüssel, 17. november 2004

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb komisjoni teatist “Teadus ja tehnoloogia: Euroopa tuleviku võti – suunised Euroopa tulevase teaduse toetamise poliitika koostamiseks”

(2005/C 71/06)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist “Teadus ja tehnoloogia: Euroopa tuleviku võti — suunised Euroopa tulevase teaduse toetamise poliitika koostamiseks” (KOM(2004) 353 lõplik);

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 17. juuni 2004. aasta otsust konsulteerida regioonide komiteega selles küsimuses vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1;

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 5. aprilli 2004. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks kultuuri- ja hariduskomisjonile;

võttes arvesse Lissaboni Euroopa Ülemkogu otsust, millega võeti kasutusele Euroopa teadusruumi (ERA) mõiste, luues aluse kogu Euroopa Liidu ühtsele teaduse ja tehnoloogia poliitikale;

võttes arvesse 2002. aasta märtsi Barcelona Euroopa Ülemkogu otsust, millega Euroopa Liit seadis endale eesmärgiks suurendada Euroopa teaduse rahastamist 2010. aastaks 3 %-ni Euroopa Liidu SKTst;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist “Euroopa ja alusuuringud” ⁽¹⁾;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist ⁽²⁾“Ülikoolide roll teadmispõhises Euroopas” ja regioonide komitee perspektiivarvamust, mis käsitleb “Ülikoolide rolli kohalikus ja piirkondlikus arengus teadmispõhise Euroopa kontekstis” (CdR 89/2003 fin) ⁽³⁾;

võttes arvesse prof Ramon Marimoni juhitud kõrgetasemelise ekspertrühma aruannet “Hinnang 6. raamprogrammi uute rahastamisvahendite tulemuslikkusele” (21. juuni 2004);

võttes arvesse regioonide komitee kultuuri- ja hariduskomisjoni poolt 22. septembril 2004 vastu võetud arvamuse eelnõu (CdR 194/2004 rev. 1) (raportöör: **Jyrki Myllyvirta**, Mikkeli linnapea, FI/EPP);

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

- 1) teatise üldised eesmärgid on Euroopa Lissaboni strateegia elluviimiseks tingimata vajalikud elemendid. Euroopa teadus- ja arendustegevuse investeringute suurendamine 3 %-ni SKT-st, kusjuures 2 % tuleks eraallikatest ja kõik vahendid oleksid seotud teadus- ja arendustegevusega, mis edendab Euroopas teadmispõhise ühiskonna ja majanduse väljaarenemist, on ambitsioonikas eesmärk, mida võib saavutada ainult Euroopa Liidu ja liikmesriikide ühiste ja kooskõlastatud meetmetega;
- 2) teatises võetakse vastu kuus tähtsat arenduseesmärki. Kõnealused eesmärgid on:
  - Euroopa kompetentsikeskuste moodustamine laboratooriumidevahelise koostöö kaudu
  - Euroopa tehnoloogiaalaste algatuste käivitamine
  - alusuuringute loovuse stimuleerimine rühmadevahelise konkurentsi kaudu Euroopa tasandil
  - Euroopa atraktiivsuse suurendamine parimate teadlaste silmis
  - Euroopale huvipakkuva teaduse infrastruktuuri arendamine
  - siseriiklike programmide koordineerimise parandamine;

⁽¹⁾ KOM(2004) 9 lõplik

⁽²⁾ KOM(2003) 58 lõplik

⁽³⁾ ELT C 73, 23.3.2004, lk 22

Laiemad menetlusettepanekud on seotud:

- teaduse tulemuste parandamisega kogu Euroopa Liidus, eelkõige aga uutes liikmesriikides;
- Euroopa Liidu jõupingutuste koondamisega tähtsatele teemadele ning
- tegevuse täiustamisega, et saavutada rohkem;

- 3) teatistes pakutud meetmed ei ole iseenesest ühtekuuluvuse alased vahendid, kuid mõjutavad paratamatult kas positiivselt või negatiivselt ka ühtekuuluvust. Teadmispõhised majandussektorid on kogu Euroopa arengu liikumapanev jõud; nende jõudude rakendamine ühtekuuluvusemärkide saavutamiseks on regionaalpoliitika seisukohalt palju tulemuslikum kui tsentraliseerimisele suunatud teaduspoliitika, mida tuleb kompenseerida regionaalpoliitiliste subsidiiumide ja toetuste suurendamisega;

võttis oma 57. plenaaristungil 17. ja 18. novembril 2004 (18. novembri istungil) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tervitab** teatist "Teadus ja tehnoloogia: Euroopa tuleviku võti – suunised Euroopa tulevase teaduse toetamise poliitika koostamiseks" ja peab seda ülimalt tähtsaks lähtekohaks Euroopa teadustegevuse laiendamiseks ja täiustamiseks kogu Euroopa edu huvides;

1.2 **nõustub** Euroopa Komisjoniga, et teadusuuringud, tehnoloogia arendamine ja uuendustegevus on teadmispõhise majanduse tuum ning tähtis tegur kasvu, ettevõtete konkurentsivõime, tööhõive ning ELi kodanike elukvaliteedi parandamisel;

1.3 **tuletab meelde**, et Euroopa iga piirkonna kasv ja edukus sõltub üha enam teadmispõhise majanduse edasiarendamisest;

1.4 **on seisukohal**, et kuigi Euroopa Liidu teaduspoliitikaalased jõupingutused on osutunud väärtuslikeks ja vajalikeks, näib kõnealune lähenemisviis nüüd tänapäeva vajadustest maha jäävat;

1.5 **toetab** eesmärki investeerida teadus- ja arendustegevusse 3 % SKT-st. Selle tingimata vajaliku eesmärgi võib saavutada ainult kõigi liikmesriikide kindla pühendumisega kõnealusele eesmärgile. ELi teaduse otsese rahastamise roll võib kvantitatiivses mõttes olla vaid marginaalne. ELi meetmed võivad aga anda oma panuse ning aitavad tugevdada kohustuste täitmist ja saada investeringutest maksimaalset kasu;

1.6 **toetab** Euroopa Komisjoni ettepanekut kahekordistada Euroopa Liidu teadustegevuse rahastamist aastail 2007–2013. Kõnealuse ettepaneku elluviimine on kogu Euroopa huvides, isegi kui ajavahemiku 2007–2013 eelarvekavade muud osad muutuksid;

1.7 **rõhutab** nagu Euroopa Komisjoni, et uued liikmesriigid loovad oma inimressursside ja kultuuriliste ressurssidega lisamotivatsiooni teaduspoliitika meetmete täiustamiseks ja ressursside suurendamiseks.

EUROOPA LISANDVÄÄRTUS

Regioonide komitee

1.8 **rõhutab**, et teaduspoliitika alal on Euroopa lisandväärtus ilmne. Selle loob:

— võimalus moodustada uurimisteemadel vajalik kriitiline mass, kui üks riik on selleks liiga väike;

— suurem atraktiivsus tipteadlaste silmis ning

— hea haridusega teadlaste ja muude spetsialistide liikuvuse paranemine;

1.9 **on seisukohal**, et Euroopa Liidu teadus- ja arendustegevuse, sealhulgas uue raamprogrammi rahastamine peab olema dünaamiline ning reageerima ettevõtete, teaduse ja ühiskonna vajadustele, et suunata uurimistegevus valdkondadesse, kus selle mõju Euroopa kasvule, ettevõtete konkurentsivõimele ja tööhõivele on kõige ilmsed;

1.10 **juhhib tähelepanu** asjaolule, et linnad, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad Euroopa lisandväärtuse saavutamisele paljuski positiivselt kaasa aidata. See hõlmab piirkondade innovatsioonipoliitikat, tehnoloogiakeskusi, inkubaatoreid, teadusparke ja riskikapitalifonde, mida kõiki on teatistes hästi arvesse võetud. Tänu sellele, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused seisavad kodanikele lähedal, on neil täita oluline arenguid soodustav roll sellistes valdkondades nagu ühendusesisene säästev areng;

1.11 **tervitat** eesmärki arendada välja Euroopale huvi-pakkuv teaduse infrastruktuur;

1.12 **tervitat** eesmärki tõhustada Euroopa Liidu teaduspoliitikat;

1.13 **rõhutab**, et kriitiline mass sõltub teemast, valdkonnast ja osalejatest (vt Marimoni aruannet). Kõiki valdkondi ja rahastamisvahendeid ei saa mõõta ühe mõõdupuuga;

1.14 **juhib tähelepanu** vajadusele võtta arvesse siseriiklike programmide ja ka piirkondlike uurimisprogrammide parema koordineerimise vajadust ja programmide mõju piirkondade arengule;

1.15 **rõhutab**, et enamiku töökohtadest annavad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKE), mis moodustavad 99 % kõigist äriettevõtetest ning on põhilised osalejad Euroopa uuen-dustegevuses ja piirkondlikus arengus. Euroopa teaduspoliitika peaks kaasama keskmise suurusega ja väikeettevõtteid ja nende arenguvajadusi senisest paremini;

1.16 **nõustub**, et teadlased peavad saama Euroopa teaduspoliitika meetmeid täielikult ära kasutada – sealhulgas väiksemate projektidega – vastavalt nende huvile ja vajadustele, ja **tervitat** ettepanekut luua teaduse rahastamiseks avatum mehhanism;

1.17 **tahaks näha** teadlaste omal algatusel pakutavate projektide suuremat kaalu, lähtudes ettevõtete teadus- ja arendustegevuse vajadustest;

1.18 **rõhutab** kohalike ja piirkondlike majanduse arendamise poliitikate ja strateegiate rolli ja panust. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused koordineerivad tavaliselt koostöös piirkonna ülikoolide ja ettevõtete kohaliku ja piirkondliku majanduse arendamise vahendeid ning kogu innovatsiooni infrastruktuuri;

1.19 **peab** EUREKA-meetodit heaks näiteks teadusele orienteeritud ja ambitsioonika uurimisvõrgustiku kohta, kus ka keskmise suurusega ja väikeettevõtetel on osalemiseks madal künnis.

UURIMISTEGEVUSE MITMEKESISUS JA GEOGRAAFILINE DETSENTRALISEERITUS

REGIOONIDE KOMITEE

1.20 **juhib tähelepanu** asjaolule, et Euroopa põhieeliseks on väga suure osa elanikkonna kõrge haridustase; selle täielikuks

ärakasutamiseks peab Euroopal olema laialdane hariduse ja teaduse infrastruktuur;

1.21 **taotleb** tugevaid meetmeid, mis võimaldaksid ka väiksematel asutustel ja ametkondadel Euroopa teaduspoliitikast kasu saada. Teadus- ja arendustegevuse maailm on muutunud paljutahuliseks ja mitmekülgeks. Alus- ja rakendusuuringute vaheline eraldusjoon on ähmastumas. Uusi teadmisi võidakse luua eri suurusega ja eri liiki asutustes. Kitsastes ekspertteadmiste valdkondades võivad isegi väikesed asutused luua ülemaailmset huvi pakkuvaid teadmisi, eriti kui nad teevad koostööd kõrgtehnoloogiliste ettevõtetega;

1.22 **rõhutab**, et teadusuuringute mitmekesisus, auto-noomsus ja geograafiline detsentraliseeritus on tähtsad nende piirkondlikku mõju suurendavad tegurid. Innovatsioonide eduka leviku teadusest ettevõtetesse ja riiklikesse asutustesse üks eeltingimus on ka linnade ja piirkondlike valitsusasutuste haldusstruktuuride arendamine. See on eriti tähtis uutes liikmesriikides, kus detsentraliseeritud haldusstruktuuride väljaarendamine ning kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse tugevdamine on võtmetegurid, mis tagavad jätkusuutliku arengu käivitumise kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

1.23 **juhib tähelepanu** asjaolule, et süsteemid on kõikjal Euroopas erinevad. Eri riikides on linnadel, kohalikel omavalitsustel ja piirkondadel sageli tähtis roll kõrghariduse ja teaduse korraldamisel, rahastamisel ja arendamisel, eelkõige uuendusliku keskkonna loomisel, milles on ühendatud teadus- ja arendustegevus, inkubaatorid ja ärikeskkond, kus uurimistulemustest kujunevad uued majandustegevused, uued töökohad ja heaolu kasv;

1.24 **usub**, et teatise välja pakutud "kompetentsikeskuste" mõiste tuleb ellu rakendada, võttes arvesse ka väga spetsialiseeritud väiksemaid keskusi, millel võib olla oluline roll maailmatarandil konkurentsivõimelise ettevõtluse arengus kitsastes tootmisvaldkondades ning mis võivad olla lähtepunktiks uute suuretegevõtete rajamiseks;

1.25 **usub**, et sama kehtib ka tehnoloogiaplatvormide kohta; platvormi tuleb pidada Euroopa eri paigus asuvate mitmesuguste kõrgtehnoloogiaettevõtete edendamise vahendiks;

1.26 **tervitat** teadustegevuse rahastamise ja struktuurifondide vastastikku täiendavat kasutamist; välja tuleb arendada praktilised lahendused "lähenemise" eesmärgi ja "piirkondade konkurentsivõime ja tööhõive" eesmärgi raames, erilise rõhuasetusega uutel liikmesriikidel;

1.27 **soovitab** jätkata ja tugevdada Marie Curie meetmeid Euroopa atraktiivsuse suurendamiseks tippteadlastele. Euroopa teadus peab saama rakendada kogu oma potentsiaali Euroopa konkurentsivõime tõstmiseks, noorte inimeste, naiste, kõigi piirkondade huvides ja koostöö tihendamiseks Euroopa-väliste riikidega;

SEITSMENDA RAAMPROGRAMMI POOLE

REGIOONIDE KOMITEE

1.28 **tervitab** teatise lõpus tehtud üleskutset erinevatele huvirühmadele ja uurimistegevuse tulemuste kasutajatele Euroopas osaleda seitsmenda raamprogrammi koostamise aruteludes;

1.29 **rõhutab** ka erinevate huvirühmade ning eriti kohalike ja piirkondlike omavalitsuste võimalikku positiivset rolli seoses väljapakutava Euroopa Teadusnõukoguga. Ideed Euroopa Teadusnõukogust, olgu see siis Euroopa Liidu asutus või muud liiki struktuur, tuleb edasi arendada, et saavutada tihe kontakt kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ja regioonide komiteega. Euroopa teadus- ja arendustegevuse rahastamist tuleb suunata teaduse tipptaseme ja uuenduste kommertsturule toomise potentsiaali põhjal ning see peab vastama ühiskonna vajadustele. Komitee on seisukohal, et ka Euroopa regioonid ja teadlased, kes ei osale väljapakutava Euroopa Teadusnõukogu poolt rahastatavates uurimisrühmades, peaksid saama kasu teadusuuringute tulemustest;

1.30 **toetab** ettepanekut täiustada ja ümber grupeerida Euroopa Liidu tegevusi, et toetada uurimistegevust väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes ja nende huvides; riskikapitali-

fondide, teadusparkide, inkubaatorite ja piirkondlike innovatsioonipoliitikate väljaarendamiseks; tehnoloogiasirdeks ning intellektuaalomandi ja patentide haldamiseks. Kõnealune ettepanek puudutab komisjoni paljusid peadirektoraate ja tuleb ette valmistada ühiselt – tähtis on kaasata aktiivselt ka regioonide komiteed.

2. Regioonide komitee soovitusel

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **soovitab** lülitada Euroopa teaduspoliitika rakendamisse Euroopa tasakaalustatud regionaalse arengu edendamise aspekti;

2.2 **rõhutab**, et struktuurifondide uute programmide ettevalmistamisel tuleb võtta arvesse teadus- ja arendustegevuse edendamist;

2.3 **rõhutab**, et uus rahastamise programm peaks hõlmama "inimlikku mõõdet" ja ühiskondlikke vajadusi;

2.4 **rõhutab** teaduse ja innovatsiooni infrastruktuuri, uurimiskeskuste, tehnoloogiparkide ja kompetentsikeskuste (kaasa arvatud väiksemate) tähtsust, pidades silmas nende võtmerolli teadlaste koolitamisel ning kohaliku inimkapitali arendamisel, samuti laiemate piirkondade huvides;

2.4. **soovitab** Euroopa Liidul rahastada rohkem ettevõtluse uuringuid, piirkondlikke innovatsiooniprotsesse ja uurimistulemuste avalikustamist, et arendada välja vahendid teadmistepõhise majanduse tugevdamiseks Euroopa Liidu eri paigus.

Brüssel, 18. november 2004

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamused, mis käsitlevad komisjoni teatist

- “Euroopa raudteesüsteemi edasine integreerimine – kolmas raudteepakett”
- “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta ühenduse raudteede arendamist käsitleva nõukogu direktiivi 91/440/EMÜ muutmiseks”
- “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb ühenduse raudteedel vedurite ja rongide juhtimisega tegeleva raudteepersonali sertifitseerimist”
- “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb reisijate õiguseid ja kohustusi rahvusvahelistel raudteeliinidel”
- “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb kompensatsioone lepinguliste kvaliteedinõuete mittetäitmise korral raudtee-kaubaveol”

(2005/C 71/07)

REGIOONIDE KOMITEE –

võttes arvesse komisjoni teatist “Euroopa raudteesüsteemi edasine integreerimine – kolmas raudteepakett” KOM(2004) 140 lõplik, “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta ühenduse raudteede arendamist käsitleva nõukogu direktiivi 91/440/EMÜ muutmiseks” (KOM(2004) 139 lõplik – 2004/0047 (COD)), “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb ühenduse raudteedel vedurite ja rongide juhtimisega tegeleva raudteepersonali sertifitseerimist” (KOM(2004) 142 lõplik – 2004/0048 (COD)), “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb reisijate õiguseid ja kohustusi rahvusvahelistel raudteeliinidel” (KOM(2004) 143 lõplik — 2004/0049 (COD)) ning “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb kompensatsioone lepinguliste kvaliteedinõuete mittetäitmise korral raudtee-kaubaveol” (KOM(2004) 144 lõplik. – 2004/0050 (COD));

võttes arvesse nõukogu 28. aprilli 2004 aasta otsust, mille kohaselt otsustati vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingu artiklile 71 ja artikli 265 lõikele 1 konsulteerida antud küsimuses regioonide komiteega;

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 19. juuni 2004. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjonile;

võttes arvesse komitee varasemat arvamust “Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivettepanek üleeuroopalise tavaraudteevõrgustiku koostalitlusvõime kohta (KOM(1999) 617 lõplik. — 1999/0252 (COD) (CdR 94/2000 fin))⁽¹⁾;

võttes arvesse oma varasemat arvamust, mis käsitleb Euroopa Komisjoni teatist “Euroopa integreeritud raudteeruumi loomine” (KOM(2002) 18 lõplik (teine raudteepakett) (CdR 97/2002 fin))⁽²⁾;

võttes arvesse oma varasemat arvamust, mis käsitleb valget raamatut “Euroopa transpordipoliitika aastaks 2010: aeg otsustada (KOM(2001) 370 lõplik) (CdR 54/2001 fin))⁽³⁾;

võttes arvesse oma varasemat arvamust, mis käsitleb “Ettepanekut Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse kohta, mis käsitleb ühenduse finantsabi andmist kaubaveosüsteemi keskkonnakaitsemeetmete tõhustamiseks (Marco Polo programm)” (KOM(2002) 54 lõplik. — 2002/0038 (COD)) (CdR 103/2002 fin))⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ EÜT C 317, 6.11.2000, lk 22

⁽²⁾ EÜT C 66, 19.3.2003, lk 5

⁽³⁾ EÜT C 192, 12.8.2002, lk 8

⁽⁴⁾ EÜT C 278, 14.11.2002, lk 15

võttes arvesse oma varasemat arvamust, mis käsitleb teemat "Liikluskoridorid ja TEN-T: Euroopa kasvu-mootor ja ühtekuuluvuse instrument" ja komisjoni teatist Euroopa-Vahemere transpordivõrgustiku arenda-mise kohta (KOM(2003) 376 lõplik) (CdR 291/2003 fin) (5);

võttes arvesse oma arvamust (CdR 161/2004 rev.2), mille territoriaalse ühtekuuluvuse komisjon võttis vastu 24. septembril 2004 (raportöör: hr Soulage, Rhône-Alpes'i regiooninõukogu liige (FR/PES));

ning arvestades järgmist:

- 1) Reisijate- ja kaubavedu raudteel on vältimatuks eelduseks lõimunud Euroopa loomisel ja samas ka oluliseks majanduskasvu allikaks.
- 2) Püüe raudteetranspordituru järk-järgulise avamise suunas võib olla täiendavaks trumbiks selle arengueesmärgi ellu viimiseks eelkõige rahvusvahelisel tasandil.
- 3) Kõigi lõimumise ja turu avamise suunas tehtavate püüdluste puhul tuleb silmas pidada kolme järg-mist aspekti: teenuste kvaliteet, reisijate ja transporditava kauba ohutus ning reisijate ja teenindata-vate alade õigustest kinni pidamine.

otsustas oma 2004. aasta 17. ja 18. novembril toimunud 57. plenaaristungil (17. novembri istung) ühehäälselt vastu võtta järgneva arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

Teel raudteetransporditeenuste siseturu suunas

regioonide komitee on põhimõtteliselt antud ettepanekutega nõus; siiski vajavad arvukad punktid täpsustamist ja nimelt need, mis puudutavad riikide ja asjasse puutuvate omavalitsuste sekkumistingimusi ning komisjoni poolt väljapakutud regulat-siooni mahtu, ulatust ja liiki. Regioonide komitee tahab olla kindel selles, et antud raudteereformi rakendamine leiab aset tingimustel, mis annavad oma panuse raudteetransporditee-nuste parandamise, tugevdavad selle konkurentsivõimet teiste transpordiliikide suhtes ja kindlustavad raudteeettevõtetele majandusliku elujõulisuse.

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tervitat** pingutusi, mis on tehtud Euroopa integreeritud raudteeliikluse edendamise ja loomise nimel; see on vältimatuks eeltingimuseks selle transpordiliigi taasestamiseks, millele omistatakse Euroopa Liidu säästlikus transpordipoliitikas keskne roll, nii nagu seda rõhutatakse valges raamatus.

1.2 **tervitat** põhimõtteliselt komisjoni püüdlusi arendada kooskõlas Euroopa Parlamendi otsustega edasi raudteetranspor-diteenuste tõelise siseturu loomist, seda nii reisijate- kui ka kaubaveo osas. Kolmandas raudteepaketis sisalduvad ettepa-nekud näevad ette kaubaveoteenuste kvaliteedi parandamist ning liidu liikmesriikide reisijateveoteenuste turu järk-järgulist avamist, viimasega alustatakse rahvusvahelise reisijateveo vald-konnas;

1.3 **võtab arvesse**, et säästva arengu seisukohast vaadatuna kujutab kiirrongiteenuste areng regioonide ühendamisel endast

(5) EÜT C 109, 30.4.2004, lk 10

tervitatavat algatust rahvusvahelise reisijateveo valdkonnas; see tuleb aga tööle rakendada nii, et rahvusvahelised veoteenused integreeritaks regionaalsesse kvaliteetse teenuse pakkumise süsteemi ning et sõiduplaanid oleks teineteisega kooskõlas;

1.4 **toetab** seoses märkimisväärse hulga piirialatöötajate olemasoluga piiriüleste teenuste arendamist. Selleks et tagada taoliste teenuste kõrge kvaliteet ja tasuvus, tuleb lihtsustada asjaosaliste regioonide vaheliste lepete sõlmimist;

1.5 **peab väga olulisteks** aspektideks head regionaalplaneerimist ja võrdset juurdepääsu erinevatele regioonidele. Sellest seisukohast lähtuvalt loodab RK, et kasutusele võetakse kõik vajalikud meetmed takistamiseks seda, et uute raudteeettevõtete sisenemine turule ei tooks endaga kaasa kahjumiga töötavate raudteeliinide sulgemist, mida hoitakse töös tänu tariifide tasa-kaalustamise mehhanismidele;

Sellega seoses viitab komitee kahele võimalikule ohule:

— Esimene puudutab perifeerseid regioone või isoleeritud piirkondi, mis võivad jääda nendest uutest teenustest välja, kui nende transporditeenuste omaduste kindlaks määramisel on sõnaõigus ainuüksi ettevõttele. Lisaks võivad rahvusvahelised transpordiühendused, mis koonduvad kõige tulusamatesse ja seega kõige tihedama liiklusega raudteejaamadesse, destabiiliseerida teatud rahvusvahelisi liine, mille suhtes ei ole kohaldatavad avaliku teenindamise lepingud.

— Teine oht puudutab kaitseklausli kasutamise tingimusi avaliku teenindamise lepingu objektiks olevate (eelkõige regionaalsete) transpordiühenduste puhul.

1.6 **viitab sellele**, et nagu komisjon seletuskirjas märgib, on raudteeliikluse ohutuse küsimus otsustava tähtsusega ning odavaid pakkumisi tegevate ettevõtete esilekerkimine ei tohi avaldada negatiivset mõju reisijate ohutusele esitatud nõudmistele (sõidukijuhhi väljaõpe ja juhiluba, veeremi liigne vananemine, hooldusele kehtivad eeskirjad). See on seda olulisem, et kabotaaži lubamine võib eelkõige regionaalsetel liinidel endaga kaasa tuua segatranspordi, millele avaliku teeninduse lepingud kehtestavad tavaliselt ranged ohutusreeglid. Lisaks tähendab kabotaaži lubamine *de facto* raudteetranspordituru liberaliseerimist teatud siseriiklikel liinidel; seejuures tuleb tagada, et turu konkurentsile avamine ei tooks endaga kaasa avaliku teenindamise lepingu alla mitte-kuuluvate, teatud siseriiklike transpordihenduste majandusliku elujõulisuse nõrgestamist;

1.7 **kinnitab** oma tugevat toetust raudteel läbiviidud reformidele hinnangu andmise meetoditele, selleks et kontrollida, kas reformid viivad tõepoolest pakutavate teenuste parandamiseni (teenuste pakkumiste tase ja kvaliteet, ohutus, kulud). Eelnevat silmas pidades on komiteel kahtlused, kas väljapakutud ajagraafik, milles ei ole ette nähtud piisavalt aega eelnevate reformide hädavajalikule hindamisele, on üldse sobilik.

Ühenduse raudteetranspordivõrgu vedurijuhtide sertifitseerimine

REGIOONIDE KOMITEE

1.8 **tervitat** komisjoni algatust viia sisse vedurijuhtide kaheosaline sertifitseerimissüsteem, mis koosneb järgmistest osadest: 1) kogu liidu territooriumil kehtiv ELi juhiluba, mille väljastab riiklik pädev ametkond või viimase poolt volitatud pädev agentuur ning mis kuulub vedurijuhhi omandisse; 2) ühtlustatud täiendav tõend igale sõidukijuhile, mis peegeldab spetsiifilisi, konkreetsete tööülesannetega seotud nõudmisi ja millel on piiratud kehtivusaeg. Antud tõendi väljastab raudteeteetevõte, kelle teenistuses vedurijuht töötab;

1.9 **märgib**, et antud süsteem on asjaosaliste partnerite (Euroopa Raudteede Ühendus ja Euroopa Transporditöötajate Föderatsioon) poolt ühiselt välja töötatud ning et see tagab ühendusesisese töövõtjate vaba liikumise;

1.10 **kinnitab**, et lähtudes raudteevõrgustike koostalitlusvõime saavutamise eesmärgist on möödapääsmatu ohutuseeskirjade täpsema määratlemise nõue. Arvestades vedurijuhtide sertifitseerimist puudutavate riiklike eeskirjade suurte erinevustega on väljapakutud ühtlustamine vajalik. Füüsilise ja psüühilise sobivuse kontrollimine, selle regulaarne kontroll, pädevuse taseme järelvalve ning põhiteadmised ühest ühenduse ametlikust keelest on raudteetranspordi ohutuse kõrge taseme vältimatuks garantiiks;

1.11 **tervitat** nende uute tingimuste järk-järgulist rakendamist: esmalt kohaldatakse need rahvusvahelistel raudteeliinidel

töötavate vedurijuhtide suhtes ning keskpikas perspektiivis, pärast hindamist, hakkavad need kehtima kõigile vedurijuhtidele.

Reisijate õigused ja kohustused rahvusvahelistel raudteeliinidel

REGIOONIDE KOMITEE

1.12 **tervitat** komisjoni algatust sätestada lennuliikluse eeskujul reisijate õigused ja kohustused ka rahvusvahelistel raudteeliinidel. Sellega astutakse samm erinevate transpordiliikide vahelise terve konkurentsi soodustamise suunas;

1.13 **loodab**, et väljapakutud meetmed laienevad ka antud seadusandluse baasil sisse vidud siseriiklikele kabotaažiteenustele.

1.14 **märgib**, et ettenähtud protseduuris arvestatakse endiselt liialt vähe raudteetranspordi kasutajate esindajate ja kohalike omavalitsustega.

Kompensatsioonid kvaliteedinõuete mittetäitmise korral raudteekauba-veol

Regioonide komitee

1.15 **märgib**, et raudteeveoste osakaal on vähenenud, kuid samas on suurenenud veoteenuste tellijate nõudmised teenuste parema kvaliteedi, õigeaegse tarnimise jne osas;

1.16 **on seisukohal**, et meetmete rakendamine raudteeteetevõtete poolt pakutavate teenuste kvaliteedi tõstmiseks on otsustava tähtsusega, vastasel juhul jätkub raudteeveoste osakaalu vähenemine;

1.17 **võtab teadmiseks** komisjoni pingutused, mida too on teinud raudteevedude turuosa tõstmiseks praegustes jätkuvalt keerulistes tingimustes. Transpordiettevõtete poolt pakutavate teenuste kvaliteedi tõstmine on kindlasti üheks vahendiks, kuidas siduda olemasolevaid ja võita uusi kliente;

1.18 **tõstatab küsimuse**, kas komisjon üldiselt peaks antud eeskirju kehtestama, kuna transpordiettevõtetele on oma klientidega lepingulised suhted ning need lepingud käsitlevad muuhulgas ka kvaliteedinõudeid. On olemas oht, et nii saavutatakse vastupidine efekt, seda eelkõige juhul, kui seadusandlusega sätestatud eeskirjad muudavad raudteeveo kallimaks, samas kui maanteetranspordi pakkujad säilitavad õiguse leppida kvaliteeditingimustes kokku kahepoolsete läbirääkimiste käigus. Antud küsimus on veelgi tundlikum teema uute liikmesriikide raudteeteetevõtetele, eelkõige juhul kui komisjon ei kehtesta antud kvaliteedinõudeid võrdsetel alustel kõikidele transpordiliikidele.

2. Regioonide komitee soovitus

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **nõuab**, et muudetak스 ettenähtud ajakava, selleks et jätta aega eelnevate reformidele hädavajaliku hinnangu andmiseks. Antud hinnangu puhul tuleks eelkõige arvestada muudatustega, mis tuleb antud reformide tulemusena läbi viia uutes liikmesriikides ja perifeersetes piirkondades.

2.2 **soovib**, et täpsustataks mõiste "rahvusvaheline transporditeenus" määratlust nii, et selles sisalduks säte, et rahvusvaheline rong peab peatuma igas riigis, mida ta läbib vähemalt ühes olulisemas linnastus. Direktiivi eelnõu (KOM(2004) 139 lõplik) artiklis 1 toodud rahvusvahelise transporditeenuse määratlus piirdub ühe ainsa kriteeriumiga, nimelt sellega, et "rong peab ületama vähemalt ühe riigipiiri.". Selline lihtne määratlus võib endaga kaasa tuua kuritarvitusi (*free riders*), kuna rahvusvahelise transporditeenuse staatuse taotlemiseks piisaks sõitmisest esimesse teisel pool piiri asuvasse raudteejaama, samas kui peaaegu kogu käive saavutatakse ühes ja samas riigis. Selline praktika võiks *de facto* endaga kaasa tuua antud riigi siseturu avamise;

2.3 **nõuab**, et kavandatava rahvusvahelise transporditeenuse tunnuste (teenuste arv, peatuste arv, reise arv, sagedus, siseriiklike liinide tariifid) määratluses täpsustataks liikmesriikide ja omavalitsuste rolli;

2.4 **teeb ettepaneku** täpsustada direktiivi eelnõu teksti sätestades, et kabotaaži teenuste piiramine on lubatud kohaliku või piirkondliku omavalitsuse otsusega, kui avaliku teenindamise lepingu objektiks olev raudteeliin kuulub tema kui haldaja vastutusalasse, või direktiivi 2001/14/EK artiklis 30 viidatud reguleeriva asutuse otsusega;

2.5 **soovitab** määratleda rahvusvahelise raudteeliikluse reguleerimise tingimused lähtuvalt kavandatavate teenuste liigist. Antud teenuste majanduslik tasuvus, tariifid ja kvaliteet on teenuse liigist sõltuvad. Tegelikult ei ole võimalik eelnevalt

kehtestada samu reegleid kahe naaberriigi vahelisele rahvusvahelisele liiklusele, kiirrongiliini liiklusele liinil nagu näiteks Londoni — Marseilles, öörongiliiklusele liinil nagu näiteks Hamburgi — Zürichi või vaid hooajaliselt töötavale liinile nagu näiteks Pariisi — Veneetsia;

2.6 **soovitab** käsitleda antud turu avamise mõjusid rahvusvahelistele reisibussiliiklusele, eelkõige lähtudes nende liinide õigusest ise tariifide üle otsustada (kas ka nendel reisetevõtetal on siseriikliku kabotaaži õigus?);

2.7 **tõstab esile** vajadust täpsemalt selgitada, millistel tingimustel võivad rahvusvahelise raudteetransporditeenuse osutajad ise tariife (eelkõige kabotaažiklientidele) kindlaks määrata. See on oluline, et vältida riiklike ettevõtete konkurentsitingimuste moonutamist juhul kui viimasel ei ole õigust tariife vabalt kehtestada;

2.8 **teeb ettepaneku** määrata kindlaks uute teenuste lepingu kestvuse aeg, mis oleks kooskõlas investeeringute tasuvusega. Vältimaks selles valdkonnas pakkumiste volatiilsust on oluline, et erinevatele asjaomastele partneritele antaks vajalikud garantiid.

2.9 **nõuab**, et juhiloa juurde kuuluv ühtlustatud täiendav tõend antaks vedurijuhtidele üksnes juhul, kui too valdab iga maa keelt, kus ta töötab;

2.10 **rõhutab**, et raudteeliiklusele kehtivad reisijatele maksatava hüvitise tingimused, eelkõige mis puudutab rongide hilinemist, peaksid olema identsed lennuliikluses rakendatavate tingimustega (kehtivuse aeg ja hüvitise määr).

2.11 **viitab sellele**, et kõik need teemad puudutavad üha suuremat hulka omavalitsusi ja et seepärast on ülimalt oluline, et nende esindajad oleksid esindatud kõigis nende meetmete rakendamise eest vastutavates riikliku või ühenduse tasandi ametkondades.

Brüssel, 17. novembril 2004

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus, teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele teemal e-tervishoid – Euroopa kodanike tervishoiu parandamine: Euroopa e-tervishoiu piirkonna tegevuskava”

(2005/C 71/08)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele teemal “e-tervishoid – Euroopa kodanike tervishoiu parandamine: Euroopa e-tervishoiu piirkonna tegevuskava” (KOM(2004) 356 (lõplik),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 30. aprilli 2004. aasta otsust vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõikele konsulteerida kõnealuses küsimuses regioonide komiteega,

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 8. septembri 2004. aasta otsust teha regioonide komitee kultuuri- ja hariduskomisjonile ülesandeks koostada selle teema kohta arvamus,

võttes arvesse regioonide komitee kultuuri- ja hariduskomisjoni poolt 22. septembril 2004 vastu võetud arvamuse eelnõu 256/2004 rev.1 (raportöör: Olivier Bertrand, Saint-Silvain-Bellegarde'i linnaapea (F/EPP)),

otsustas 17.–18. novembril 2004 toimunud 57. plenaaristungil (17. novembri istung) ühehäälselt vastu võtta järgneva arvamuse.

1. Regioonide komitee seisukohad

Sissejuhatus

1.1 e-tervishoiul on komisjoni teatise sissejuhatuses esitatud laiemas tähenduses potentsiaali tervishoiu efektiivsuse ja kulude kokkuhoiu parandamiseks. Kuid edu võti on selles, et kodanikud veenduksid, et e-tervishoiu kõik aspektid puudutavad just neid ja on kavandatud eeskätt nende huve silmas pidades. Seega on väga tähtis kaasata patsientide ja kodanikuorganisatsioonide esindajaid e-tervishoiu toodete, süsteemide ja teenuste kavandamisse. Süsteemide puhul, mis on mõeldud teatavatele patsiendirühmadele, tuleks kaasata nende patsientide tugirühmade esindajad. Kodanikele on väga oluline nende tervisekontrolli kaartide konfidentsiaalsuse küsimus.

1.2 Tuleb jälgida, et mõistet “**kodanikele suunatud tervishoiuteenused**” kohaldatakse ka poliitika ellurakendamisel ja mitte ainult kavatsuste kirjeldamisel poliitilistes dokumentides.

1.3 e-tervishoiu süsteemide rakendamisel omandatud kogemused on näidanud selgesti ka vajadust kaasata tervishoiutöötajatele mõeldud e-tervishoiu projektide arutelusse kohe algul ka tervishoiutöötajaid.

1.4 Üldsuse usalduse võitmiseks ja alalhoidmiseks on väga tähtis ka e-tervishoiu infosüsteemide kvaliteedi tagamine

(Webseal). Usalduse võitmist tuleks pidada võtmeküsimuseks, et ergutada kodanikke kasutama usaldusväärset, tasakaalustatud ja erapooletut teavet pakkuvaid allikaid selliste asemel, mis pakuvad kehva või isegi ohtlikku teavet, sageli ärilistel eesmärkidel. (1)

2. Väljakutsed ja ootused Euroopa tervishoiusektori suhtes ning e-tervishoiu roll

2.1 **Teenuste kättesaadavus.** Teatistes märgitakse, et 2051. aastaks on peaaegu 40 % ELi elanikkonnast üle 65 aasta vanused. Selle vanuserühma nooremad inimesed on elanud ja töötanud elektroonilises keskkonnas ja ilmselt tunnevad e-tervishoiu ja kasutavad seda meelsasti, kui nende kogemused on näidanud, et on tagatud vajalik kvaliteedi kontroll. Kuid 21. sajandi algusaastatel on paljudel vanematesse vanuserühmadesse kuuluvatel isikutel e-tervishoiuga vähe kogemusi ja paljudel võivad puududa e-tervishoiu edusammude maksimaalseks kasutamiseks vajalikud infotehnoloogiaalased oskused. Just

(1) Hiljutine uuring 32 kõige populaarsema alternatiivse ja täiendava ravi veebilehe kohta, millel on väidetavalt iga päeva kümneid tuhandeid külastajaid, näitas, et neil pakutakse vähi vastu 118 erinevat “ravi” ja 59 nn ennetavat ravi, millest ühelgi ei osutunud olevat väidetavat toimet. Ja viiendikul neist veebilehtedest soovitati kas aktiivselt või kaudselt patsientidel mitte kasutada traditsioonilisi vähiravi viise (uuring avaldati ajakirjas “Annals of Oncology” ja seda tsiteeriti uudistekanalil BBC News 15. aprillil 2004).

need inimesed vajavad kõige tõenäolisemalt üha enam tervishoiuteenuseid. Tuleb kehtestada süsteemid, mis tagavad, et nende inimeste huve ei kahjustataks. Mõne aasta jooksul on vaja pakkuda kodanikele ka muid kanaleid teenustele ligipääsuks, näiteks telefoni teel. Kättesaadav peaks olema ka trükitud teave.

2.2 Töehõive ja sotsiaalküsimuste peadirektoraadi egiidi all tegutsev komitee uurib e-tervishoidu, sealhulgas "digitaalset lõhet", linna ja maa erinevusi ning tervishoiutöötajate ja kodanike hariduse ja koolituse küsimusi. Nende küsimuste lahendamine on oluline e-tervishoiu edukaks rakendamiseks.

2.3 **Tehnoloogia infrastruktuur.** Teatis viitab vajadusele arendada välja telekommunikatsioonis lairibavõrgud. Mõned praegu kasutatavad Interneti lairibaühendused teatud geograafilistes piirkondades ei ole veel piisavalt töökindlad. See mõjutab oluliselt neis piirkondades tegutsevaid haiglaid ja esmatasandi tervishoiutöötajaid. Mõned telemeditsiini aspektid, näiteks radiodiagnostika tulemuste edastamine, osutuksid äärmiselt ebakindlateks, kui mitte võimatuteks. Maal või hõredasti asustatud piirkondades, kus praegune lairibaühendus on suhteliselt nõrk, on tervishoiuasutuste vahelised kaugused tõenäoliselt suuremad kui muudes piirkondades ning seega ka potentsiaalne kasu e-tervishoiu rakendustest suurem. Peale selle on oluline, et kui kohalikud tervishoiuteenuste osutajad soovivad teabe kohalikele elanikele Internetis kättesaadavaks teha, peaks elanikel olema kergelt ligipääsu võimaldav usaldusväärne tehnoloogiline infrastruktuur.

2.4 Seepärast on vaja investeerida vajalikesse seadmetesse, et tagada sobiva tehnoloogilise infrastruktuuri olemasolu kõigile asjaosalistele, et neil oleks hea ligipääs e-tervishoiu teenustele. Investeering võiks tulla ELi ühtekuuluvus- ja/või struktuurifondidest ja võib-olla ka Euroopa Investeeringuspannga kaudu.

2.5 **Otsustusõiguse delegeerimine tervishoiuteenuste tarbijatele – patsiendid ja terved kodanikud.** Viidatakse toetusele, mida inimesed praegu vajavad oma haiguse, riskide ja elustiiliga toimetulemiseks, ning asjaolule, et inimesed otsivad aktiivselt teavet oma tervisliku seisundi kohta. Lühidalt öeldes – inimesed soovivad tänapäeval oma ravi üle otsustada koos tervishoiutöötajatega.

2.6 Ravimite tarvitamine on kaugelt kõige levinum seksimisviis haiguste ravis ja kodanike kaitsmisel raskete terviseriskete nagu südame isheemiatõbi ja insult. Euroopa Ravimiameti plaanide kohta avaldatud ettepanekutes ilmneb soov, et Euroopa Ravimiameti andmebaas sisaldaks kõiki ravimeid, millele mõnes ELi liikmesriigis või tsentraliseeritud menetluse kaudu on müügiluba antud. See ettepanek tuleks võimalikult kiiresti ellu viia. Inimestele, kes otsivad internetist ravimite

kohta teavet, tuleks kindlasti soovitada kasutada esmase allikana Euroopa Ravimiameti andmebaasi, sest seal pakutav teave on objektiivne, usaldusväärne ja teaduslikult tõestatud.

2.7 Kõigil kontrollitud kvaliteediga veebilehtedel ravimite ja ravi kohta peaks olema selgesõnaline soovitus pidada nõu neil sisalduva teabe või ravimiga tekkinud probleemide suhtes oma arsti või apteekriga. Maailma Tervishoiuorganisatsiooni 2003. aasta aruandes *Adherence to long term therapies – evidence for action* rõhutati olulisi probleeme, mida põhjustab pikaajalistest ravikuuridest mittekinnipidamine krooniliste haiguste puhul. Sellega mitte ainult ei raisata ressursse, vaid ohustatakse ka inimese edasist tervist.

2.8 Hiljutised uuringud⁽²⁾ on näidanud, et inimesed teevad sageli kindla otsuse lõpetada ravimi tarvitamine, mitte lihtsalt ei unusta seda võtta. Maailma Tervishoiuorganisatsiooni aruande järgi on ravist mittekinnipidamisel mitmesuguseid põhjusi, kuid sageli võib selle vallandada ebameeldiva kõrvaltoime tekkimine. Seda tuleb arvestada kõigi e-tervishoiu algatuste puhul, millega pakutakse ravimite ja ravi alast teavet, ja tuleb kasutada positiivset lähenemisviisi, et ergutada ravi järgima.

2.9 Maailma Tervishoiuorganisatsiooni aruandes jõuti järeldusele, et ravi järgima ajendavate sekkumiste tulemuslikkuse parandamine võib avaldada elanikkonna tervisele palju rohkem mõju kui konkreetsete ravimeetodite täiustamine. Tervishoiu ressursside nappuse korral peaksid sobivad e-tervishoiu algatused keskendumisele ravi järgimise parandamisele.

2.10 Teatistes rõhutatakse võimalust parandada põhjalike ja turvaliste elektrooniliste tervisekontrolli kaartide kasutamise teel ravi kvaliteeti ja patsiendi ohutust. Dilemma on selles, kuidas säilitada patsiendi usaldus tervisekontrolli kaardi turvalisuse ja konfidentsiaalsuse suhtes, tagades samal ajal kogu vajaliku teabe kättesaadavuse kõigile seda isikut ravivatele tervishoiutöötajatele, et nad saaksid pakkuda võimalikult kvaliteetset ravi. Üldsuse usalduse säilitamist andmete konfidentsiaalsuse suhtes võib raskendada tervishoiuteenuste üha sagedasem piiriülene osutamine. Teatis avab võimalused viia läbi e-teenustega seotud andmekaitse uuring. See tuleks võtta prioriteediks.

2.11 **Tervishoiuasutuste ja tervishoiujuhtide toetamine.** Teatistes loodetakse, et e-tervishoid avab uusi võimalusi kaugemates, tervishoiuteenuste piiratud kättesaadavusega piirkondades elavatele isikutele, samuti ühiskonnast kõrvale jäetud rühmadele, näiteks mitmesuguste puuetega isikutele. See saab aga teoks vaid siis, kui kaugemate piirkondade tehnoloogilisse infrastruktuuri tehakse vajalikud investeeringud. Samuti on tähtis pakkuda kodanikele koolitust.

⁽²⁾ Barber N., Parsons J., Clifford S., Darracott R., Horne R., "Patients' problems with new medication for chronic diseases" *Quality and Safety in Healthcare*, nr 13, juuni 2004.

3. Praegune olukord

3.1 **Laialdasema rakendamisega kaasnevad olulised väljakutsed.** Nagu teatistes selgitatakse, on tähtis küsimus **koostalitlusvõime**, mille saavutamiseks on vaja senisest tunduvalt positiivsemat lähenemisviisi. **Kasutajasõbralikkust** peaks olema kergem saavutada vajalike investeeringute korral. **Konfidentsiaalsuse ja turvalisuse** küsimusi on käesolevas arvamuses juba käsitletud.

3.1.1 Kiiresti tuleks kohaldada üldise andmekaitse direktiivi sätet, mille kohaselt teatavate valdkondade kohta koostatakse käitumisjuhised, eriti konfidentsiaalsuse- ja turvalisuse küsimuste reguleerimiseks.

3.1.2 Lisaks konfidentsiaalsuse tagamisele soovivad kodanikud veenduda, et kui tekib probleeme seoses teenuste piiriülese osutamisega, kaitstakse nende õigust saada hüvitust. Siseturu teenuste direktiivi (KOM(2004) 2 (lõplik)) eelnõu arutelud näitavad, et liikmesriigiti on ametialase vastutuskindlustuse kaitse väga erinev. Kindlustusfirmad on avaldanud arvamust, et tervishoiutöötajate kohustusliku ametialase vastutuskindlustuse nõude tõttu võib mõnedel tervishoiutöötajatel osutada võimatuks saada kindlustuskaitset, mille eest nad oleksid suutelised tasuma. See sunniks neid tegevust lõpetama või ebaseaduslikult tegutsema. See probleem tuleks lahendada, et kodanikud võiksid piiriüleste e-tervishoiu teenuste kasutamist usaldada.

3.2 Kodanike jaoks on tähtis küsimus ka tervishoiuteenuste piiriüleste pakkujate **kvalifikatsioon**, nagu on selgesti näidanud kutsekvalifikatsiooni vastastikuse tunnustamise direktiivi eelnõu üle peetavad arutelud (KOM(2002) 119 (lõplik)). Tähtis on, et e-tervishoiu teenuseid ei kasutataks siseriiklikest sätetest möödaminemiseks, mis tähendab, et vastuvõtva liikmesriigi reguleeriv asutus peab teadma, et teenust osutab teise liikmesriigi tervishoiutöötaja, ning olema veendunud, et sellel tervishoiutöötajal on nõuetekohane kvalifikatsioon ja litsents oma kutsealal tegutsemiseks ning et tema suhtes ei ole kohaldatud distsiplinaarkaristusi. Kodanikud tahavad olla kindlad, et neile teenuseid osutavad teiste liikmesriikide tervishoiutöötajad vastavad samadele standarditele, mida nõutakse nende liikmesriigis. Kõnealuse direktiivi tekstis tuleb leida sellele lahendus, et kodanikud usaldaksid e-teenuseid kasutada.

3.3 Turvalisust ja õiguskindlust aitaks näiteks parandada e-retseptide vormide standardiseerimine. Paberretseptide vormid ei ole Euroopa Liidus praegu standardiseeritud ning see on veel üks tegur, mis põhjustab raskusi patsientidele, kes soovivad osta ravimit mõnes teises liikmesriigis kui see, milles retsept on väljastatud. Seepärast näib kohane uurida e-retseptide vormide standardiseerimise võimalust juba e-retseptide väljastamise algusperioodil, selle asemel, et oodata, kuni liikmesriigid oma vastavad süsteemid kehtestavad. Euroopa Liidu arsti, hambaarsti

ja farmatseudi kutsealade esindajaid tuleks kutsuda üles selle algatusega koostööd tegema.

3.4 Nagu teatistes märgitud, eelistavad kodanikud oma vajadustele ja nõudmistele kohandatud teenuseid, teades, et nende õigus privaatsusele on kaitstud. e-teenuste süsteemide ja teenuste kasutuselevõtmine kulgeks kiiremini, kui võetaks arvesse kasutajaringkondade (tervishoiutöötajad, patsiendid ja kodanikud) vajadusi ja huve. Seega tuleks kasutajarühmade esindajad e-teenuste projektide väljatöötamisse kaasata. Need ringkonnad hakkavad siis ka suurema tõenäosusega e-teenuseid kasutama ja propageerima. Nende projektide kavandajad peaksid eelkõige arvesse võtma, et igal huvirühmal oleks võimalus iga projekti elluviimisele veto panna, kui seda kasulikuks ei peeta.

3.5 Eelkõige tuleb välistada oht, et alalõigus "e-teenuste kättesaadavus kõigi jaoks" mainitud ühiskonnagrupid võivad e-teenuste poolt pakutud võimalustest välja jääda, et need juba niigi ebasoodsas olukorras olevad rühmad ei tunneks end veelgi rohkem tõrjututena. Sobivalt pakutavad e-teenused võivad olla neile osutatavate tervishoiuteenuste parandamise oluliseks elemendiks.

4. Euroopa e-tervishoiu piirkonna poole: küsimused ja meetmed

4.1 Teatistes toodud eesmärgid eespool mainitud teemadel saavutatakse vaid siis, kui liikmesriigid võtavad need endale täielikult kohustuseks ja kui kõik huvirühmad, kaasa arvatud patsientide, kodanike ja kutsealade esindajad, on juba algusest peale nii riigi kui ka kohalikul tasandil kaasatud, kui jälgitakse hoolikalt ja järjekindlalt püstitatud eesmärkide saavutamist ja kui on tehtud vajalikud investeeringud tehnoloogilisse infrastruktuuri. See aitab oluliselt suurendada kodanike usaldust e-teenuste kasutamise ja nende edasiarendamise vastu. Ilma kodanike toetuseta ei õnnestu palju saavutada.

Regioonide komitee ei ole kommenteerinud kõiki teatise selle jao alapealkirju.

4.2 **1. küsimus: ühiste väljakutsetega toimetulemine** (teatise punkt 4.2.1). Tähtis on, et liikmesriigid ja komisjon uuriksid ravikulude hüvitamise küsimust teises liikmesriigis raviteenuseid kasutavatele patsientidele. Võib tekkida olukord, kus piiri lähedal elav patsient on seisukohal, et lähim spetsialist, kes sobib kõige paremini vajaduse korral telekonsultatsiooni teel teise arvamuse andmiseks vastavalt punktile 4.3.2, töötab mitte patsiendi elukoha liikmesriigi, vaid teise liikmesriigi haiglas. Raske oleks selgitada niisugustele patsientidele selge hüvitamiskorra puudumist. Seetõttu tuleks välja töötada ja tööle rakendada eeskirjad, mis oleksid analoogsed liikmesriikides kehtivatega.

4.2.1 (Teatise punkt 4.2.3) Patsientide liikuvuse suhtes on tähtis saavutada ühine lähenemisviis patsientide isiku kindlaks-tegemise suhtes vastavalt punktile 4.2.2.1 ning veenduda, et liikmesriikides teenuseid osutavate tervishoiutöötajate pädevuse tagamiseks on kehtestatud ranged kontrollimeetmed.

4.2.2 (Teatise punkt 4.2.4) Siin kordab regioonide komitee oma varasemat seisukohta, et lairibaühenduse kasutuselevõtmise kiirendamiseks mõnedes vähemsoodsates piirkondades on oluline anda ühenduse finantsabi.

4.2.3 (Teatise punkt 4.2.7) Komisjoni teatistes märgitakse, et "oleks kasulik" kehtestada kindel vastutus e-tervishoiu toodete ja teenuste eest. Regioonide komitee arvates tuleks need sõnad asendada sõnadega "on oluline", et luua ja säilitada patsiendi usaldust e-teenuste kasutamise vastu. Komisjonile tuleb kehtestada 2009. aastast varem tähtaeg koostöös liikmesriikidega vajaliku raamistiku loomiseks antud küsimuses suurema õigus-kindluse tagamiseks.

4.3 2. küsimus: *katsemeetmed: kasutoova rakendamise kiirendamine*

4.3.1 (Teatise punkt 4.3.1) Regioonide komitee tervitab, et komisjon kaasrahastab kvaliteedikriteeriumide väljatöötamist tervishoiualaste veebilehete jaoks. Valitsused ja tervishoiutöötajad peaksid läbi viima pikaajalisi kampaaniaid, millega ergutada kodanikke kasutama just kontrollitud kvaliteediga veebilehti, neid teistele eelistades. Oluline on teostada pidevat järelvalvet nende veebilehete üle, et tagada nende jätkuv vastavus kvaliteedikriteeriumidele.

4.3.2 (Teatise punkt 4.3.3) Regioonide komitee tervitab Euroopa ravikindlustuskaardi kasutuselevõtmist. Pakutav Euroopa tervisekaart peaks sisaldama selle kasutuselevõtmisel ravikindlustuskaardi andmeid ja patsiendi soovil tema olulisemaid terviseandmeid. Patsiendil peaks siis olema võimalik võimaldada teatavatele tervishoiutöötajatele ligipääs asjakohastele andmetele, et nad võiksid osutada võimalikult kvaliteetseid tervishoiuteenuseid. See viitab taas elektroonilise tehnoloogia koostalitlusvõime tagamise tähtsusele. Tuleb jälgida, et ravikindlustusorganisatsioonidel ei oleks ligipääsu teatavatele meditsiinilistele andmetele, mida võidakse valida ja kasutada oma huvidest lähtudes.

4.3.3 (Teatise punkt 4.4.1) Kõrgetasemelise e-teenuste foorumi sisseadmine komisjoni toetuseks looks ideaalsed võimalused usalduse võitmiseks; sellega tagatakse kõigi vajalike huvirühmade kaasatus juba algusest peale. Foorum saab moodustada töörühmad spetsiifilistel teemadel, millest üks peaks ilmselt olema koostalitlusvõime. e-tervishoiu foorumil peaks arendama tihedaid sidemeid kõrgetasemelise tervishoiu ja

meditsiiniteenuste analüüsirühmaga, mis moodustatakse vastavalt komisjoni teatisele patsientide liikuvuse kohta.

5. Regioonide komitee soovitus

REGIOONIDE KOMITEE

5.1 **soovitab** anda ELi struktuuri- või ühtekuuluvusfondide või Euroopa Investeerimispannga kaudu finantsabi, et tagada lairibaühenduse piisav tõhusus piirkondades, mis muidu oleksid vähemsoodsas olukorras;

5.2 **soovitab** võtta komisjonil koostöös liikmesriikidega prioriteediks üldsuse usalduse säilitamine isiklike meditsiiniliste andmete konfidentsiaalsuse suhtes, selgitades eelseid, mida annab asjakohase teabe jagamine antud inimese raviga tegelevatele tervishoiutöötajatele;

5.3 **soovitab** kaasata kõigi e-teenuste projektidega seotud ettepanekute tegemisse juba algjärgus patsientide, kodanike ja tervishoiutöötajate esindajaid;

5.4 **soovitab** võtta tõhusad meetmed tagamaks vanemate vanuserühmade ja teiste ebasoodsas olukorras olevate rühmade huvide kaitset seoses e-tervishoiu projektidega ning alternatiivsete teavitamis- ja nõustamisvahendite pakkumine mõne järgneva aasta jooksul;

5.5 **soovitab** luua juba palju varem kui komisjoni poolt kehtestatud 2009. aastaks koostöös liikmesriikidega vajalik raamistik suurema õiguskindluse tagamiseks vastutuse suhtes e-tervishoiu toodete ja teenuste eest;

5.6 **soovitab** võtta prioriteediks piiriülevalt osutatavate teenuste eest tasumise küsimus;

5.7 **soovitab** liikmesriikide valitsustel ja tervishoiutöötajatel pikaajaliste kampaaniatega ergutada kodanikke eelistama kontrollitud kvaliteediga veebilehti muudele veebilehetele;

5.8 **soovitab** seada sisse süsteemi, millega tagatakse kontrollitud kvaliteediga veebilehete pidev vastavus kehtestatud kvaliteedikriteeriumidele;

5.9 **soovitab** medikamentoosse raviga seotud e-tervishoiu teenuste puhul tegelda kindlasti ravirežiimist mitte kinnipidamise kui tõsise probleemiga;

5.10 **soovitab** luua tihedad kontaktid e-tervishoiu foorumi ja vastavalt komisjoni teatisele patsientide liikuvuse kohta moodustatud tervishoiu ja raviteenuste kõrgetasemelise analüüsirühma vahel.

Brüssel, 17. november 2004

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamuse eelnõu, teemal Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis rajab programmi “AKTIIVSED NOORED” perioodiks 2007 — 2013

(2005/C 71/09)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse kohta, mis rajab programmi “Aktiivsed noored” perioodiks 2007—2013 (KOM (2004) 471 (lõplik) — 2004/0152 (COD));

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 14. juuli 2004. aasta otsust konsulteerida selles küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõikele ja artiklile 149;

võttes arvesse regioonide komitee presidendi 27. jaanuari 2004. aasta otsust teha komitee kultuuri ja hariduskomisjonile ülesandeks koostada aramus antud teemal;

võttes arvesse oma arvamust Euroopa Komisjoni töödokumendi “Teel Euroopa noorte vabatahtliku teenistuse poole” (CdR 191/1996 fin) ⁽¹⁾ kohta;

võttes arvesse oma arvamust ühenduse programmi “Euroopa noorte vabatahtlik teenistus” ⁽²⁾ (CdR 86/1997 fin) kohta;

võttes arvesse oma arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepaneku kohta, millega algatatakse ühenduse hariduslase programmi SOCRATES teine faas; nõukogu otsuse ettepaneku kohta, millega algatatakse ühenduse kutseõppealase programmi LEONARDO DA VINCI teine faas; Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepaneku kohta, millega rajatakse ühenduse programm NOORED ⁽³⁾ (CdR 226/1998 fin);

võttes arvesse oma arvamust, mis käsitleb komisjoni teatist “Jätk valgele raamatule Euroopa noortele uue hoo andmise kohta. Kavandatavad ühised eesmärgid noorte kaasamiseks ja informeerimiseks vastuseks nõukogu 27. juuni 2002. aasta resolutsioonile, mis käsitleb noorsooalast üleeuroopalist koostööraamistikku” ⁽⁴⁾ (CdR 309/2003 fin);

võttes arvesse oma arvamust Euroopa Komisjoni valge raamatu kohta, mis käsitleb Euroopa noortele uue hoo andmist ⁽⁵⁾ (CdR 389/2001 fin);

võttes arvesse oma arvamust, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepanekut “Ühtse raamistiku loomiseks, mis tagaks kutsevalifikatsioonide ja -oskuste läbipaistvuse (Europass)” ⁽⁶⁾ kohta (CdR 307/2003 fin);

võttes arvesse oma üldist arvamust Euroopa noortele uue hoo andmist käsitleva valge raamatu järeelmeetmete kohta, s.t ettepanekuid ühiste eesmärkide kohta “Noorte vabatahtliku tegevuse hoogustamiseks ja noorte paremaks mõistmiseks ja tundmiseks” ⁽⁷⁾ (CdR 192/2004 fin);

⁽¹⁾ EÜT C 42, 10.2.1997, lk 1.

⁽²⁾ EÜT C 244, 11.8.1997, lk 47 (KOM(96)610 lõplik – 96/0318 (COD)).

⁽³⁾ EÜT C 51, 22.2.1999, lk 77 (KOM(98)329 lõplik, KOM(98) 330 lõplik, KOM(98)331 lõplik).

⁽⁴⁾ EÜT C 22, 24.1.2001, lk 7 (KOM(2003)184 lõplik).

⁽⁵⁾ EÜT C 373, 2.12.1998, lk 20 (KOM(2001)681 lõplik).

⁽⁶⁾ (KOM(2003)796 lõplik).

⁽⁷⁾ (KOM(2003)336 lõplik ja (KOM(2004) 337 lõplik).

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2000. aasta otsust nr 1031/2000/EÜ, millega rajati ühenduse programm NOORED ⁽⁸⁾;

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsust nr 790/2004/EÜ, millega kehtestati ühenduse tegevusprogramm Euroopa tasandil tegutsevate noorsoo-organisatsioonide edendamiseks ⁽⁹⁾;

võttes arvesse nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsiooni, mis võeti vastu 27. juunil 2002. aastal nõukogu raames toimunud nõupidamisel ning mis käsitles Euroopa noorsoolase koostöö raamistikku ⁽¹⁰⁾;

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule "Euroopa noortele uue hoo andmist käsitleva valge raamatu järelemeetmete kohta. Ettepanekud ühiste eesmärkide saavutamiseks noorte kaasamisel ja informeerimisel vastuseks nõukogu 27. juuni 2002. a resolutsioonile Euroopa noorsoolase koostööraamistiku kohta" (KOM(2003) 184 lõplik);

võttes arvesse nõukogu 25. novembri 2003. aasta resolutsiooni ühiste eesmärkide kohta noorte kaasamisel ja informeerimisel ⁽¹¹⁾;

võttes arvesse nõukogu ja nõukogu raames kohtunud noorsooministrite resolutsioone noorte osalemisest, ⁽¹²⁾ Euroopa Ühenduse noorsooprogrammide sporditegevuse mitteformaalse hariduse mõõtmest, ⁽¹³⁾ noorte sotsiaalsest hõlvamisest ⁽¹⁴⁾ ja noorte algatusvõime, ettevõtlikkuse ja loovuse arendamisest ⁽¹⁵⁾;

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile, teemal "Noortele mõeldud Euroopa vabatahtlik teenistus" (KOM(96) 610 lõplik — 96/0318 (COD));

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuli 2001. aasta soovitusi tudengite, praktikantide, vabatahtlike, õpetajate ja koolitajate liikuvuse kohta ühenduse piirides ⁽¹⁶⁾;

võttes arvesse komisjoni aruannet "Vahehindang programmile NOORED 2000 — 2006" (aastatel 2000 — 2003) (KOM(2004) 158 lõplik);

võttes arvesse valget raamatut Euroopa valitsemisest (KOM(2001) 428 lõplik);

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikleid 13 ja 149;

võttes arvesse oma arvamuse eelnõu CdR 270/2004 rev. 1, mille kultuuri- ja hariduskomisjon võttis vastu 22. septembril 2004. a (raportöör: **hr Alvaro Ancisi**, Ravenna Linnavolikogu liige (IT/EPP));

võttis oma 57. plenaaristungil, mis toimus 17.—18. november 2004 (17. novembri istungil) vastu järgneva arvamuse:

⁽⁸⁾ EÜT L 117 18.5.2000, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT L 138 30.4.2004, lk 24.

⁽¹⁰⁾ EÜT C 168, 13.7.2002, lk 2.

⁽¹¹⁾ ELT C 295, 5.12.2003, lk 6.

⁽¹²⁾ EÜT C 42, 17.2.1999, lk 1.

⁽¹³⁾ EÜT C 8, 12.1.2000, lk 5.

⁽¹⁴⁾ EÜT C 374, 28.12.2000, lk 5.

⁽¹⁵⁾ EÜT C 196, 12.7.2001, lk 2.

⁽¹⁶⁾ EÜT C 613, ...2001

1. Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1. **usub**, et Euroopa kodakondsuse edendamine ja noorte ühiskonda kaasamine on komitee jaoks peamised poliitilised prioriteetidid; et noored tegutsevad kodanikena aktiivselt just kohalikul ja regionaalsel tasandil; ning et ettepanek on seotud kultuuri- ja hariduskomisjoni prioriteetidega (kultuuri- ja hariduskomisjoni 2004. aasta tegevuskava punkt 1.2);

1.2. **mõistab seetõttu**, et noorte aktiivne osalus kodanikuühiskonnas, tajumine, et nad kuuluvad Euroopasse ning kasvav solidaarsus ja vastastikune arusaamine on üliolulised ühenduse sotsiaalse ühtekuuluvuse ja rahu tagamiseks;

1.3. **toetab** komisjoni poolt määratletud viit tegevusvaldkonda, eriti valdkondi "Noored Euroopale" ja "Euroopa vabatahtlik teenistus", kuna need võivad tugevalt mõjutada riiklikku noorsoopoliitikat;

1.4. **tervitab** eriti tegevusprogrammi "Maailma noored", mis laiendab vahetuste ja vabatahtliku töö võimalusi laienenud liidu naaberriikidele; samuti tervitab programmi 4. ja 5. meedet, leidmaks vahendeid, et edendada koostööd noorsootöötajate, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning ametnike ja noorsoopoliitika kujundajate vahel;

1.5. **nõustub** otsusega võtta arvesse demograafilisi, majanduslikke ja sotsio-kultuurilisi muutusi ja suurendada programmi sihtgruppi, laiendades seda 15-25aastastelt 13-30aastastele;

1.6. **tervitab** vastuvõetud avatud kooskõlastusmeetodit ja põhimõtet, et EL-i noorsoopoliitika peab täiendama siseriiklikku poliitikat, **tingimusel**, et kohalikud ja regionaalsed omavalitsused on täielikult kaasatud, et nende põhjapanevat rolli programmile edu tagamisel kasutatakse täielikult ning kogu töö aluseks on subsidaarsuse, läheduse ja proportsionaalsuse põhimõtted;

1.7. **tunnistab**, et osalevad riigid peavad vastu võtma sobivad meetmed lahendamaks liikuvuse probleemid, nii et osalejad saaksid programmist täit kasu. Samuti tuleb nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil kasutusele võtta vahendid, mis tagaksid, et programmis osalevaid noori tunnustatakse tehtud vabatahtliku töö ja saadud mitteformaalse või informaalsete koolituste eest. Sealjuures oleks abiks programmi "Noored" sidumine teiste ühenduse tegevusprogrammidega.

1.8. **rõhutab**, et programmi rakendamisel tuleb eriti arvestada iga riigi rahvuslike asjaoludega. Peaks olema võimalik eraldada vahendeid kohalikele omavalitsustele tegevuste jaoks, mis tavapärastel langevad nende pädevusse. Samuti peaks olema võimalik toetada kohalikke meetmeid, mis on juba praktikas oma asjakohasust näidanud.

1.9. **võtab teadmiseks**, et otsuse ettepaneku sissejuhatuses ja lisades on ette nähtud kohalike ja regionaalsete omavalitsuste osalusega partnerluste finantseerimine, arendamiseks pikas perspektiivis projekte, mis võivad kombineerida erinevaid programme, kasutades finantseerimist projektide ja tegevuste kooskõlastamiseks. Edasi võtab komitee teadmiseks, et aktsiooni "Noorsootöötajad ja toetussüsteemid" raames on samuti ette nähtud partnerlus kohalike ja regionaalsete omavalitsustega. **Siiski juhib komitee tähelepanu sellele**, et need eesmärgid ei väljendu selgelt otsuse sõnastuses.

2. Regioonide komitee soovitus

REGIOONIDE KOMITEE

a) usub, et on oluline **leida uusi vahendeid programmi lihtsustamiseks ja paindlikumaks muutmiseks**, menetluste läbipaistvuse suurendamiseks ning programmis osalejatele parema juurdepääsu tagamiseks teabele, näiteks uurides võimalusi detsentraliseerimise suurendamiseks;

b) usub, et programmile edu tagamiseks tuleb ulatuslikumalt kasutada **kohalike ja regionaalsete omavalitsuste rolli**, võimaldamaks noorte täielikku osalust aktiivsete kodanikena oma kogukonna poliitilises igapäevaelus, vabatahtlikus töös ning solidaarsustunde tekkimises;

c) rõhutab, et kõige efektiivsemalt saab programmi kohta informatsiooni levitada kohalikul ja regionaalsel tasandil, võimaldades juurdepääsu infole ka puuetega noortele. Regionaalne ja kohalik tasand on ühtlasi ideaalne keskkond uute algatustega väljatulemiseks, noorte valitsusväliste organisatsioonide (VVO) kasvu ning ühenduse tasemel planeerimisvõime edendamiseks ja parima praktika osas kogemuste saamiseks ja vahetamiseks;

d) usub, et pidevalt tuleks jälgida **kolme võtmeküsimust**, mis kerkisid selgelt esile programmile vahehinnangu andmise käigus ning millega komisjon tegeleb:

— **vabatahtlikku tööd** reguleeriva seadusandluse, mis kaitseks vabatahtlike õigusi ja arvestaks nende töö erilise olemusega, puudumine paljudes Euroopa riikides;

- probleemid, millega osalejatel tuleb kokku puutuda seoses **liikuvuse** ja nende juriidiliste, sotsiaalsete ja tervishoiuvalaste õiguste kaitsega, seda eriti partnerriikides;
  - sobivate õigusaktide puudumine nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil, mis tunnustaksid programmis osalejate saadavat **mitteformaalset ja informaalset haridust**;
- e) juhhib tähelepanu vajadusele toetada Euroopa tasandil tegutsevaid VVO-sid ja Euroopa Noortefoorumit; kuid rõhutab, et samavõrd tähtis on toetada **riiklikke foorumeid** ja ühendada need võrgustikesse, loomaks suuremaid võimalusi noorte kohalikele algatustele ja väikestele ühendustele, mis arendavad Euroopa projekte kohapeal.

1. soovitus

Artikli 3 lõige 5

Komisjoni ettepaneku tekst	RK muudatusettepanek
Euroopa noorsoopoliitikaalase koostöö edendamine üldise eesmärgi kontekstis	Euroopa noorsoopoliitikaalase koostöö, eriti kohalikul ja <u>regionaalsel tasandil</u> , edendamine üldise eesmärgi kontekstis

Põhjendus

Muudatusega võetakse arvesse, et just kohaliku kogukonna tasandil saab arendada häid meetodeid noorte kodanikuaktiivsuse arendamisel, julgustades neid aktiivselt osalema nii oma kogukonna elus kui ka esindusdemokraatias.

2. soovitus

Artikli 8 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	RK muudatusettepanek
Komisjon ja osalevad riigid võtavad tarvitusele sobivad meetmed, arendamaks struktuure Euroopa, riiklikul ja vajaduse korral regionaalsel või kohalikul tasandil, saavutamaks programmi eesmärgi ja saamaks programmi tegevustest võimalikult suurt kasu.	Komisjon ja osalevad riigid võtavad tarvitusele sobivad meetmed, arendamaks struktuure Euroopa, riiklikul ja vajaduse korral, regionaalsel või kohalikul tasandil, saavutamaks programmi eesmärgi ja saamaks programmi tegevustest võimalikult suurt kasu.

Põhjendus

Programmi eesmärkide saavutamiseks on vaja laiaulatuslikku ligipääsu teabele võimaluste kohta, mida see pakub noortele ja noorsootöötajatele. Samuti on tähtis toetada VVO-de projekte regionaalsel ja kohalikul tasandil ning avalikustada meetmed, millega toetatakse noorte algatusi.

3. soovitus

Artikli 8 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	RK muudatusettepanek
<p>Komisjon ja osalevad riigid võtavad tarvitusele sobivad meetmed, edendamaks noortele antava mitteametliku või vabaharidusliku koolituse tunnustamist, seda eelkõige riikliku või Euroopa tasemel dokumendi või tõendi väljaandmisega, mis tunnustaks eelkõige selle omaniku saadud kogemusi ja tõendaks noorte või noorsootöötajate osalemist programmi tegevustes.</p>	<p>Komisjon ja osalevad riigid võtavad tarvitusele sobivad meetmed edendamaks noortele antava mitteformaalse või informaalse hariduse tunnustamist, seda eelkõige riikliku või Euroopa tasandi dokumendi või tõendi väljastamisega, mis tunnustaks eelkõige selle omaniku saadud kogemusi ja tõendaks noorte või noorsootöötajate osalemist programmi tegevustes <u>või muus sarnases tegevuses, mis on leidnud tunnustust Euroopa tasandil. Seda eesmärki võib tugevdada, sidudes sellega teisi ühenduse tegevusi, nagu näeb ette artikkel 11.</u></p>

Põhjendus

Saavutamaks tunnustust mitteformaalsetele või informaalsetele oskustele, mis on omandatud vabatahtlikus teenistuses, solidaarsusüritustel või kultuurivahetuse käigus, tuleb need siduda teiste ühenduse tegevusvaldkondadega -näiteks haridus, koolitus ja kultuur -, nagu sätestatud artiklis 11, ning riikliku poliitika ja muude riiklike õigusaktidega, nagu sätestatud artiklis 12.

4. soovitus

Artikli 8 lõike 6 punkt b

Komisjoni ettepaneku tekst	RK muudatusettepanek
	<p>Lõike 6 punkt b (bis) võib sätestada, et riiklikud asutused <u>detsentraliseerivad mõned oma ülesanded regionaalsel ja kohalikul tasandil.</u></p>

Põhjendus

Riiklike struktuuride mõningate funktsioonide detsentraliseerimine regionaalsel ja kohalikul tasandil võib viia programmid sihtgruppidele lähemale ning tagada neile parema juurdepääsu. See võib olla eriti kasulik, abistamaks väikesi VVO-sid teabe kogumisel, arendustöös, pakkumiste koostamisel ja projekti hindamise faasis, samuti väiksemate võimalustega noorteni jõudmisel.

5. soovitus
Artikli 12 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	RK muudatusettepanek
Osalevatele riikidele võib anda Euroopa märgi riikliku või regionaalse tegevuse eest, mis sarnaneb artiklis 4 osundatule.	Osalevatele riikidele võib anda Euroopa märgi riikliku, või regionaalse või kohaliku tegevuse eest, mis sarnaneb artiklis 4 osundatule.

Põhjendus

Noorte esimesed sammud demokraatia ja vabatahtliku töö valdkonnas tehakse enamasti kohaliku omavalituse tasemel. Siin pannakse ka alus mitteformaalsele ja informaalsele õppele.

6. soovitus
artikli 4 lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	RK muudatusettepanek
<p>4) Noorsootöötajad ja toetussüsteemid</p> <p>Selle aktsiooni eesmärgiks on toetada Euroopa tasandil noorsoosalal tegutsevaid institutsioone, eriti valitsusväliste noorteorganisatsioonide tööd ja nende võrgustamist, noorsootöötajate vahetust, koolitust ja võrgustamist, meetmete uuendusi ja kvaliteedi edendamist, noorte teabega varustamist ja programmi eesmärkide saavutamiseks vajalike struktuuride ja tegevuste arendamist.</p>	<p>4) Noorsootöötajad ja toetussüsteemid</p> <p>Selle aktsiooni eesmärgiks on toetada Euroopa tasandil noorsoosalal tegutsevaid institutsioone, eriti valitsusväliste noorteorganisatsioonide tööd ja nende võrgustamist, noorsootöötajate vahetust, koolitust ja võrgustamist, meetmete uuendamist ja kvaliteedi edendamist, noorte teabega varustamist ja programmi eesmärkide saavutamiseks vajalike struktuuride ja tegevuste arendamist; samuti kohalike ja <u>regionaalsete omavalituste osalusega partnerluste edendamine.</u></p>

Põhjendus

Ka otsuse sõnastuses tuleb rõhutada kohalike ja regionaalsete omavalitsuste osalusega partnerluste edendamise eesmärki, mis leidis väljendamist juba sissejuhatuses ja lisades viitega aktsioonile 4.

Brüssel, 17. november 2004

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus komisjoni teatise kohta "Tugevam partnerlus äärepoolseimate piirkondadega"

(2005/C 71/10)

REGIOONIDE KOMITEE,

arvestades komisjoni teatist: *Tugevam partnerlus äärepoolseimate piirkondadega* - COM(2004) 343 final;**arvestades** Euroopa Komisjoni otsust 27. maist 2004 konsulteerida selles küsimuses regioonide komiteega lähtuvalt Euroopa Ühenduste asutamislepingu artikli 265 esimesest paragrahvist;**arvestades** oma juhatuse otsusega 10. veebruarist 2004 teha territoriaalse kohesiooni poliitika komisjonile ülesandeks koostada selles küsimuses seisukohavõtt;**arvestades** EÜ lepingu artikliga 299 (2);**arvestades** Euroopa põhiseadusliku leppe projekti artiklitega III-330 ja 56(3)(a);**arvestades** komisjoni ettekannet artikli 299(2) elluviimise abinõude kohta. Euroopa Liidu äärepoolseimad piirkonnad ⁽¹⁾;**arvestades** Regioonide komitee arvamusega (CdR 440/2000 fin) EL-i äärepoolseimate alade ning artikli 299 ⁽²⁾ elluviimise kohta;**arvestades** Sevilla ja Brüsseli Euroopa Ülemkogude järeltule 21. ja 22. juunist 2002, ning 17. ja 18. juunist 2004;**arvestades** Hispaania, Prantsusmaa, Portugali ja äärepoolseimate alade ühismemorandumit 2. juunist 2003;**arvestades** presidentide konverentsi Ponta Delgada, 2. septembrist 2004 ja Martinique'i, lõppdeklaratsioon 30. oktoobrist 2003; La Palma lõppdeklaratsioon 15. oktoobrist 2002; Lanzarote'i lõppdeklaratsioon 25. septembrist 2001, ning Funchali lõppdeklaratsioon 31. märtsist 2000;**arvestades** Euroopa Parlamendi resolutsiooni, mis käsitleb komisjoni teatist majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kolmanda aruande ⁽³⁾ kohta;**arvestades** regioonide komitee arvamust majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kolmanda aruande küsimuses (CdR 120/2004 fin) ⁽⁴⁾;**arvestades** Euroopa Komisjoni ettekannet, mis käsitleb dokumenti *Tugevdatud tugevam partnerlus äärepoolseimate piirkondadega: hinnangud ja väljavaated*, SEC(2004) 1030 final;**arvestades** oma arvamuse eelnõu (CdR 61/2004), mis võeti vastu 24. septembril 2004. a territoriaalse ühtekuuluvuspoliitika komisjoni poolt (raportöör:

hr Adan Martin Menis, Kanaari saarte regionaalvalitsuse president (ES/ELDR));

⁽¹⁾ COM(2000) 147 final, 13 märts.⁽²⁾ EÜT C 144 16.5.2001, lk 11⁽³⁾ Vastu võetud EP poolt 22.4.2004⁽⁴⁾ Regioonide komitee arvamus 17.6.2004

Kuna:

- 1) seitse äärepoolseimat piirkonda - Assoorid, Kanaari saared, Guadeloupe, Prantsuse Guajaana, Madeira, Martinique ja Réunion – on Euroopa Liidu täisliikmed, kuid nende olukord on unikaalne ja ebatavaline, erinedes olukorrast ühenduse teistes piirkondades;
- 2) Sellist olukorda iseloomustab mitmete püsivate puuduste kombinatsioon, eriti kaugus, väiksus ja majanduslik sõltuvus vähestest toodetest, mis on neid piirkondi puudutava isolatsiooni ja haavatavuse põhjuseks, nagu märgitud EÜ lepingu artiklis 299(2);
- 3) Need faktorid toovad kaasa lisakulutusi ning on takistuseks kasvule, konvergensile ja majanduslikule jätkusuutlikkusele nendes regioonides, takistades neil täiel määral osalemast siseturu dünaamikas, piirates nende elanike võimalusi ja vähendades sealsete firmade konkurentsivõimet;
- 4) Oma geograafilise asendi tõttu võiksid ääremaad muutuda strateegiliselt tähtsateks platvormideks, millelt arendada rolli, mida Euroopa Liit soovib maailmas mängida;
- 5) need faktorid õigustavad täielikult erikohtlemist, mida ühenduse poliitikas nende piirkondade suhtes rakendatakse, et rahuldada nende piirkondade erivajadusi ning tugevdada kohapealset arengupotentiaali;
- 6) Seega tuleks toetada äärepoolseimate piirkondade nõudmisi ning riigiasutusi, kes on mures neis regioonides rakendatava üldise ja sidusa strateegia ning sellele vajalike ressursside eraldamise pärast, mille tulemuseks on ühenduse äärepoolseimate piirkondade ehe poliitika;

võttis oma 57. plenaaristungil, mis toimus 17. ja 18. november 2004. a (18. novembri istungil), vastu järgmise arvamuse.

1. Üldised kommentaarid

— arvestada äärepoolseimate piirkondade geograafilise asendiga kaubanduse ja koostööpoliitika ning naaberriikidega sõlmitud kokkulepete valguses;

Äärepoolseimate piirkondade spetsiifiline kohtlemine: üldiselt positiivne, kuid palju on veel teha

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 Tervitab fakti, et alates 1986. aastast on Euroopa Komisjon algatanud sobiva raamistiku loomise ühenduse seadusandluse ning neid regioone puudutava ühise poliitika kasutuselevõtuks, tuginedes valikmeetmete programmidele, mida kohaldatakse, arvestades, et äärepoolseimate piirkondade (POSEI) puhul on tegemist kaugel asuvate saartega;

1.2 Meenutab, et lepingusse spetsiifilise artikli võtmisel (artikkel 299(2)), millega arvestati liidu äärealade olukorda, püüti saavutada mitmeid spetsiifilisi eesmäärke, nimelt:

— kinnitada äärepoolseimate alade unikaalset olemust ning vajadust kaasata see kõigisse liidu poliitikatesse, säilitades eriti struktuuripoliitika raames antava prioriteetse toetuse majanduslikuks ja sotsiaalseks ühtekuuluvuseks;

— kohandada ühenduse poliitika vastavalt tegelikule olukorrale regioonides, võttes tarvitusele spetsiifilised meetmed ning kavandades lepingu rakendamiseks eritingimusi, kui see on regioonide arengu seisukohalt vajalik;

1.3 On seisukohal, et need eesmärgid peavad endiselt täiel määral paika, ning - kaugel sellest, et olla kehtivuse kaotanud - vajavad liidu poolset jätkuvat tähelepanu. Nende tähtsust iseloomustab fakt, et äärepoolseimate piirkondade staatus on fikseeritud Euroopa põhiseadusliku leppe projektis artikkel III-330;

1.4 Meenutab sellega seoses rahulolu, mida komitee väljendas Euroopa Komisjoni 14. märtsi 2000 aruande vastuvõtmise puhul, milles käsitleti meetmeid lepingu artikli 299(2) rakendamiseks, millega püüti kindlustada "kvantitatiivne hüpe" ühenduse lähenemises äärepoolseimatele piirkondadele ning mis oleks käivitanud otsustava tähtsusega uue etapi, määratledes üldise ning sidusa poliitika äärepoolseimate piirkondade jätkusuutlikuks arenguks;

1.5 On seisukohal, et abinõud, mis võeti vastu, tuginedes ülanimetatud aruandele 14. märtsist 2000, on üldjoontes positiivsed, kuid soovib rõhutada, et praegu on laienenud Euroopa Liidu jaoks integratsiooniprotsessi seisukohalt otsustava tähtsusega moment ning et tegemist on rea väljakutsetega, mis nõuavad institutsioonides, ühenduse poliitikates ja Euroopa majanduses fundamentaalsete muutuste tegemist;

1.6 **Usub**, et vaatamata positiivsetele aspektidele, mida on esile toodud, osutavad need muutused vajadusele minna olemasoleva lähenemisega kaugemale ning viia ühenduse ääre-poolseimate piirkondade poliitika astme võrra edasi, määrares kindlaks nende piirkondade jaoks sobiva raamistiku uue Euroopa kontekstis; raamistiku, mis tagab nende täieliku osale-mise uues Euroopas;

1.7 **Tänab** seetõttu Euroopa Nõukogu, kes on alati arves-tanud ja toetanud EL-i äärepoolseimaid piirkondi; komitee meenutab, et 2002. a. juunis toimunud Sevilla Euroopa Ülem-kogu kokkuvõtetes rõhutatakse vajadust hoogustada lepingu arti-kli 299(2) rakendamist ning esitada sobivaid ettepanekuid nende erivajadustega arvestamiseks, kasutades selleks mitmesu-guseid ühiseid poliitikaid, eriti transpordipoliitikat ning konk-reetsete poliitikate, eriti regionaalpoliitika reformi; komitee sooviks ühtlasi kasutada võimalust rõhutada komisjoni pühen-dumust esitada nende piirkondade kohta uus aruanne, mis põhineks globaalsel, sidusal lähenemisel nende regioonide erilis-tele parameetritele ning nendega tegelemise viisidele;

1.8 **Väljendab** seega rahulolu, et 26. mail 2004 võeti vastu komisjoni teatis *Tugevam partnerlus äärepoolseimate piirkondadega* ning 6. augustil 2004 komisjoni aruanne *Tugevdatud tugevam partnerlus äärepoolseimate regioonidega: hinnang ja väljavaated*. Märgitakse liidu soovi rahuldada regioonide spetsiifilisi vajadusi ning eriti tunnustada äärepoolseimate piirkondade ainulaadset olukorda, mis õigustab täielikult nende erilist kohtlemist ühen-duse erinevate poliitikate raames;

Äärepoolseimate piirkondade üldise ja sidusa arengupoliitika suunas

REGIOONIDE KOMITEE

1.9 **Õnnitleb** Euroopa Komisjoni kõigepealt ettepaneku puhul ühendada oma koostöösuhted äärepoolseimate alade ja presidentide konverentsiga, mis näitab komisjoni valmisolekut kaasata regionaalne dimensioon ühenduse integratsioonipro-sessi;

1.10 **Märgib** komisjoni edusamme äärepoolseid piirkondi puudutavate keerukate küsimuste mõistmisel. Nõustub komis-joni seisukohaga, et arengu ja integratsiooni osas on äärepool-seimad piirkonnad endiselt teistest Euroopa piirkondadest maha jäänud, ning et mõned ühenduse poliitikad, mis on kavandatud silmas pidades üldist pilti EL-ist, on ebaadekvaatsed, sest ei arvesta äärepoolseimate piirkondade spetsiifilisi parameetreid;

1.11 **Märgib**, et Euroopa integratsioon põhineb, muuhulgas, austusel kõigide piirkondade mitmekesisuse ning nende spetsii-filiste tingimuste, kui Euroopa Liidu tõhusama edasiarendamise vahendeid. Regioonide komitee toetab kavatsust välja töötada strateegia geograafiliselt ebasoodsa asukohaga piirkondade

arendamiseks, mis toob esile nende piirkondade eripärasuse ja sobivad lahendid probleemidele.

1.12 **Tervitab** komisjoni poolt kindlaksmääratud kolme prioriteeti - konkurentsivõime, juurdepääs ja muude piirangute kompenseerimine, ning regionaalset integratsiooni - pidades silmas ühenduse strateegia kujundamist äärepoolseimate piir-kondade kasvu ja konvergentsi edendamiseks;

1.13 **Toetab** Euroopa Komisjoni kavatsust jätkata tööd ääre-poolseimate piirkondade lisakulutuste kindlaksmääramisel ja hindamisel, et tegelda efektiivsemalt kõigi sellisest olukorrast põhjustatud puudustega;

1.14 **Märgib** siiski, et komisjoni ettepanek vastab ainult osaliselt Sevilla Euroopa Ülemkogul antud mandaadile ega rahulda täielikult regioonide ja riikide poolt väljendatud vaja-dusi;

1.15 **Rõhutab** eriti, et komisjoni hinnang ei too kaasa ehedat sektoriüleset strateegiat äärepoolseimate piirkondade jaoks; strateegiat, mis mobiliseeriks kõik ühenduse poliitikad ja nende ressursid, et tegeleda sobival viisil nende piirkondade ainulaadse olukorraga;

1.16 **Avaldab kahetsust** fakti üle, et vaatamata Euroopa Komisjoni poolt väljendatud nõusolekule rakendada priori-teetset lähenemist, mis on kavandatud, kasutades niihästi kohe-sioonipoliitikat, kui ka teisi ühenduse poliitikaid, ei täpsusta komisjon adekvaatselt, milliseid ressursse ta kavatseb neile teis-tele poliitikatele eraldada, lükates selle otsuse edasi hilisemaks ajaks, seostades seda edasiste uuringutega;

1.17 **Märgib**, et Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku kombineerida üldise ühtekuuluvuspoliitika raamistiku rakenda-mine äärepoolseimates piirkondades kahe spetsiifilise instru-mendi loomisega: programm äärepoolseimaid piirkondi mõjutavate eriliste puuduste kompenseerimiseks, ning laiem naaberriikide tegevuskava;

1.18 **Tervitab** ülalmainitud spetsiifiliste instrumentide loomist, mis on mõeldud eranditult äärepoolseimate piirkon-dade jaoks, püüdes kompenseerida nende piirkondade erilisest olukorrast tingitud puudusi. Kuid märgib, et nende meetmete jaoks ette nähtud rahalisi vahendeid ei kirjeldata üksikasjalikult;

1.19 **Avaldab kahetsust** fakti üle, et komisjon on otsus-tanud mitte kaasata kõiki neid regioone tulevasse konvergentsi eesmärki ning kordab, et automaatne õigus saada selle eesmärgi jaoks abi, on kõige sobivamaks viisiks tegelda äärepoolseimate piirkondade struktuuriliste puudustega ning tagada, et neid piirkondi koheldakse jätkuvalt võrdselt;

1.20 **Väidab**, et puudused, mille all kannatavad äärepoolseimad alad, on püsivad ning neile kõigile iseloomulikud, vaatamata nende SKP-le inimese kohta, ning meenutab, et probleeme, mis nende regioonide ees seisavad, ei saa taandada lihtsalt SKP-le; selle asemel kujutavad need endast keerukat struktuurilist olukorda, mis avaldab nende piirkondade kodanikele ning firmadele tugevat mõju;

1.21 **Märgib**, et kõik äärepoolseimad piirkonnad, kaasa arvatud piirkonnad, kus SKP inimese kohta moodustab 75 % ühenduse keskmisest, kannatavad endiselt põhilise infrastruktuuri puudumise tõttu ning halbade konvergenti ja konkurentitingimuste all, mis on vajalikud, kui soovitakse saavutada Lissaboni ja Göteborgi strateegiate eesmärgi. Komitee on seisukohal, et nad ei suuda järgida omaene konvergenstprotsessi, kui puudub järjepidevus nende tegevuses Euroopa regionaalpoliitika raames pärast aastast 2006 nende spetsiifiliste parameetritega kohandatud üldises raamistikus;

1.22 **Meenutab**, et mitmed äärepoolseimate piirkondade käsutuses olevad võimalused kasvaks, mitmekesisuseks ning tööviljakuse suurendamiseks keskenduvad üksikutele traditsioonilistele sektoritele, mis pakuvad reaalseid suhtelisi eeliseid, turismile, ning alternatiivsete tootmisvormide otsimisele. Seega usub komitee, et tõhus moderniseerimis-, innovatsiooni ja arengustrateegia äärepoolseimates piirkondades peab nende tegevustega arvestama;

1.23 **Tervitab** fakti, et uue programmi "Euroopa territoriaalne koostöö" raames saavad äärepoolseimad piirkonnad õiguse osaleda mitte ainult riikidevahelises, vaid ka piiriülese koostöös. See on otsustava tähtsusega äärepoolseimate piirkondade geograafilise keskkonda integreerimise eesmärgi saavutamiseks, millest komisjon ka ise teadlik on;

1.24 **Tervitab** fakti, et prioriteetsena käsitletakse suhete parandamist äärepoolseimate piirkondade ja nendega piirnevate kolmandate riikidega ning et luuakse laiem naaberriikide tegevuskava, toetamaks EL-i äärealadel asuvate piirkondade majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist arengut ja integratsiooni, väljendades siiski kahetsust, et selle plaani jaoks ei ole rahalist vahendite eraldamist üksikasjalikult välja töötatud;

1.25 **On seisukohal**, et naaberriikide poliitika rakedamine äärepoolseimate piirkondade suhtes eeldab adekvaatsete rahaliste vahendite olemasolu, et need regioonid saaksid täita oma seaduslikku rolli EL-i aktiivse piirina ning täiendada positiivselt ja mõtestatult ühenduse meetmeid vaesuse ja vastu võitlemiseks ning demokraatlike väärtuste kaitsmiseks, inimõiguste austamiseks ning õigusriigi põhimõtete austamiseks naaberriikides;

1.26 **Kuid on arvamisel**, et nende eesmärkide saavutamiseks on vaja tõhusat ja järjepidevat koordineerimist EL-i välis-

poliitika ja arengualase koostöö instrumentidega, eeskätt Cotonou leppe sätetega, Medea programmiga ning ALA-ga, ning kõigi ühenduse algatuste ja programmidega, mida võidakse neis regioonides tulevikus rakendada;

1.27 **Väljendab** rahulolu komisjoni kavatsuse üle viia läbi süvauuring üldhuviteenuste toimimise kohta äärepoolseimates piirkondades ning lasta töögrupil kavandada vajalikud ettepanekud;

1.28 **Tervitab** komisjoni kavatsust võtta riigiabi valdkonnas arvesse äärepoolseimate piirkondade spetsiifilisi jooni;

1.29 **Nendib**, et riigiabi reguleerivad määrused, mis on loodud toetama ja tagama siseturu toimimist, ei saa rakendada valimatult, et abistada neis piirkondades asuvaid subsideeritavaid firmasid, mis - nagu komisjon ise märgib - ei kasuta ära kõiki selle ühise turu eeliseid;

1.30 **Kahetseb** seetõttu, et komisjon otsustas mitte kaasata artiklisse 87(3)(a) kõiki äärepoolseimaid piirkondi, kaasa arvatud piirkonnad, mille SKP ületab 75 % ühenduse keskmisest. See oleks olnud kõige sobivamaks lahenduseks tegelda struktuuriliste puudustega, mis mõjutavad äärepoolseimaid piirkondi ning kindlustamaks, et neid koheldakse erapooletult;

1.31 **Leiab** sellega seoses, et äärepoolseimate piirkondade kaasamine põhiseadusliku leppe uude artiklisse 56(3)(a) (endine 87(3)(a)), väljendab selgelt Euroopa seadusandja kavatsusi ning nõuab komisjonilt õiguskindluse huvides läbirääkimiste seisukoha ümbervaatamist regionaalseks otstarbeks antava riigiabi suuniste osas ning oma ettepaneku täiendamist, kaasates sellesse kategooriasse kõik äärepoolseimad piirkonnad;

1.32 **On ühtlasi seisukohal**, et kavandatud abi täiendavat intensiivistamist, mis on määratud kindlaks 10 protsendipunktile, tuleb käsitleda komisjoni ettepanekute valguses, mis esitati regionaalseks otstarbeks antava riigiabi muudetud suunistes, et otsustada, kas see on adekvaatne, tagamaks, et poliitika toetab nendesse regioonidesse investeerimist;

1.33 **Usub**, pidades silmas kõiki ülaltoodud kaalutlusi, et Euroopa Komisjon ei vasta täiel määral ootustele globaalse, sidusa lähenemise järele, mida nõuti Sevilla Euroopa Ülemkogul;

1.34 **On järelikult seisukohal**, et komisjoni poolt esitatud lähenemisviisi puuduseks on asjaolu, et see ei kujuta endast liikumist ühenduse äärepoolseimatele piirkondadele suunatud poliitika poole, mis tagaks pidevate meetmete olemasolu, millised sobiksid tegeliku olukorraga neis regioonides ning mis peaksid olema kaasatud kõigisse ühenduse poliitikatesse;

1.35 **Väljendab** kindlat veendumust, et äärepoolseimad piirkonnad vajavad endiselt Euroopa Liidu toetust, et parandada konkurentsivõimet ja järgida konvergensiprotsessi nii majanduslikus arengus kui ka oma kodanikele pakutavate võimaluste osas võrdselt Euroopa teiste regioonide kodanikega;

1.36 **Väljendab** lõpuks oma toetust Euroopa Nõukogule, mis kaalub teatise uurimise kiirendamist, milles käsitletakse äärepoolseimate piirkondade strateegiat prioriteetsena;

2. Regioonide komitee soovitusel

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **Teeb ettepaneku**, et Euroopa Komisjon vaataks läbi oma ettepaneku selle kohta, kuidas äärepoolseimaid piirkondi käsitletakse ühtekuuluvuspoliitika raames, et kaasata kõik äärepoolseimad piirkonnad tulevase konvergensti eesmärki, vaatamata nende SKP-le. See on kõige sobivam lahendus, et arvestada nende piirkondade struktuuriliste puudustega ning tagada, et neid koheldakse ka edaspidi erapooletult;

2.2 **Kutsub komisjoni üles** eraldama vajalikud finantsvahendid kahele spetsiifilisele instrumendile, mis on välja pakutud, lisakulutuste kompensatsiooni programm ning laiem naaberriikide tegevuskava. Need ressursid peavad olema küllaldased rahuldamiseks kõigi äärepoolseimate piirkondade reaalseid vajadusi, kaasa arvatud piirkonnad, kus SKP inimese kohta on rohkem kui 75 % ühenduse keskmisest, ning saavutamaks seatud eesmärgid;

2.3 **Meenutab**, et äärepoolseimad piirkonnad, kaasa arvatud regioonid, mis ei kuulu enam konvergensti eesmärgi alla, peavad endiselt tegema oma asukoha eraldatusest tingitud investeeringuid, eriti infrastruktuuri, ning kannustab seetõttu komisjoni volitama selle spetsiifilise programmi raames investeeringuid, mis on mõeldud äärepoolseimate piirkondade ebasoodsa olukorra kompenseerimiseks;

2.4 **Nõuab** Euroopa Komisjonilt tööde võimalikult kohest alustamist tagamaks laiemale naaberriikide tegevuskavale praktilise tulemi ning kasutades selleks tõhusat ja sidusat koordineerimist EL-i teiste välis- ja arengualase koostöö poliitika instrumentidega ja EL-i kaubandus- ja tollipoliitikaga, ning selgete ettepanekute esitamist nende sätete koordineerimiseks viimati esitatud naaberriikide algatusega;

2.5 **Rõhutab** vajadust kindlustada, et äärepoolseimad piirkonnad oleksid Euroopa uue territoriaalse koostöö eesmärgi raames kaasatud piiriülese koostöö sektiooni, mis on ümbritsevasse geograafilisse naabruses integreerumise eesmärgi eelduseks;

2.6 **Soovitab** komisjonil oma ettepanekud läbi vaadata vastavalt uutele regionaalabi suunistele, et nendes sisalduksid

põhiseadusliku leppe projekti sätteid ning säilitada olemasolev abitase ja võimalus osutada operatiivset abi, mis ei vähene aja jooksul ega ole ajaliselt piiratud; sellele lisaks teeb komitee komisjonile ettepaneku säilitada ja parandada äärepoolseimate piirkondade spetsiifilist kohtlemist põllumajandus- ja kalandussektorile osutatava riigiabi suhtes;

2.7 **Nõuab** Euroopa Komisjonilt diferentseeritud maksukorralduse jätkuvat tagamist äärepoolseimates piirkondades, nähes selles vajalikku instrumenti nende piirkondade majandusarenguks;

2.8 **Soovitab** komisjonil - lähtudes partnerluse raamprogrammist, kus rakendatakse äärepoolseimaid piirkondi käsitlevat teatist - järgida täielikult Sevilla Euroopa Ülemkogu poolt esitatud nõudeid, luues eheda sektoriülese strateegia, mis võimaldab kõigi ühenduse poliitikate kohandamist vastavalt nende regioonide eritingimustele ning ettepanekute tegemist erimeetmete kohta ühtekuuluvuspoliitika mitmetes valdkondades;

2.9 **Soovitab** eriti säilitada ja arendada traditsiooniliste sektorite erikohtlemist, jätkata pingutusi mitmekesisuse nimel ning primaarse sektori moderniseerimisprotsessi, eesmärgiga suurendada panust majanduskasvu ja konvergenstusprotsessi äärepoolseimates piirkondades;

2.10 **Teeb komisjonile ettepaneku** selgitada tolle ettepanekut kohaldada POSEI-d ning nõuab ettepanekuid alaliste abinõude kohta, millele antakse selle programmi arendamise eesmärki silmas pidades küllaldane eelarve;

2.11 **Kutsub** Euroopa Komisjoni üles määrama COM-i raames banaanidele piisavalt kõrged tariifid, et kaitsta ühenduse toodangut ning teha vajaduse korral ettepanekuid tootjatele kompensatsiooni maksmise meetmete kohta;

2.12 **Kutsub** komisjoni üles võtma suhkruturu ühtse korralduse (COM) raames spetsiifilisi meetmeid suhkrusektori arengu soodustamiseks äärepoolseimates piirkondades;

2.13 **Nõuab** Euroopa Komisjonilt äärepoolseimate piirkondade spetsiifiliste vajadustega arvestamist, varustades neid piisavate vahenditega maaelu arengu poliitika raames ja kohaldades tulevase maaelu arengu fondi raames neile regioonidele samad kaasfinantseerimismäärad, mida kasutatakse ebasoodsaimates piirkondades;

2.14 **Kutsub** komisjoni üles tõukama tagant tegevuskavade koostamist iga eraldi geograafilise tsooni jaoks, milles äärepoolseimad piirkonnad asuvad, kaasates piirkonnad, nende vastavad liikmesriigid ja naabruses asuvad kolmandad riigid nende kavade väljatöötamiseks äärepoolseimate piirkondade oma vastasse geograafilisse ümbruses integreerimise eesmärgil;

2.15 **Nõuab** Euroopa Komisjonilt uute meetmete vastuvõtmist, mis parandaksid kohaliku põllumajandustoodangu konkurentsivõimet; kohalik põllumajandustoodang peab samadel tingimustel konkureerima sarnaste toodetega, mis on pärit teistest, EL-iga assotsiatsioonilepingut omavatest riikidest, nagu näiteks Maroko, riikidest, mis peavad EL-ga läbirääkimisi, näiteks MERCOSUR, või riikidest, mille suhtes rakendatakse eeliskoheldamist, nagu AKV-grupi riigid;

2.16 **Nõuab** komisjonilt kuuenda teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammi põhjenduse 14 praktilist tagamist, võttes kasutusele kohased meetmed, mis kannavad äärepoolseimate piirkondadele omaseid parameetreid, kergendatakse nende osalemist ühenduse teadusuuringute ja arendustegevusega seotud algatustes; sellega tuleks arvestada järgmise raamprogrammi kavandamisel;

2.17 **Kutsub** Euroopa Komisjoni üles käsitlema infoühiskonna ja tehnoloogilise innovatsiooni meetmeid välja töötades äärepoolseimaid piirkondi prioriteetsete regioonidena. Need valdkonnad kujutavad endast äärepoolseimate regioonide jaoks reaalselt võimalust, sest võivad aidata osaliselt kompenseerida äärealade asukohast tingitud puudusi;

2.18 **Jagab** Euroopa Komisjoni hinnangut transpordi tähtsusele kindlustamiseks juurdepääsu äärepoolseimate piirkondade siseturgudele ning soovib kohaste mehhanismide ja menetluste kasutuselevõttu, et integreerida äärepoolseimad piirkonnad täielikult ühisesse transpordipoliitikasse;

2.19 **Palub** komisjoni tungivalt et eriti äärepoolseimate piirkondade projektid kaasataks koheselt üleeuroopalistesse transpordivõrkudesse ning üleeuroopalistesse energiavõrkudesse, ning käsitleda neid prioriteetsena;

2.20 **Meenutab**, et keskkonnakaitse on äärepoolseimate piirkondade jaoks keskse tähtsusega valdkonnaks ning teeb Euroopa Komisjonile ettepaneku võtta võimalikult kiiresti kasutusele kohased abinõud, mis tagaksid jätkusuutliku arengu sellistes valdkondades nagu bioloogilise mitmekesisuse kaitse, Natura 2000 võrgustik ning jäätmeäritlus;

2.21 **Nõuab** Euroopa Komisjonilt üldiselt nende piirkondade ja vastavate riikide ühiste nõudmistega arvestamist ning asjaomaste ühenduse poliitikate hoolikat uurimist;

2.22 **Meenutab** vajadust luua instrumendid, mis lubaksid jätkuvalt hinnata ühenduse uue seadusandluse mõju äärepoolseimatele piirkondadele, kindlustamaks, et see mitte ainult ei pärsi majandustegevuse kasvu neis piirkondades, vaid edendab sellist kasvu reaalset ja püsivalt;

2.23 **Kordab**, et strateegiliste eesmärkide saavutamiseks peab olema tagatud tõhus koordineerimine, eriti komisjoni sisetelt osakondadevahelise grupi kaudu, mille kosseisu tuleb suurendada;

2.24 **Nõuab tungivalt**, et niihästi ühenduse institutsioonid kui piirkonnad koostaksid Euroopa avalikkusega suhtlemise strateegia, andes infot äärepoolseimaid piirkondi puudutavate probleemide ning eheda Euroopa dimensiooni kohta neis piirkondades;

2.25 **Julgustab** äärepoolseimaid piirkondi tegema koostööd kõigis võimalikes valdkondades ning komisjoni neid selles protsessis toetama, et rahuldada kahekordset väljakutset, milleks on nende areng liidus ja globaliseerumine.

Brüssel, 18. november 2004. a

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega luuakse “Euroopa piiriülese koostöö liit”

(2005/C 71/11)

REGIOONIDE KOMITEE,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõud, millega luuakse Euroopa piiriülese koostöö liit (EPKL) ja mille Euroopa Komisjon võttis vastu 14. juulil 2004. a., KOM(2004) 496 lõplik – 2004/0168 (COD);

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni 15. juuli 2004. a. otsust konsulteerida selles küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 159 kolmandale lõikele;

VÕTTES ARVESSE nõukogu 8. novembri 2004. aasta otsust konsulteerida antud küsimuses regioonide komiteega;

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni liikmete **Barnier’** ja **De Palacio** 8. märtsi 2004. a kirju, milles regioonide komiteelt taotletakse arvamust uue Euroopa piiriülese koostöö õigusinstrumendi kohta;

VÕTTES ARVESSE EÜ asutamislepingu artikli 265 lõiget 1, kus on öeldud: “Nõukogu ja komisjon konsulteerivad regioonide komiteega käesolevas lepingus ettenähtud juhtudel ning kõigil muudel, eriti piiriülese koostööga seotud juhtudel, kui üks neist kahest institutsioonist seda vajalikuks peab”;

VÕTTES ARVESSE Euroopa põhiseaduse lepingu artiklit III-220, kus on öeldud: “Selleks, et edendada oma igakülgset harmoonilist arengut, töötab liit välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks.” [...] “Asjaomastes piirkondades tuleb erilist tähelepanu pöörata maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja piirkondadele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, näiteks väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimatele piirkondadele, ning saartele, piiriülestele ja mäestikualadele.”;

VÕTTES ARVESSE regioonide komitee presidendi 5. aprilli 2004. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjonile;

VÕTTES ARVESSE järgmisi Euroopa Parlamendi aruandeid: “Gerlachi” aruannet 1976. aastast Ühenduse regionaalpoliitika kohta seoses Ühenduse sisepiiriäärsete regioonidega, ⁽¹⁾ “Booti” aruannet 1984. aastast piiriülese koostöö tugevdamise kohta, ⁽²⁾ “Schreiberi” aruannet 1986. aastast Saarimaa-Lotringi-Luksemburgi regiooni kohta, ⁽³⁾ “Poetschki” aruannet piiriülese koostöö kohta sisepiiridel, ⁽⁴⁾ “Chiabrando” aruannet 1988. aastast Hispaania/Portugali piiriregiooni arenguprogrammi kohta, ⁽⁵⁾ “Cushnahani” aruannet 1990. aastast Ühenduse initsiatiivi INTERREG kohta, ⁽⁶⁾ “Muru” aruannet 1994. aastast Ühenduse initsiatiivi INTERREG II kohta ⁽⁷⁾;

VÕTTES ARVESSE Euroopa Nõukogu Madridi raamkonventsiooni 1980. aastast ja selle lisaprotokolle (1995, 1998);

VÕTTES ARVESSE Euroopa Nõukogu Euroopa Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste Kongressi arvamust “Uue piiriülese koostöö õigusinstrumendi” kohta, mis oli esitatud regioonide komiteele ja mille juhatus oma 5. mai 2004. a. koosolekul kiitis heaks. Raportöör: **Herwig Van Staa** (Austria, L, EPP/CD);

⁽¹⁾ EÜT C 293, 13.12.1976.

⁽²⁾ EÜT C 127, 14.5.1984.

⁽³⁾ EÜT C 176, 14.7.1986.

⁽⁴⁾ EÜT C 99, 13.4.1987.

⁽⁵⁾ EÜT C 262, 10.10.1988.

⁽⁶⁾ EÜT C 175, 16.7.1990.

⁽⁷⁾ EÜT C 128, 9.5.1994.

VÕTTES ARVESSE Euroopa Komisjoni valget raamatut "Euroopa haldus" (KOM(2001) 428 fin), milles on öeldud: "Komisjon kontrollib, kuidas oleks võimalik paremini toetada regionaalsete ja kohalike osaliste riigiülese koostöö raamistikku Euroopa Liidu tasandil, et siis esitada 2003. aasta lõpuks vastavad ettepanekud." (3.1);

VÕTTES ARVESSE oma 2002. aasta märtsi arvamust "Strateegiad piiriülese ja regioonidevahelise koostöö edendamiseks laienenud Euroopas – tulevikku suunatud alusdokument" (CdR 181/2000 fin) (8);

VÕTTES ARVESSE regioonide komitee uurimust "Üleeuroopaline koostöö omavalitsuste vahel – uued väljakutsed ja vajalikud sammud koostöö parandamiseks" 2001. a. oktoobrist, mis töötati välja tihedas koostöös Euroopa Piiriregionide Assotsiatsiooniga eelpoolnimetatud arvamuse ettevalmistamise käigus;

VÕTTES ARVESSE "Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kolmandat aruannet – uus partnerlus ühtekuuluvuse, konvergentsi, konkurentsivõime, koostöö vallas", vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt 18. veebruaril 2004. a.; mille järeldustes sedastatakse: "Seoses sellega kavatakse komisjon luua uue õigusinstrumendi Euroopa koostööstruktuuri kujul ("piiriülene regionaalamet"), mis peaks võimaldama liikmesriikidel, regioonidel ja kohalike omavalitsuste asutustel nii ühenduse programmide raames kui ka väljaspool neid tulla toime tavapärase administratiivsete ja õigusprobleemidega piiriüleste programmide ja ettevõtmiste haldamisel. Eesmärgiks on kanda sellele uuele õigusstruktuurile üle koostöömeetmete läbiviimise pädevus riiklike ametiasutuste nimel.";

VÕTTES ARVESSE arvamust "Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kolmanda aruande" kohta 16. juunist 2004. a. (CdR 120/2004 fin);

VÕTTES ARVESSE Euroopa Piiriregionide Assotsiatsiooni (AEBR) poolt Euroopa Komisjoni jaoks välja töötatud ettekannet "Teel uue Ühenduse õigusinstrumendi poole, mis kergendab Euroopa Liidu kohalike ja regionaalsete omavalitsuste avalik-õiguslikku üleeuroopalist koostööd", mis põhineb eelneval töö koos regioonide komiteega eeltoodud uurimuse raames;

VÕTTES ARVESSE regioonide komitee tegevust tihedas koostöös Euroopa Komisjoniga seadusloomefaasis ning kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ettevalmistavas järgus esile toodud seisukohti;

VÕTTES ARVESSE oma arvamuse eelnõu (CdR 62/2004rev.2), mille territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjon kiitis heaks 24. septembril 2004 (raportöör: hr Niessl, Burgenlandi liidumaa peaminister, AT/PES);

võttis oma 17. ja 18. novembril 2004. aastal toimunud 57. plenaaristungil (18. novembri istung) vastu järgneva arvamuse:

Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1. **toetab** Euroopa Komisjoni kavatsust tõhusalt parandada õiguslikke ja institutsionaalseid eeldusi piiriüleseks, riikidevaheliseks ja regioonidevaheliseks koostööks (üleeuroopaliseks koostööks) nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil, ning on seisukohal, et käesolev määruse eelnõu võimaldab neil senisest tõhusamalt toime tulla endiselt selles koostöös esinevata puudujääkidega;

2. **teeb sellest hoolimata ettepaneku** nimetada loodavat õigusinstrumenti mitte "Euroopa piiriülese koostöö liiduks", vaid "Üleeuroopalise koostöö ühinguks" (ÜKÜ), kuna selles nimetuses väljendub ka õigusinstrumendi võimalik kasutus riikide- ja regioonidevahelises koostöös vastavalt määruse eelnõu artiklile 1;

3. **nõustub** Euroopa Komisjoniga, et üleeuroopalise koostöö tingimuste piisavat ja tõhusat parandamist ei ole võimalik

saavutada liikmesriikide üksikult tegutsemise abil, ning et on õigustatud Ühenduse sekkumine vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 5 lõikele 2 (subsidiarsuse põhimõte) arvestades käesolevaid riikidevahelisi aspekte ja ühenduse tegutsemise vaieldamatuid eeliseid võrreldes vastavate meetmete kohaldamisega 25 liikmesriigi tasandil;

4. **väljendab nõusolekut** Euroopa Komisjoniga, et vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 5 lõikele 3 ei lähe määruse eelnõu kaugemale sellest, mis on vajalik lepingu eesmärkide saavutamiseks, kuna määruse eelnõu loob üksnes fakultatiivse raamistiku üleeuroopaliseks koostööks ja määratleb üksnes "Üleeuroopalise koostöö ühingu" loomise ja toimimise miinimumnõuded;

5. **tervitab** fakti, et Euroopa Komisjon võtab oma määruse eelnõus arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 159, ning et sellel õiguslikul alusel käivitub vastavalt lepingu artiklile 251 kaasotsustamismenetlus, mille kohaselt nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud hääleteenamusega;

(8) EÜT C 192, 12.8.2002, lk 37

6. **tervitat**, et Euroopa Komisjon antud juhul otsustas valida õiguslikuks vormiks määruse, kuna see võimaldab regionaalsetel ja kohalikel ametiasutustel soovi korral luua "Üleeuroopalise koostöö ühingu", ilma et vastavad liikmesriigid võtaks rakendamismeetmeid või loodav ühing peaks selleks luba küsima;

7. kuid **tervitat** samas, et "Üleeuroopalise koostöö ühingu" loomisel võivad koostööpartnerina osaleda mitte ainult regionaalsed ja kohalikud omavalitsused, vaid samuti liikmesriigide ise, mis piiriülese, riikide- ja regioonidevahelise koostöö raames võivad sel moel kaasa aidata tihedama majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamisele Euroopas;

8. **annab positiivse hinnangu** asjaolule, et määruse eelnõus sisaldub säte, mille kohaselt ÜKÜ liikmeteks võivad olla lisaks liikmesriikidele ning regionaalsetele ja kohalikele omavalitsustele ka teised kohalikud avalik-õiguslikud asutused;

9. **tervitat**, et Euroopa Komisjon võttis arvesse regioonide komitee ettepanekut mitte määratleda ÜKÜ tegevusalaks kitsalt piiriülest koostööd, vaid ka võimaldada ÜKÜ-l tegutseda riikide- ja regioonidevahelise koostöö huvides; **vaatamata sellele nõuab RK**, et – nagu juba pealkirja muudatuse ettepanekust selgub – vastavad muudatused kajastuksid ka määruse sõnastuses, toomaks selgemalt esile seda eesmärki;

10. **tervitat** asjaolu, et määrusega luuakse kõigis liikmesriikides ühtsed eeltingimused ÜKÜ asutamiseks; **nõuab** komisjonilt olemasolevate, üleeuroopalist koostööd puututavate kahepoolsete lepete kehtivuse tagamist;

11. **tervitat** samuti, et ÜKÜ ülesandeks saab olla nii Ühenduse poolt rahastatud programmide elluviimine kui ka üleeuroopalise koostöö alaste teiste üldiste meetmete rakendamine, sest see võib omakorda oluliselt soodustada üleeuroopaliste koostöötegevuse edaspidist arendamist;

12. **tervitat** võimalust valida, millist riiklikku seadusandlust rakendatakse; ta **kutsus** siiski komisjoni **üles** otsima võimalust, kuidas saaks vältida vastuolude tekkimist olemasoleva riikliku seadusandlusega. Juhul kui ÜKÜ asukoht asub liikmesriigis, mille seadusandlust ei kasutata, on Euroopa Komisjonil õigus luua vajalikud eeldused vältimaks võimalikku normide vastuolu;

13. **soovitat**, et määruses sisalduksid ka sätted, mis lubavad liikmesriikidel vajaduse korral ja vastavuses põhiseaduslike sätetega reguleerida sobivas vormis ülesannete ülekandmine ÜKÜ-le ning ÜKÜ järelevalve küsimused.

14. **tervitat samuti**, et ÜKÜ ülesandeks saab olla nii Ühenduse poolt rahastatud programmide elluviimine kui ka üleeuroopalise koostöö alaste teiste üldiste meetmete rakendamine, sest see võib omakorda oluliselt soodustada üleeuroopaliste koostöötegevuse edaspidist arendamist, kuid soovib juhtida tähelepanu sellele, et tuleb võimaldada Ühenduse poolt rahastatud programmide elluviimine kolmandate isikute poolt, tagamaks määruse sätete ladusat toimimist.

15. **toetab** ÜKÜ-le juriidilise isiku staatuse omistamist määruse eelnõus, kuid samuti võimalust teha ÜKÜ ülesannete praktiline täitmine ühingu ühe liikme kohustuseks, vältides nii uute ülepaisatud bürokraatlike struktuuride tekkimist;

16. **kuid pooldab põhimõtet**, et ÜKÜ ülesandeid on võimalik üle kanda selle liikmetele mitte ainult tervikuna, vaid samuti osaliselt, või siis need ära jaotada liikmete vahel, ning nõuab seetõttu artikli 5 lõike 3 sõnastuse vastavat muutmist;

17. **nõuab**, et ÜKÜ oleks kohustatud moodustama oma liikmete esindajatest koosneva üldkogu, mis vastutaks läbipaistvuse ja demokraatliku tagasiside huvides ÜKÜ tegevuse eest;

18. **peab vajalikuks** seda, et määruse artiklis 6 oleks ette nähtud ÜKÜ direktori poliitiline ja juriidiline vastutus ÜKÜ üldkogus esindatud liikmete ees;

19. **nõuab**, et määruse alusel sõlmitud üleeuroopalised koostöölepingud edastatakse nii kokkulepete osapooltele ja liikmesriikidele kui ka regioonide komiteele. Regioonide komiteele teha ülesandeks rajada toimivate ÜKÜ-de register, mis võimaldab Euroopa institutsioonidel, liikmesriikidel, regionaalsetel ja kohalikel omavalitsustel, kuid samuti Euroopa kodanikel kiiresti ja sihipäraselt saada informatsiooni. Lisaks sellele võiks selline register mängida ka olulist rolli *best practise*'i ehk eeskujulike lahenduste tutvustamisel üle Euroopa.

Regioonide komitee soovitused

Soovitus 1

Pealkiri

(Muuta nimetus ja selle lühend kõigis vastavates lõigetes: ÜKÜ)

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
millega luuakse "Euroopa piiriülese koostöö liit"	millega luuakse "Euroopa piiriülese Üleeuroopalise koostöö ühing" (ÜKÜ)

Motivatsioon

Liikmesriikide, regioonide ja kohalike omavalituste koostöös rakendatakse kolme koostöövormi: piiriülest, regioonidevahelist ning riikidevahelist koostööd. Need saab kõiki kolme vormi hõlmava üleeuroopalise koostöö mõiste alla koondada. Eesmärgiks on võimaldada ühingu loomine kõige kolme üleeuroopalise koostöövormiga arvestades.

Soovitus 2

(põhjendus 1)

(Soovituse 1 vastuvõtmise korral muuta nimetused "piiriülene koostöö" või "riikide- ja regioonidevaheline koostöö" "üleeuroopaliseks koostööks" kõigis vastavates lõigetes)

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
EÜ asutamislepingu artikli 159 lõikes 3 on ette nähtud, et on võimalik kindlaks määrata spetsiifilised tegevused väljaspool käesoleva artikli lõikes 1 loetletud fonde, saavutamaks lepingus ettenähtud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärki. Kogu ühenduse ühtlane areng ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine on otseselt seotud piiriülese koostöö tõhustamisega. Selleks on soovitatav rakendada vajalikke meetmeid, et parandada piiriülese koostöö tegevuse elluviimise tingimusi.	EÜ asutamislepingu artikli 159 lõikes 3 on ette nähtud, et on võimalik kindlaks määrata spetsiifilised tegevused väljaspool käesoleva artikli lõikes 1 loetletud fonde saavutamaks lepingus ettenähtud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärki. Kogu ühenduse ühtlane areng ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine on otseselt seotud piiriülese riikide- ja regioonidevahelise koostöö (edaspidi: "üleeuroopalise koostöö") tõhustamisega.. Selleks on soovitatav võtta/rakendada vajalikke/vastavaid meetmeid et parandada tingimusi, milles üleeuroopalise koostöö tegevusi teostatakse.

Motivatsioon

Võttes arvesse soovitus 1, tuleb muuta sõnastust eeltoodud mõistes.

Soovitus 3 (uus)

(põhjendus 7)

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
(7) Piiriülest koostööd kahjustavate takistuste ületamiseks tuleb ühenduse tasemel sisse viia koostööinstrument, mis võimaldaks ühenduse territooriumil luua ühiseid liite, millel oleks juriidilise isiku õiguseid ja mis kannaks nime "Euroopa piiriülese koostöö liit" (EPKL). EPKL alustest lähtumine ei ole kohustuslik	(7) Piiriülest koostööd kahjustavate takistuste ületamiseks tuleb ühenduse tasemel sisse viia koostööinstrument, mis võimaldaks ühenduse territooriumil luua ühiseid liite, millel oleks juriidilise isiku õiguseid ja mis kannaks nime "Euroopa piiriülese koostöö liit" (EPKL). EPKL alustest lähtumine ei ole kohustuslik. Kohalike omavalitsuste ja/või regioonide ja/või riikide vahelist piiriülest, regioonidevahelist või riikidevahelist koostööd puudutavad riikidevahelised lepped jäävad jõusse.

Motivatsioon

Määrus ei tohi piirata piiriülest koostööd puudutavate, kehtivate riikidevaheliste lepete, näiteks Karlsruhe lepingu, õiguslikku kehtivust.

Soovitus 4

(põhjendus 10)

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Liikmed võivad teha otsuse luua EPKL iseseisva juriidilise isikuna või üle kanda volitused ühele liikmele.	Liikmed võivad teha otsuse luua ~~EPKL~~ ÜKÜ iseseisva juriidilise isikuna või üle kanda volitused <u>ühele või mitmele</u> liikmele.

Motivatsioon

Võttes arvesse soovitus 1, tuleb muuta sõnastust eeltoodud mõistes.

Soovitus 5

(põhjendus 11)

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
[...] mis kujutavad endast vaid liikmesriikide ja nende regioonide ja kohalike omavalitsuste algatusi, jäädes ilma ühenduse finantstoetusest.	[...] mis kujutavad endast vaid liikmesriikide ja/või nende regioonide ja kohalike omavalitsuste algatusi, jäädes ilma ühenduse finantstoetusest.

Motivatsioon

Üleeuroopalisele koostööle on iseloomulik, et ka regioonid ja kohalikud omavalitsused tegutsevad või võivad tegutseda üleeuroopalise koostööpartnerina, ilma et liikmesriik osaleks koostöös riiklikul tasandil.

Soovitus 6

Artikkel 1 lõige 1

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
EPKLi iseloom	~~EPKL~~ ÜKÜ iseloom
Ühenduse territooriumil on võimalik luua liit Euroopa piiriülese koostöö liidu näol – edaspidi nimetatud “EPKL” – käesoleva määrusega ettenähtud tingimuste ja nõuete kohaselt.	Ühenduse territooriumil on võimalik luua ~~liit~~ <u>ühing</u> ~~Euroopa piiriülese koostöö~~ –Üleeuroopalise koostöö ~~liidu~~ <u>ühingu</u> näol – edaspidi nimetatud “ ~~EPKL~~ ÜKÜ” – käesoleva määrusega ettenähtud tingimuste ja nõuete kohaselt.

Motivatsioon

Võttes arvesse soovitus 1, tuleb muuta sõnastust eeltoodud mõistes.

Soovitus 7

Artikkel 1 lõige 3

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
EPKLi eesmärgiks on liikmesriikide ning regionaalsete ja kohalike omavalitsuste piiriülese koostöö hõlbustamine ja edendamine, tugevdamiseks majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust.	~~EPKLi~~ <u>ÜKÜ</u> eesmärgiks on liikmesriikide ning regionaalsete ja kohalike omavalitsuste piiriülese, riikide- ja <u>regioonidevahelise</u> koostöö (<u>üleeuroopalise koostöö</u>) hõlbustamine ja edendamine, tugevdamiseks majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust. Selle eesmärgi raames võib tal olla ülesanne hõlbustada ja edendada <u>riikidevahelist ja regioonidevahelist koostööd</u>

Motivatsioon

Võttes arvesse soovitus 1, tuleb muuta sõnastust eeltoodud mõistes.

Soovitus 8

Artikkel 2 lõige 3

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Liikmed võivad otsustada luua EPKL iseseisva juriidilise isikuna või üle kanda liidu ülesanded ühele selle liikmele.	Liikmed võivad teha otsuse luua ~~EPKL~~ <u>ÜKÜ</u> iseseisva juriidilise isikuna või kanda oma volitused üle ühele <u>või mitmele</u> liikmele.

Motivatsioon

Võttes arvesse soovitus 1, tuleb muuta sõnastust eeltoodud mõistes.

Soovitus 9

Artikkel 3, lõige 1, lause 1

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
EPKL täidab ülesandeid, mis selle liikmed panevad EPKLile kooskõlas käesoleva määrusega.	ÜKÜ täidab ülesandeid, mis selle liikmed või kolmandad isikud panevad ÜKU-le viimase nõusolekul ning kooskõlas käesoleva määrusega.

Motivatsioon

Käesolevat täiendust on vaja juhul, kui ÜKÜ rakendaks tulevikus ka Ühenduse poolt rahastatud programme.

Soovitus 10

Artikkel 3, lõige 3, alalõige 2

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
~~EPKLi loomine ei mõjuta selle liikmete ega liikmesriikide rahalist vastutust ei Ühenduse ega siseriiklike vahendite eest.~~	<u>ÜKÜ loomine ei mõjuta selle liikmete rahalist vastutust Ühenduse ega siseriiklike vahendite eest ega liikmesriikide rahalist vastutust Ühenduse vahendite eest. Liikmesriigid võivad vastavalt oma nägemusele kehtestada seaduse või kokkuleppega õigusliku või erialase järelevalve ÜKÜ üle. Järelevalve teostamise võib teha ühe liikmesriigi ülesandeks või selle eest võidakse hoold kanda Ühenduse tasandil.</u>

Motivatsioon

On enesestmõistetav, et liikmesriigid vastutavad oma parlamentide ees siseriiklike vahendite eest, see ei vaja eraldi mainimist määruse eelnõus. Kui aga taotletakse, et liikmesriigid (ja föderaalne riigikorraga riikides vastavad pädevad föderatsiooni subjektid) vastutaksid ka Ühenduse vahendite eest, on tingimata vaja lubada ka liikmesriikide poolt teostatav laiaulatuslik järelevalve ÜKÜde üle. Vastasel juhul peaksid liikmesriigid kandma laiaulatuslikku vastutust asjade eest, mida nad ei saa mingil viisil mõjutada.

Soovitus 11

Artikkel 4 lõige 8

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Koostööleping edastatakse kõikidele selle osapooltele ning liikmesriikidele.	<u>Koostööleping edastatakse kõikidele selle osapooltele, ning liikmesriikidele ning regioonide komiteele. Komitee kannab koostöölepingu kõiki "Üleeuroopalise koostöö kokkuleppeid" sisaldavasse avalikkusele avatud registrisse.</u>

Motivatsioon

Rakendades EÜ asutamislepingus ettenähtud läbipaistvuse põhimõtet, tegutseb RK tervikliku organina, mis pädevuste sõlmpunktina tagab nii Euroopa kodanikele kui Euroopa Komisjoni ametkondadele hõlpsa, tõrgeteta ja pideva ligipääsu regionaalset ja kohalikku tasandit ja seega inimesi vahetult puudutavale informatsioonile.

Soovitus 12
(Artikkel 5 ja kõigis vastavates lõigetes)

Komisjoni ettepanek	RK muudatusettepanek
Töökord	Põhikiri

Motivatsioon

Et ühingu toimimine põhineb mitmel põhimõttelistel reeglitel, tuleks need nn. põhikirjas kindlaks määrata. Töökord sätestab seevastu ühingusise toimimise reeglid ja tingimused. Sellest lähtudes võib ÜKÜ lisaks põhikirjale saada endale ka veel töökorra.

Brüssel, 18. novembril 2004. aastal

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee 18. novembri resolutsioon Türgi Euroopa Liiduga liitumise läbirääkimiste kohta

(2005/C 71/12)

REGIOONIDE KOMITEE

- Võttes arvesse teatist “Euroopa komisjoni soovitus Türgi edusammude kohta teel liitumisele” (COM (2004) 656 final),
  - Võttes arvesse “2004. aasta regulaarset aruannet Türgi edusammude kohta teel liitumisele” (SEC (2004) 1201),
  - Võttes arvesse oma välissuhete komisjoni ja Türgi omavalitsuste liidu (UTM/UCT) 11. oktoobril 2004 vastu võetud Ankara deklaratsiooni,
  - Võttes arvesse regioonide komitee välissuhete strateegiat, mis võeti vastu tema juhatuse erakorralisel koosolekul Haye’s 21. oktoobril 2004,
- 1) **tervatab** Türgi kandidatuuri võrdsetel alustel teiste Euroopa riikidega,
  - 2) **kavatseb** edaspidi, sobivates tingimustes, esitada oma seisukoha Türgi liitumise suhtes kohaliku ja regionaalse tasandi vaatenurgast, ja nõuab komisjonilt tungival, et tulevaste regulaarsete aruannete puhul komiteega konsulteeritaks,
  - 3) **tunnustab**, et Türgi võimude viimaste aastate jõupingutused reformide alal on aidanud Türgit tema taotlustes jõuda Kopenhaageni kriteeriumidele vastamiseni, mis sillutab teed otsusele alustada läbirääkimisi Türgi liitumise kohta EL-ga,
  - 4) **julgustab** Türgi valitsust jätkama oma suureulatuslikke reforme, et saavutada nende täielik, pöördumatu ja jätkusuutlik elluviimine kõige lähema aja jooksul;
  - 5) **tervatab** Türgis tehtavaid jõupingutusi detsentraliseerimise suunas, mis peaksid vastama Euroopa kohalike omavalitsuste harta põhimõtetele, ning samuti kohaliku tasandi haldusreformi seaduse vastuvõtmist aastal 2004, mis tunnustab kohalikku võimu kui organisatsioonilist põhiüksust, ning ootab selle nõuetekohast elluviimist ja ühtlasi samaväärseid jõupingutusi regionaalsel tasandil;

- 6) **loodab**, et Türgis võetakse kiireimas korras vastu terve rida avaliku halduse reformi meetmeid, eelkõige avaliku sektori reformi raamseadus, spetsiaalne seadus provintside halduse kohta ja teine samasugune omavalitsuste ja liitude kohta, millele eelneksid laialdased konsultatsioonid kohalike ja regionaalsete omavalitsuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja nende meetmete põhiseaduslikkuse kontroll; **toonitab** vajadust anda kohalike omavalitsuste käsutusse piisavad finants- ja inimressursid, mis on tarvilikud reformide täielikuks elluviimiseks, pöörata erilist tähelepanu Türgi vähemsoodustatud regioonide majanduslikule ja sotsiaalsele arengule ja luua õiguslik raamistik regionaalarengu poliitikale;
- 7) **toonitab**, et nende reformide edukas elluviimine toetab Türgi edasisi liitumisjõupingutusi ning seetõttu **toetab otsustavalt** Euroopa Komisjoni seisukohta, mis rõhutab vajadust vastava mõjuanalüüsi, elluviimiskava ja eelarvelist raamistiku järele;
- 8) **tervitab** Euroopa Komisjoni poolt esitatud kolme samba strateegiat ning kohustub mängima aktiivset rolli kolmanda samba raames, mis on pühendatud poliitilise, kultuurilise ja religioosse dialoogi tugevdamisele elanikkonna erinevate kihtide omavahelise lähendamise eesmärgil; seetõttu **soovitab** veel enam süvendada dialoogi RK ja Türgi kohalike omavalitsuste vahel, lähtudes RK senisest kogemusest eelmiste kandidaatriikidega, mis tagab kohaliku tasandi demokraatia austamise ja regionaalse destruktureerimise elluviimise; lähtudes Ülemkogu soodsast otsusest Türgi küsimuses, **ootab**, et Türgi valitsus, ministrite nõukogu ja assotsiatsiooninõukogu teeksid ettepaneku luua kahepoolne nõuandekomitee, mis koosneks Türgi kohalike ja regionaalsete omavalitsuste ja regioonide komitee esindajatest;
- 9) **soovitab tungivalt** Türgil võtta vajalikud meetmed hajutamaks kestvaid kartusi, mida rõhutab Euroopa komisjoni soovitus, eriti neid, mis seonduvad inimõiguste austamise ja põhivabaduste teostamisega; nulltolerantsiga piinamise ja väärkohtlemise suhtes; õiguste ja vabaduste kasutamise täieliku tagamisega kõigile vähemustele; kõigi religioonide austamisega; nulltolerantsiga naiste diskrimineerimise ja naistevastase vägivalla suhtes; Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) standardite järgimisega laste töö küsimuses;
- 10) **kustub** Türgi valitsust üles otsustavalt toetama ÜRO peasekretäri egiidi all ette võetavate jõupingutuste jätkamist eesmärgiga jõuda Küprose küsimuses lahenduseni, mis oleks kooskõlas ÜRO resolutsioonidega, *acquis communautaire*ga ning Euroopa väärtuste ja põhimõtetega;
- 11) **tunnustab** Euroopa Komisjoni teatise välja toodud spetsiifilisi väljakutseid, mida Türgi oodatav liitumine tekitab ühise põllumajanduspoliitika, ühtekuuluvuspoliitika ja töötajate vaba liikumise elluviimise osas;
- 12) **rõhutab** Euroopa Liidu üldeesmärki üha enam lõimuda ühistel väärtustel põhinevaks poliitiliseks liiduks ja **toonitab** erilist pakilist tarvidust luua rahanduslikud, institutsionaalsed ja majanduslikud eeldused, mis on vältimatult vajalikud valmistamiseks liitu edukalt ette edasiseks laienemiseks;
- 13) **juhhib tähelepanu** Euroopa Komisjoni järeldusele, milles väidetakse, et "vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste ning seaduste ülimuslikkuse austamise põhimõtete, mille liit rajaneb, tõsise ja süstemaatilise rikkumise korral" komisjon "soovitab läbirääkimised peatada" ja **tõstab eriliselt esile** komisjoni seisukohta, mille kohaselt liitumisläbirääkimised Türgiga kujutavad endast "avatud protsessi, mille tulemust pole võimalik ette garanteerida";
- 14) **teeb** oma presidendile **ülesandeks** edastada käesolev resolutsioon, silmas pidades Euroopa Ülemkogu Brüsselis 17. detsembril, Euroopa Liidu Nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Komisjonile ning Türgi parlamendile ja valitsusele.

Brüssel, 18. november 2004

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus, teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele ”Euroopa ühendamine suurel kiirusel: “siseriiklikud lairibastrateegiad”

(2005/C 71/13)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele “Euroopa ühendamine suurel kiirusel: siseriiklikud lairibastrateegiad” (KOM(2004) 369 (lõplik));

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 13. mai 2004. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses regioonide komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõigule;

võttes arvesse regioonide komitee juhatuse 20. aprilli 2004. aasta otsust anda kultuuri ja hariduse komisjonile korraldus koostada arvamus kõnealuses küsimuses;

võttes arvesse Lissaboni strateegiat muuta Euroopa Liit 2010. aastaks maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmuspõhiseks majandusjõuks, mida iseloomustaks säästev majanduskasv, rohkem paremaid töökohti ja suurem sotsiaalne ühtekuuluvus;

võttes arvesse Barcelona Euroopa Ülemkogu üleskutset komisjonile koostada e-Euroopa tegevuskava, mis keskendub lairibavõrkude laialdasemale kättesaadavusele ja kasutamisele kõikjal Euroopa Liidus 2005. aastaks ja internetiprotokollile IPv6 ning arvutivõrkude ja teabe turvalisuse, e-valitsuse, e-õppe, e-tervishoiu ja e-ettevõtluse arendamisele ⁽¹⁾;

võttes arvesse selle tulemusel 2002. aasta mais vastu võetud e-Euroopa tegevuskava, mille Sevilla Euroopa Ülemkogu kinnitatud uued kesksed eesmärgid on kasutamise stimuleerimine ja uute teenuste loomine. ⁽²⁾ Üldine eesmärk on konkurentsivõimelise hinnaga laialdaselt kättesaadavatele lairibavõrkudele ja turvalisele teabe infrastruktuurile rajanevate kaasagsete avalike sidusteenuste (e-valitsus, e-õpe, e-tervishoid) ja dünaamilise e-ettevõtluskeskkonna olemasolu Euroopas 2005. aasta lõpuks;

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee esialgset arvamuse eelnõu teemal “Euroopa ühendamine suurel kiirusel: viimase aja arengud elektrooniliste sidevõrkude sektoris” (KOM(2004) 61 (lõplik)) ⁽³⁾;

võttes arvesse komisjoni teatist “Üleeuroopaliste e-valitsuse teenuste koostalitlusvõimeline osutamine riiklikele haldusorganitele, ettevõtetele ja kodanikele (IDABC)” (KOM(2003) 406 (lõplik) – 2003/0147 (COD));

võttes arvesse regioonide komitee arvamust teemal “Hinnang IDA programmile ja IDA programmi teine etapp” (CdR 44/98 fin) ⁽⁴⁾;

võttes arvesse regioonide komitee kultuuri- ja hariduskomisjonis 22. septembril 2004. aastal vastu võetud regioonide komitee arvamuse eelnõu (CdR 257/2004 rev. 2; raportöör: hr Tomáš Štebe, Mengeši linnaepea (SI/EPP))

⁽¹⁾ Barcelona Euroopa Ülemkogu, eesistujariigi järeldused, lõige 40, <http://europa.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

⁽²⁾ KOM(2002) 263 (lõplik) “e-Euroopa 2005 tegevuskava: infoühiskond kõigile”.

⁽³⁾ R/CESE 880/2004 – TEN 189/2004.

⁽⁴⁾ EÜT C 251, 10.8.1998, lk 1.

ning arvestades järgmist:

1. Ambitsioonikal kiirel ühenduvusel, võttes arvesse võrdõiguslikkust ning mittediskrimineerivat ja digitaalset võimalust üleeuroopalise teabe infrastruktuuri rajamiseks, peab olema oluline roll kogu Euroopa, ELi liikmesriikide ja kõigi tulevaste Euroopa taotlejariikide, st nende linna- ja vallavalitsuste, ettevõtete ja kodanike kokkuvõimisel;
2. oluline on rakendada tõhusat ja kaasaegset teabe infrastruktuuri uute ja olemasolevate ettevõtete ning ajakohastatud avalike teenuste tarbeks;
3. infoühiskonna võrdsed võimalused peaksid ühendusvõimaluste ja teenuste osas kuuluma Euroopa kodanikuõiguste hulka sõltumata kasutaja tüübist, sotsiaalsest seisundist ja asukohast;
4. teabe infrastruktuuri tuleks käsitleda ja hallata ühiskonnas samal viisil nagu vee- ja elektrivarustust,

võttis 57. plenaaristungil, mis toimus 17.–18. novembril 2004. aastal, (18. novembri istungil) vastu järgmise arvamuse:

1 Regioonide komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tervitat** komisjoni teatises “Euroopa ühendamine suurel kiirusel: siseriiklikud lairibastrateegiad” esitatud analüüsi ja järelduste kokkuvõtlikkust ja selgust, mis on tihedalt seotud varem teatises “Euroopa ühendamine suurel kiirusel: viimase aja arengud elektrooniliste sidevõrkude sektoris”⁽⁵⁾ esitatud analüüsi ja soovitusetega ning dokumendis “e-Euroopa 2005 tegevuskava: ajakohastamine” kavandatud meetmetega;

1.2 **tunnistab**, et lairibaühenduse hüvedel on majanduses ja ühiskonnas tähtis roll. Lairibaühenduse laialdasema kättesaadavaks muutmise ja kasutuselevõtmisega seotud varasemad kogemused on väga lootustandvad. 2003. aastal kahekordistus lairibaühenduste arv EL 15-s. Väljaspool linnu ja institutsioone, eriti maapiirkondades ja eba- või vähemsoodsates piirkondades ei ole e-Euroopa kava ja selle eesmärgid siiski veel täidetud;

1.3 **on veendunud**, et ajakohastatud e-Euroopa tegevuskava ja EL 25 laiendatud suure kiirusega siseriiklikud lairibastrateegiad peaksid stimuleerima liikumist kõige arenenuma, usaldatava ja vahetuma Euroopa teabe infrastruktuuri poole valitsusasutuste, ettevõtete ja kodanike jaoks;

1.4 **taotleb**, et teabe infrastruktuuri, eriti kesksete siderajastite (“lairibakiirteed” linnades ja valdades) ja toetava infrastruktuuri

⁽⁵⁾ “Kosmos: laieneva liidu uus Euroopa piir – Euroopa kosmosepoliitika elluviimise tegevuskava” (KOM(2003) 673 (lõplik)) ja “Euroopa ühendamine suurel kiirusel: viimase aja arengud elektrooniliste sidevõrkude sektoris” (KOM(2004) 61 (lõplik));

tuuri e-teenuste strateegiad ja meetmed peaksid olema väga ambitsioonikad, võttes arvesse tehnoloogilisi ja ärihuve, ning neid tuleks rahastada kohaliku, riikliku ja Euroopa avaliku sektori vahenditest sarnaselt (siseriiklike) teede ja maanteed või muude põhiliste infrastruktuuridega;

1.5 **taotleb**, et komisjon jätkaks reguleerivate asutuste, kelle käitumine takistab siseriikliku ja kohaliku taseme teabe infrastruktuuris võrdsete võimaluste pakkumist ja tõhusat konkurentsi, vastutusele võtmist ebaefektiivse tegutsemise või suutmatuse eest tegutseda mõistliku aja jooksul turgu valitsevate võrkude või teenuste vastu;

1.6 **tervitat** Euroopa kasvu algatust, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 2003. aasta detsembris ja milles rõhutatakse juba e-Euroopa 2005-s⁶ kavandatud avaliku sektori rahastamisvahendite, sealhulgas struktuurifondide kasutamise võimalust lairibaühenduse laialdase kättesaadavuse tagamiseks. Uue digitaalsete lõhe “kiirkäivituvad projektid” kiirendavad lairibaühenduste pakkumist vähemsoodsates piirkondades, kus seda äriilistel alustel ei pakuta;

1.7 **toetab** komisjoni ettepanekuid liidu struktuurifondide kasutamise kohta elektroonilise side toetamiseks maapiirkondades või ebasoodsates linnapiirkondades⁽⁶⁾;

⁽⁶⁾ KOM(2003) 65 (lõplik) “Tee teadmistel põhinevasse majandusse” ja KOM(2003) 690 (lõplik) “Euroopa kasvu algatus”.

1.8 **taotleb**, et komisjoni infoühiskonna ja teabe infrastruktuuri poliitikaga edendataks ja toetataks uuenduslike teenuste ja süsteemide arendamist, millega asendatakse vananenud tehnoloogiad ja võetakse kasutusele uusi konkurentsivõimelisi ja arenenud ärilisi ja avalikke e-teenuseid ettevõtetele, kodanikele ja valitsusasutustele;

1.9 **tervitab** komisjoni sammu asuda lahendama olulise tähtsusega küsimusi, mis takistavad heade kogemuste edasiandmist, näiteks edukate suundumuste taaskasutamise protsessi õiguslikud aspektid, süsteemide omandus ja nende seos avaliku sektori vähempakkumismenetlustega ning avaliku ja erasektori partnerluse rakendamise kord (?);

1.10 **toetab** üldsuse teavitamist ja julgustamist uute teenuste ja tehnoloogiate suhtes; lairibaühendust tuleks kasutada inimestele uute ja paremate teenuste osutamiseks;

1.11 **tervitab** riiklikku sekkumist Euroopa teabe infrastruktuuri ehitamisse ja arendamisse, et parandada äriliste ja laialdaste avalike teenuste konkurentsibaasi Euroopas. Riikliku vahendite abil arendatavad e-teenused peaksid oluliselt täiendama ärilisi investeeeringuid, hõlbustama eraalgatusi ning toetama ELi ettevõtteid ülemaailmses konkurentsisis;

1.12 **avaldab rahulolu** tähtsuse üle, mida Euroopa Komisjon omistab turvalise teabe infrastruktuuri küsimusele ning Euroopa Võrgu- ja Infoturbe Ameti (ENISA) asutamisele;

1.13 **pooldab** lairibaühenduse (ümber)määratlemist vastavalt käesolevas arvamuses esitatavale ambitsioonikale arusaamisele teabe infrastruktuurist. Seega tuleks olemasolevaid meetmeid ja programme (e-Euroopa, IST, IDA, eTEN, ... ja DRM, IPR⁽⁸⁾) piisavalt selgitada, lihtsustada ja uuesti määratleda ning täiendada;

1.14 **arvab**, et "lairibaühenduse" määratlemine aruandes, nimelt: "... mitmesugused tehnoloogiad, mis on välja töötatud uuenduslike interaktiivsete ja alati kättesaadavate teenuste osutamise toetamiseks, on piisava ja aja jooksul areneva ribalaiusega ning võimaldavad üheaegselt kasutada nii kõne- kui ka andmeteenuseid", on hea lähtepunkt;

1.15 **teeb ettepaneku** lisada lairibaühenduse kui võimaldava infrastruktuuri ja kiire sidevõrgu määratlusele tähtsate vahendite, utiliitide ja mehhanismide elemendid (Euroopa teabe

infrastruktuuri draiveriteenuste platvorm) e-teenuste toetamiseks andmete interaktiivseks, turvaliseks ja usaldatavaks vahetamiseks reaajas;

1.16 **pooldab** suure kiirusega interneti-/lairibaühendustele kohustuslike tehniliste tingimuste lisamist, näiteks viivituse ja rikete kõrvaldamise kohta;

1.17 **soovitab** käivitada uue algatuse "Digitaalsete võimalustega infotehnoloogia (DOIT) kõigile", pöörates erilist tähelepanu vähem arenenud piirkondadele, et rajada teabe infrastruktuur ning toetada olemasolevaid või võtta kasutusele uusi majandustegevusi hariduse, propageerimise ning teabe infrastruktuuri rahastamise kaudu;

1.18 **ergutab** kohalikke omavalitsusi pikaajalise investeeeringuna projekteerima ja ehitama teede ja tänavate rekonstrueerimisel ja ehitamisel sidekaableid, maa-aluseid trasse või paigaldama neid koos muude kaablite ja kommunaalorustikega (tänavavalgustus, elektrikaablid);

1.19 **ergutab** kohalikke omavalitsusi ja Euroopa Komisjoni hindama mudelit, mille kohaselt üks äriühing (või kohalik omavalitsus või mitu omavalitsust) ehitab, omab ja hooldab teabe infrastruktuuri. Infrastruktuuri võimaldatakse seejärel võrdsetel alustel kasutada mitmel teenusepakkujal. Selle strateegia põhieesmärk oleks tugevdada teenusepakkujate vahelist hindade ja kvaliteedi alast konkurentsi, andes neile kõigile klientideni jõudmiseks samad mittediskrimineerivad võimalused;

1.20 **pooldab** konkurentsi tugevdamist infrastruktuurile ja sagedusvahemikele kiiresti ja kergesti vajalike litsentside saamise võimaldamise kaudu;

1.21 **pooldab** standardite ja põhirakenduste (üldkasutatavad e-teenused) kasutamist ühiste (ühilduvate) andmemudelite ja -omadustega, nt GIS, 3D ja VR visualiseerimistehnoloogiad ruumiliseks planeerimiseks ja regenereerimiseks / alade, kinnisvara ja kommunaalinfrastruktuuri haldamiseks; avalike andmebaaside kasutamise ja ajakohastamise levik ja registreerimine; valitsusasutuste teenuste kasutamine kodus või tööl; liikluse juhtimine: ummikud, teemaksud, piletite ostmise (mobiilsete) kiip-isikutunnistustega;

(7) "Suunised struktuurifondide rakendamise kriteeriumite ja korra kohta elektroonilise side toetamisel", SEC(2003) 895 http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/telecom_en.pdf

(8) NB! Komisjon koostab praegu rohelist raamatut avaliku ja erasektori partnerluse kohta Euroopa Liidus.

1.22 **pooldab** Euroopa teabe infrastruktuurile side / ühenduvuse / jõudluse / kättesaadavuse / taskukohasuse alal ambitsioonikamate eesmärkide seadmist:

a) kiudoptiline ühendus vähemalt 10 Mbit/s igale Euroopa lõppkasutajale, kahepoolne side, kui ökonoomsuse ja side optimaalsuse (geograafia, kasutajate vajadused) tõttu ei ole vaja kasutada muid lahendusi, nt (kiireid) vaskaableid või traadita püsiühendust (WFA) / satelliitsidet:

2006. aasta lõpuks – 25 %,

2010. aasta lõpuks – 70 %;

b) lairibaühendus ja kättesaadavus internetitelefonide tagamiseks palju reisivatele kasutajatele – 2006. aasta lõpuks;

c) 10 Mbit/s läbilaskevõimega lairibaühenduse mõistlikud kuutasud, turvaline internet ja usaldatavad tehingud, multimeedia internetitelefoni, digitaaltelevisiooni/-raadio (multimeedia) leviedastus (digitaalõigused hinnas ei sisaldu) – 2006. aasta lõpuks;

1.23 **pooldab** järgmisi Euroopa teabe infrastruktuuri strateegiaid:

a) multimeediaandmete ja dokumentide interaktiivne, töökindel, turvaline, autentne ja usaldusväärne vahetus – 2006. aasta lõpuks;

b) jaotatud, koostalitluslik, kompleksne ja hierarhiline andmetele ligipääs ja nende ajakohastamine – 2007. aasta lõpuks;

c) ligipääs virtuaalsele või simuleeritud keskkonnale ja reaalsele protsessidele ja nende kontroll reaalajas – 2008. aasta lõpuks;

1.24 **pooldab** Euroopa teabe infrastruktuuri teenuste platvormi:

a) Euroopa Liidus kasutatavate sertifitseerimis- ja taatlemissüsteemide koostalitlusvõime;

b) väga taskukohaste tehingu- ja haldustasudega e-raha/e-maksud;

c) telemeditsiin (e-tervishoid), e-õpe;

d) võrguühendusega ühiskond: telemeetria, protsesside juhtimine, hoonete ja rajatiste haldamine;

1.25 **tunneb muret** selle üle, et enamik traditsioonilise telefoniühenduse vaskaablitest vananeb või satub väga tugevasse konkurenti (kliendiliinide eraldamine). Riikide valitsused ei vii läbi vajalikke ümberkorraldusi ja tegelevad diskrimineerimisega, mille tagajärjel kaasaegse teabe infrastruktuuri rakendamine aeglustub.

2 Regioonide komitee soovitus

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **soovitab** komisjonil nõuda määruste täitmist:

a) ühise infrastruktuuri kasutamisel kõigile operaatoritele või teenusepakujatele mittediskrimineeriva, võrdsete kuludega konkurentsi tagamise nõudmine ning järelevalve teostamine selle üle;

b) riiklik reguleeriv ametiasutus peab võimaldama valida traadita püsiühenduse sagedusi ja vähendada litsentsitasusid maapiirkondades või vähemsoodsates piirkondades;

2.2 **soovitab** komisjonil toetada Euroopa teabe infrastruktuuri rahastamist järgmiste suundumuste ja prioriteetide alusel:

a) trasside ehitamine;

b) teenuste platvormi väljaarendamine;

c) kaablid ja võrguseadmed maapiirkondades ja vähemsoodsates piirkondades;

d) riiklik reguleeriv ametiasutus vähendab vähemsoodsates piirkondades litsentsitasusid;

2.3 **soovitab** Euroopa Komisjonil rõhutada 2004. aasta oktoobris avaldatavas dokumendis suure kiirusega side strateegiate kohta (EL 25, kaasa arvatud uued kandidaatriigid) Euroopa teabe infrastruktuuri ambitsioonika ja kaugeleulatuva tehnoloogilise arendamise tähtsust.

Brüssel, 18. november 2004

Regioonide komitee

president

Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele: Tegevuskava e-Euroopa 2005: ajakohastamine”

(2005/C 71/14)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse “Komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele: Tegevuskava e-Euroopa 2005: ajakohastamine” (KOM(2004) 380 lõplik);

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 17. mai 2004 otsust konsulteerida regioonide komiteega selles küsimuses vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1;

võttes arvesse regioonide komitee juhatus 20. aprilli 2004 otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks kultuuri- ja hariduskomisjonile;

võttes arvesse regioonide komitee arvamust “e-Euroopa 2005: Infoühiskond kõigile” (CdR 136/2002 fin) (1);

võttes arvesse regioonide komitee arvamust e-valitsuse rolli kohta Euroopa tuleviku jaoks;

võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni poolt 22. septembril 2004 vastu võetud arvamuse eelnõu (CdR 193/2004 rev. 2) (raportöör: **hr Risto Ervelä**, Sauvo linnavolikogu esimees, Edela-Soome Regionaalnõukogu esimees (FI/ELDR)

ning arvestades, et:

- 1) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) etendab olulist rolli Lissaboni strateegia majanduslike, sotsiaalsete ja säästva arengu eesmärkide saavutamisel,
- 2) kõige tähtsamaks eesmärgiks tuleb pidada sotsiaalselt ja piirkondlikult tasakaalustatud Euroopa infoühiskonna loomist,

võttis oma 57. plenaaristungil 17. ja 18. novembril 2004 (18. novembri istungil) vastu järgmise arvamuse:

1. Regioonide komitee seisukohad

Sotsiaalselt ja piirkondlikult tasakaalustatud infoühiskond

1.3 **märgib**, et komisjoni soovitatud tegevused “e-osaluse” kiirendamiseks on iseenesest asjakohased, kuid **kahtleb** nende efektiivsuses lähiperspektiivis ja **on arvamusel**, et digitaalse tõrjutuse vältimiseks tuleb kodanikele vähemalt antud hetkel tagada võimalus saada hädavajalikke teenuseid ka traditsiooniliste kanalite kaudu.

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **jagab** e-Euroopa tegevuskava vahekokkuvõttes korratud muret “digitaalse lõhe” põhjustatud probleemide mõju pärast ja **tänab** komisjoni “e-osaluse” ja sotsiaalse ühtekuuluvuse, pilguga piirkondlikule tasakaalustamatusele ja digitaalteenuste osutamise potentsiaalile laiendamaks juurdepääsu kõigile, muutmise eest prioriteetseks küsimuseks tegevuskava ajakohastamisel, mis on käesoleva arvamuse objektiks;

IKT ja Lissaboni strateegia

REGIOONIDE KOMITEE

1.2 **on arvamusel**, et piirkondlikest erinevustest lairibateenuste kättesaadavuses ja hinnakujunduses on saanud peamine takistus infoühiskonnale võrdsele juurdepääsule ja infoühiskonnas osalemisele, ning **peab** oluliseks, et selle probleemiga tegelemiseks loodud “digitaalse lõhe foorum” hakkaks tööle võimalikult kiiresti;

1.4 **nõustub** komisjoniga, et IKT on võimaldanud tõsta tootlikust ja suurendada kodanike osalemise võimalusi, kuid **rõhutab**, et näiteks avalikus halduses on ära kasutatud vaid väike osa selle valdkonna potentsiaalst, mis ei piirdu mitte ainult teatud valdkondades osutatavate e-teenustega, vaid hõlmab ühenduse konkurentsialase õigusraamistiku kohaselt ka investeringuid aladel, kus nõudlus ei ole kommertsinvestorite ligimeelitamiseks piisav;

(1) ELT C 128, 29.5.2003, lk 24

1.5 **leiab**, et nii esialgses tegevuskavas kui ka selle ajakohastamisel esitatud meetmed asetavad rõhu võrguteenuste arendamisele, kuigi IKT kasutamine valitsuse suutlikkuse ja efektiivsuse tõstmiseks nõuab muudatuste tegemist ka organisatsioonide töö- ning koostöömeetodites;

1.6 **toetab** komisjoni arvamust, et pärast 2005. aastat peaks ELi infoühiskonnapoliitika rohkem ühilduma Lissaboni strateegia erinevate valdkondade vajadustega, nii et lisaks majanduslikele ja sotsiaalsetele eesmärkidele pööratakse praegusest suuremat tähelepanu IKT ja säästva arengu vahelisele suhtele.

Laienemise mõju

REGIOONIDE KOMITEE

1.7 **hindab** fakti, et komisjon vastas kiiresti laienemisest tingitud vajadustele, ajakohastades *e*-Euroopa tegevuskava;

1.8 **toob esile**, et võrdlusuuringute näitajate järgi on laiendamise tulemusena erinevused liikmesriikide ja eriti piirkondade vahel suurenenud, ja tervitab komisjoni soovitatud samme võrdlustulemuste kohta parema info saamiseks;

1.9 **loodab**, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste head võrgustikku, mis katab ka uusi liikmesriike, on võimalik ära kasutada, eriti just heade kogemuste edasiandmiseks.

Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll tegevuskava ellurakendamisel

REGIOONIDE KOMITEE

1.10 **rõhutab** Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsat ja sageli sõltumatut rolli võrguteenuste pakkumisel halduse, tervishoiu, kultuuri, turismi ja hariduse ning koolituse valdkondades ja nende osa võrguteenuste ning *e*-äri arendamise kohalikes ja piirkondlikes projektides;

1.11 **on arvamisel**, et Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ulatusliku kaasamiseta ei ole võimalik rakendada avatud kooskõlastusmeetodit, eesmärgiga soodustada vabataht-

likku ja mitmekülgset pühendumust võrguteenuste igakülgse kasutamise prioriteetidele.

2. Regioonide komitee soovitused

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **loodab**, et komisjon selgitab oma infoühiskonnapoliitikat, avaldades esialgse ja kaasajastatud *e*-Euroopa tegevuskava sünteesi;

2.2 **on arvamisel**, et kontrolli lairiba kättesaadavuse üle tuleks kasutajate vajaduste paremaks arvestamiseks tõhustada, kuna madalaima võimsusega lairibateenused ei suuda kaasa aidata tegevuskava eesmärkide saavutamisele avalike võrguteenuste osas, eriti kõrvalisemates piirkondades;

2.3 **on arvamisel**, et ühiskonnale oluliste sideteenuste kättesaadavus ei saa sõltuda üksnes sellest, kas erasektor on nende arendamisest konkreetsel alal huvitatud või mitte; pigem peab avalik sektor olema vajaduse korral võimeline rakendama omaenda meetmeid, et tagada sideteenuste kättesaadavuse vastavust kasutajate vajadustele;

2.4 **loodab**, et eriti hea tava levitamisel asetatakse rõhk mitte üksnes võrguteenustele, vaid ka näidetele, kuidas IKT on aidanud parandada traditsiooniliste teenuste kvaliteeti ja tootlikust ning vähendada ebavajalikku bürokraatiat;

2.5 **toetab** avalike võrguteenuste puhul üleeuroopalise dimensiooni arendamise ideed, kuid **rõhutab**, et teise liikmesriigi ettevõtetele ja üksikisikutele vajalike igapäevaste teenuste pakkumine on suures osas ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vastutusel ning on raske ette kujutada, et efektiivset üleeuroopalist dimensiooni saaks selles valdkonnas arendada kohaliku ja piirkondliku sektori ulatusliku osaluseta;

2.6 **teeb ettepaneku**, et põhjustest, miks avalike võrguteenuste pakkumine Euroopas ei vasta nõudlusele, tuleks koostada üksikasjalikum aruanne;

2.7 **rõhutab**, et kõigile tervishoiu võrguteenuste arengu eest vastutavatele osapooltele peaks andma võimaluse osaleda tervishoiu võrguteenuste riiklike ja piirkondlike plaanide koostamisel;

2.8 **väljendab** lootust, et tegevuskavas nõutud koostalitlusvõimet e-õppe valdkonnas saab suurendada näiteks Euroopa e-õppe kvaliteedikriteeriumide kehtestamisega hariduse ja koolituse erinevatele tüüpidele;

2.9 **peab oluliseks**, et komisjon koostaks võimalikult kiiresti digitaalallkirja turgu ja koostalitlusvõimet käsitleva analüüsi, mis võtaks arvesse ka muid rakendusi peale kvalifitseeritud sertifikaatide, ja et seda tehes asetaks komisjon erilise rõhu üleeuroopalistele teenustele;

2.10 **soovib**, et komisjon astuks samme tagamaks, et digitaalallkirjade kasutamise lihtsustumine tänu tehnoloogiale ei viiks olukorrani, kus eriti valitsussektoris nõutakse nende kasutamist isegi juhul, kui see ei ole vajalik ega asjakohane ei teenuse kvaliteedi ega turvalisuse seisukohalt;

2.11 **toob esile**, et lisaks teenuse kasutajatele kavandatud digitaalallkirja protseduuridele on vähemalt sama oluline arendada digitaalallkirja kasutamist võimaldamaks kodanikul olla täiesti kindel, et riiklikult ametiasutuselt või ettevõttelt saadud sõnum tuleb tõesti sealt, kust ta peaks tulema;

2.12 **toetab** komisjoni mobiilimaksete kava ja **rõhutab**, et Euroopa arenenud mobiilituru tõttu saaksid mobiilimaksed olla

teerajaja rollis Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisel järgneva mõne aasta jooksul;

2.13 **märgib**, et komisjoni panus digitaalsete autoriõiguste juhtimise raamistiku arendamisse ja huvirühmade ühisarutelu-desse kaasamisse on vajalik ja digitaalsete autoriõiguste omanikke tuleb innustada soovitud koostalitlusvõime taseme osas kokku leppima;

2.14 **tervitab** soojalt komisjoni kava luua VKEdele sobivamate tegutsemisviiside andmebaasi e-äri valdkonnas ja **loodab**, et Euroopa kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, mis töötavad tihedas koostöös VKEdega, on samuti võimelised täies mahus osalema andmebaasi arendamises ja kasutamises;

2.15 **avaldab soovi**, et komisjon laiendaks mitmetasandilist käsitlust sisaldavate suuniste ulatust, eesmärgiga kaasata "digitaalsete lõhe" põhjustatud probleemide leevendamiseks lisaks võrguteenustele ka traditsioonilised teenused;

2.16 **on arvamusel**, et võrdlusuuringute andmed, mida saadakse väljapakutud e-Euroopa teabeteenuse kaudu, peaksid võimaldama võrrelda mitte üksnes liikmesriikide, vaid ka piirkondade edusamme, sest viimaste vahelised erinevused on suured ja informatsioon piirkonna puuduste kohta võimaldaks selle piirkonna otsustajatel keskenduda nende puuduste kõrvaldamisele.

Brüssel, 18. november 2004

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB

Regioonide komitee arvamus, mis käsitleb rohelist raamatut “Võrdõiguslikkus ja diskrimineerimise vastu võitlemine laienenud Euroopa Liidus”

(2005/C 71/15)

REGIOONIDE KOMITEE

võttes arvesse rohelist raamatut “Võrdõiguslikkus ja diskrimineerimise vastu võitlemine laienenud Euroopa Liidus”, KOM(2004) 379 (lõplik);

võttes arvesse juhatare 1. juuli 2003. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile;

võttes arvesse oma arvamust võrdse kohtlemise teemal (CdR 513/99 fin) ⁽¹⁾;

võttes arvesse oma arvamust meeste ja naiste vahelise võrdse kohtlemise teemal kaupade ja teenuste kättesaadavuse puhul (CdR 19/2004 fin) ⁽²⁾;

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomisjoni 4. oktoobri 2004. aasta arvamuse eelnõud (CdR 241/2004 rev 1) (raportöör: Hr. Peter Moore, Sheffieldi linnavolikogu liige (UK/ELDR)),

võttis 17. ja 18. novembril 2004 toimunud 57. plenaaristungil (18. novembri koosolekul) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse:

1. Märkused

REGIOONIDE KOMITEE

(I) *Laiemisest tingitud väljakutsetega toimetulek*

1.1 **toetab** komisjoni seisukohta, et laienemine peaks kõigile liikmesriikidele olema stiimuliks teha rohkem jõupingutusi seoses väljakutsetega, millega puutuvad kokku vähemused, ja ta jagab komisjoni poolt väljaõeldud seisukohta, et see kehtib eriti mustlaste kohta;

1.2 **jagab seisukohta**, et õigustel põhinev kontseptsioon puuete, vanuse ja seksuaalse orientatsiooni küsimustes, mis on EL diskrimineerimise vastases strateegias fikseeritud, on paljudes uutes liikmesriikides nii riigiasutuste kui ka valitsusväliste organisatsioonide jaoks suhteliselt uus lähenemine;

1.3 **väljendab kahetsust**, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 13 ei ole muudetud ja seetõttu on vaja ühenduse selle valdkonna õigusaktid vastu võtta endistviisi ühehäälselt;

(II) *Diskrimineerimiskeelu juriidiline ja praktiline rakendamine*

1.4 **väljendab kahetsust**, et on välja kujunenud järjestus artikli 13 alla kuuluvate rühmade kaitse suhtes. Ikka on veel erinevusi nii üksikute diskrimineerimisliikide suhtes kohaldatavate sätete sisulise kohaldamisala kui ka nende kehtestamise menetluse osas. Diskrimineerimisvastase võitluse tõhus kontseptsioon nõuab tagatava kaitse tugevat võrdustamist ja asja-

omaste õigussätete suuremat järjepidevust. RK tuletab komisjonile meelde, et ulatuslik ja täielik poliitiline raamistik seoses puuete, vanuse, seksuaalse orientatsiooni, religiooni ja usuga on veel loomata. RK tõdeb näiteks, et puuetega inimesi diskrimineeritakse sageli sellega, et neil pole juurdepääsu ühiskondlikesse transpordivahenditesse, hoonetesse ega informatsiooni- ja kommunikatsioonivahenditele. Komisjon ei ole varem välja andnud ühtegi teatist, mis tegeleks spetsiifiliselt ja eranditult sellega, kuidas reguleeritakse ja käsitletakse EL õiguses ja EL poliitikas seksuaalse orientatsiooni teemasid, kuigi see teema kuulub selgelt lepingu artikli 13 alla;

1.5 **on seisukohal**, et institutsiooniline toetus üksikkaebuse esitajatele, kelle jaoks kaebuse esitamine on kõige tähtsam viis oma õigusi kaitsta, on puudulik ja see kahjustab oluliselt õigussätete tõhusust. Üksikisikutel on probleeme tõendite kogumisega, kaitsemehhanismid nende tõrjutuse vastu on ebapiisavad ja neil on märkimisväärsed rahalised raskused menetluse kulude tasumisel;

1.6 **on veendunud**, et nn leebed õigusaktid (*soft legislation*) ja seadusandlusevälised meetmed (nagu näit märgukirjad, resolutsioonid, avaldused jne) võivad küll tõhusad olla, kuid on veelgi tõhusamad, kui nad toetuvad juba olemasolevatele ja siduvatele EL õigussätetele. Selle näiteks on komisjoni poolt kehtestatud tööhõivepoliitikaga seonduvad suunised puuetega isikute kohta, mis liikmesriikide seadusi arvestades ei oleks väga tõhusad (kui neid ei toetaks EL õigussätted);

⁽¹⁾ EÜT C 226, 8.8.2000, lk. 1.

⁽²⁾ ELT C 121, 30.4.2004, lk. 25.

(III) *Andmete kogumine, järelvalve ja analüüs*

1.7 **on seisukohal**, et EL saaks andmete ja teabe süstemaatilise kogumise teel parema ülevaate diskrimineerimisjuhtumite geograafilisest jagunemisest ja sagedusest ning parandaks nende andmete võrreldavuse, objektiivsuse, ühilduvuse ja usaldusväärsuse tagamise strateegiate ja meetodite formuleerimist, meetmete ja rahastamise tõhusust ning koostööd siseriiklike teadusasutuste ja kõrgkoolide, valitsusväliste organisatsioonide, rühmade ja huvitühendustega. Kohalikud ja regionaalsed omavalitsused on jooksva andmekogumise ja -analüüsi käigus juba võtmerolli omandamas;

(IV) *EL vahendite optimaalne kasutamine*

1.8 **tõdeb**, et väiksematel valitsusvälistel organisatsioonidel ja rohujuures tasandi organisatsioonidel ei ole vaatamata nende projektide toimele ja ulatusele mõnikord juurdepääsu EL vahenditele, mis tuleneb peamiselt liiga keerulistest bürokraatlikest menetlustest; **on arvamisel**, et väikestel kohaliku ja regionaalse tasandi organisatsioonidel on peaaegu võimatu jätkata oma tööd ilma nende finantsvahenditeta;

(V) *Koostöö tugevdamine asjassepuutuvate osalejatega*

1.9 **tervitat** asjaolu, et rohelises raamatus tunnustatakse kohalikele ja regionaalsetele omavalitsustele antud võtmerolli võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastase võitluse alal laienenud Euroopa Liidus. Olulise tööandjana peaksid kohalikud ja regionaalsed omavalitsused oma ülesannete täitmisel kaaluma **positiivseid meetmeid** järgmiste eesmärkide taotlemisel: a) direktiivi alla kuuluvate diskrimineerimisvormide ära kaotamine; b) vältida tuleb ebaseaduslikku diskrimineerimist; c) artikli 13 alla kuuluvate rühmade liikmetele ja teistele isikutele võrdsete võimaluste andmise soodustamine;

(VI) *Komplementaarsuse tagamine teiste Euroopa Liidu poliitikavaldkondadega*

1.10. **on seisukohal**, et põhiõiguste harta lepingusse kaasamisega satuvad vaatevälja ka need diskrimineerimisjuhtumid, mis siiani olid olemasolevate õigussätete poolt katmata;

1.11 **kahtleb**, kas võrdõiguslikkuse küsimust on teatud poliitikavaldkondades piisaval määral arvestatud ja kas teatud õiguslikud ja poliitilised algatused on kooskõlas diskrimineerimisvastase seadusandlusega ja artikli 13 raames rakendatavate meetmetega;

1.12 **konstateerib**, et ELs omandatud kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine on küll saalenud, kuid puuduvad kokkulepped kvalifikatsioonide kohta, mille on omandanud

kolmandate riikide kodanikud ELs või – sõltumata omandaja kodakondsusest – mis on omandatud kolmandates riikides;

1.13 **väljendab kahetsust** mõnede artikli 13 alla kuuluvate rühmade ebatäpse ja stereotüüpilise kirjelduse üle, mis on tinginud pidevaid rünnakuid teatud rühmade väärrikusele ja nende tunnustamisele avalikus elus, poliitilistes debattides, meedias ja reklaamides. See õõnestab võrde kohtlemise põhimõtet;

1.14 **tervitat** jaanuaris 2004 vastu võetud direktiivi 2003/109/EÜ, mille alusel kolmandate riikide kodanikele, kes viie aasta jooksul on legaalselt viibinud ühes liikmesriigis, antakse EL kodanikega võrreldav õiguslik staatus, mis kujutab endast rassist sõltumatut võrdset kohtlemist käsitleva direktiivi sätete täiendust. Seoses kodakondsuse ja valimisõiguse omandamist puudutavate küsimustega vajab direktiiv veel täiendavaid selgitusi.

2. **Soovitused**

REGIOONIDE KOMITEE

(I) *Laienemisest tingitud väljakutsetega toimetulek*

2.1 **nõuab**, et spetsiifilise vahendite eraldusi ja tegevuskava spetsiifilisi suundi tuleks kohandada mustlaste projektidega;

2.2 **kutsub** kõiki liikmesriike **üles** laiapõhjalistele diskussioonidele, debattidele ja selgitavatele foorumitele sotsiaalsete kodanikuõiguste, diskrimineerimise, inimõiguste ja sotsiaalsete põhiõiguste üle ja **nõuab**, et liikmesriikides algatataks konsultatsiooni- ja vaatlusprotsesse seoses diskrimineerimisvastaste meetmetega artiklis 13 nimetatud alustel;

(II) *Diskrimineerimiskeelu juriidiline ja praktiline rakendamine*

2.3 **viitab** oma varasemale otsusele ja **teeb** praegusele peasekretäreile **ülesandeks** kontrollida, kas peasekretariaadi personalipoliitika ja töötajate profiil vastab uutele õigussätetele, ning juhatusele ja kõnealusele osakonnale kuue kuu jooksul vastav aruanne esitada; tellida ja avaldada tööandjaks olevatele kohalikele omavalitsustele määratud suunised diskrimineerimisvastaste näidismetmete kohta; neis suunistes peavad sisalduma kõigist liikmesriikidest pärinevad näited meetmete kohta, mis hõlmavad kõiki Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 13 nimetatud diskrimineerimisaluseid;

2.4 **nõuab**, et õigussätteid kaupadele ja teenustele juurdepääsu kohta laiendataks artiklis 13 sisalduvatele valdkondadele; nõuab eelkõige rohkem kaitset diskrimineerimise eest vanuse, puude, soo, religiooni ja seksuaalse orientatsiooni alusel;

2.5 **kutsub** komisjoni **üles** koostööle liikmesriikidega, saavutamaks sobivaid, tõhusaid, mõistlikke ja hoiatavaid sanktsioone ja menetlusi direktiivis sätestatud kohustuste rikkumise korral ja direktiivide kiiret rakendamist siseriiklikku õigusesse;

2.6 **nõuab** tugevamat institutsioonilist toetust artiklis 13 nimetatud rühmade üksikkaebustele; legitiimse huviga institutsioonidel peab olema võimalus üksikisikute nimel või nende toetuseks ja nende nõusolekul kaitsta nende isikute õigusi kohtu ees; kui on põhjust oletada, et tegemist on diskrimineerimisega (st teo koosseisud, mis lubavad eeldada otsese või kaudse diskrimineerimise olemasolu), siis peab olema võimalik tõendamiskoormuse ümberpööramine ja selle asetamine vastustajale; igasugune halb kohtlemine ja tagajärjed reaktsioonina kaebusele või hagile peavad olema keelatud;

(III) *Andmete kogumine, järelvalve ja analüüs*

2.7 **nõuab** tihedamat koostööd liikmesriikidega ja siseriiklike asutustega, parandamaks järelvalve- ja aruandlusmenetlust;

(IV) *EL vahendite optimaalne kasutamine*

2.8 **kutsub** komisjoni **üles** koostöös EL tasandil tegutsevate ja EL vahenditest finantseeritavate valitsusväliste organisatsioonidega leidma loominguulisi vahendeid ja teid ning võimaldama väikestele valitsusvälistele organisatsioonidele juurdepääsu piiratud finantsvahenditele;

(V) *Koostöö tugevdamine asjassepuutuvate osalejatega*

2.9 **kohustub** EL diskrimineerimisvastast tegevuskava edasi arendama ja on seisukohal, et koos kõigi asjaomaste osalejatega peaks ta olema rohkem kaasatud selle tegevuskava koostamisse, kavandamisse ja ellurakendamisse ning vastavatesse kommunikatsioonimeetmetesse;

2.10 **nõuab**, et iseenesestmõistetavalt tuleks RKd kutsuda EL konverentsidele ja seminaridele võrdse kohtlemise ja diskrimineerimisvastase võitluse teemal, eelkõige romide diskrimineerimist puudutavates küsimustes;

2.11 **kutsub üles** pidama rohkem konsultatsioone kodanikuühiskonna esindajatega rakendusprotsessi kestel;

2.12 **kutsub** EL institutsioone **üles** diskrimineerimisvastast võitlust käsitlevate direktiivide formaalset ja sisulist külge paremini kehtestama a) rakendades ulatuslikke meetmeid võrdõiguslikkuse tagamisel töölevõtmise, tööhõive ja töövõtulepingute puhul; b) luues tasakaalu EL institutsioonide liikmete ja poliitiliste organite vahel, pidades silmas artiklis 13 nimetatud rühmi;

(VI) *Komplementaarsuse tagamine teiste Euroopa Liidu poliitikavaldkondadega*

2.13 **kutsub** komisjoni **üles** näitama, kuidas ta kavatses hõlmata põhiõiguste hartas nimetatud rühmi olemasolevates diskrimineerimisvastastes suunistes, pidades silmas seda, et harta sisu viiakse sisse uue põhiseadusliku lepingu teksti;

2.14 **soovitab** võrdõiguslikkust tagavate meetmete integreerimiseks kasutusele võtta mehhanismid, mis garanteerivad, et võrdõiguslikkusega seotud küsimusi ja printsiipe peetakse silmas kõigi poliitikavaldkondade väljakujundamisel, juhtimisel ja hindamisel;

2.15 **soovitab**, et komisjon teeks tihedat koostööd regioonide komiteega, et aidata kohalikke ja regionaalseid omavalitsusi välja töötada tegevusplaanid võrdõiguslikkuse vallas ja aruandluse esitamisel rakendatud meetmete kohta liikmesriikide pädevatele instantsidele.

Brüssel, 18. november 2004

Regioonide komitee
president
Peter STRAUB